

Județul VÂLCEA
ORAȘUL BERBEȘTI

247030 BERBEȘTI, VÂLCEA
Str. Principală, Nr.256
E-mail: berbesti@vl.e-adm.ro
Tel:0250/869001 Fax:0250/869345

HOTĂRÂREA NR.40
privind aprobarea Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă a Orașului Berbești,
2021 – 2027

Consiliul Local al Orașului Berbești, întrunit în ședința extraordinară din data de 17.05.2021, la care au participat 13 consilieri locali din numărul total de 15 în funcție;

Văzând că prin H.C.L. nr.38/26.04.2021, d-l consilier local Chelcea Aurel a fost ales președinte de ședință;

Având în vedere:

- Referatul de aprobare nr.4601/22.04.2021 al Primarului Orașului Berbești, județul Vâlcea;

- Raportul de specialitate nr.4602/22.04.2021 întocmit de Compartimentul Achiziții Publice și Serviciul Buget, Finanțe;

- Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030, adoptată prin H.G. nr.877/2018;

- Avizul nr.5538/17.05.2021 al Comisiei pentru Programe de Dezvoltare Economico – Sociale, Buget – Finanțe, Administrarea Domeniului Public și Privat, Agricultură, Gospodărire Comunală, Protecția Mediului, Servicii și Comerț, Avizul nr.5540/17.05.2021 al Comisiei Administrație Publică Locală, Juridică, Apărarea Ordinii și Liniștii Publice, a Drepturilor Cetățenilor, precum și Avizul nr.5542/17.05.2021 al Comisiei Învățământ, Culte, Sănătate, Cultură, Protecție Socială, Activități Sportive și de Agrement, prin care se propune aprobarea proiectului de hotărâre în forma și conținutul inițiate;

Ținând seama de raportul de avizare nr.4603/22.04.2021 pentru legalitatea proiectului de hotărâre întocmit de Secretarul general al orașului Berbești, județul Vâlcea, precum și constatând că au fost respectate prevederile art.7 alin.2 din Legea nr.52/2003 *privind transparența decizională*, republicată, conform anunțului nr.4656/26.04.2021 și procesului verbal nr.4656b/26.04.2021;

În conformitate cu prevederile art.129 alin.(2) lit.b) și alin.(4) lit.e) din O.U.G. nr.57/2019 *privind Codul administrativ*, cu modificările și completările ulterioare;

În temeiul prevederilor art.139 alin.(3) lit.g), art.196 alin.(1) lit.a) din O.U.G. nr.57/2019 *privind Codul administrativ*, cu modificările și completările ulterioare, cu un număr de 13 voturi „pentru”, adoptă următoarea

HOTĂRÂRE:

Art.1. Se aprobă Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă a Oraşului Berbeşti, 2021 – 2027, conform anexei, care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.2. Primarul Oraşului Berbeşti, judeţul Vâlcea, prin aparatul său de specialitate, va duce la îndeplinire prevederile prezentei hotărâri.

Art.3. Prezenta hotărâre se aduce la cunoştinţă publică prin afişare pe pagina de internet www.primaria-berbesti.ro şi se comunică, prin grija Secretarului general UAT, Primarului Oraşului Berbeşti, Serviciului Buget, Finanţe, Impozite şi Taxe Locale, precum şi Instituţiei Prefectului – Judeţul Vâlcea pentru verificarea legalităţii.

Preşedinte de şedinţă,

Aurel Chelcea

**Contrasemnează pentru legalitate,
Secretar general U.A.T. Oraşul Berbeşti,
Cornel – Felix Moldoveanu**

**BERBEȘTI
17.05.2021**

Anexă la H.C.L. nr. 40/17.05.2021

***STRATEGIA LOCALĂ DE
DEZVOLTARE DURABILĂ A
ORAȘULUI BERBEȘTI
2021-2027***

Cuprins:

Cap.	Subcap.	Denumire	Pag
I		INTRODUCERE	1
	<i>1.1</i>	Principiile care stau la baza procesului de planificare	3
	<i>1.2</i>	Etapele elaborării strategiei	5
II		CONTEXTUL STRATEGIC AL ELABORĂRII STRATEGIEI DE DEZVOLTARE	8
	<i>2.1</i>	Contextul european de dezvoltare	8
	<i>2.2</i>	Obiective de dezvoltare durabilă	8
	<i>2.3</i>	Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030	18
	<i>2.4</i>	România și obiectivele de dezvoltare	19
	<i>2.5</i>	Contextul european. Prezentarea strategiei "Europa 2021-2027"	20-23
	<i>2.6</i>	Cadrul regional de dezvoltare pentru perioada 2021-2027 la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia	23-26
		Contextul județean de dezvoltare durabilă	26-42
3.		ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE DPDV SOCIO ECONOMIC, AL MEDIULUI ȘI NIVELULUI DE ECHIPARE TEHNICĂ ȘI SOCIALĂ A ORAȘULUI BERBEȘTI	43
	<i>3.1</i>	Istoric	43
	<i>3.2</i>	Așezare geografică	44
	<i>3.3</i>	Toponimie.Etimologie	45
	<i>3.4</i>	Atestare documentară	47
	<i>3.5</i>	Atestare materială	48
	<i>3.6</i>	Monumente istorice	49
	<i>3.7</i>	Cadru natural	52-53
<i>1</i>	<i>3.8</i>	Potențial economic	54-56

	3.9	Mobilitate urbană. Infrastructură rutieră, feroviară	56-58
	3.10	Agricultura	58-61
	3.11	Comert	61
	3.12	Dezvoltare economică	61-62
	3.13	Educație și infrastructură educațională existentă	62-65
	3.14	Administrație publică locală	65-66
4		INDICATORI DE REFERINȚĂ PRIVIND SITUAȚIA ACTUALĂ	66
	4.1	Suprafața administrativă	67-71
	4.2	Fondul de locuințe	71-74
	4.3	Demografie	74-77
	4.4	Stare civilă a populației	77-80
	4.5	Starea de ocupare a forței de muncă și gradul de sărăcie	81-86
	4.6	Infrastructură și echipare edilitară	86-97
	4.7	Poștă și telecomunicații	97-98
	4.8	Infrastructură de sănătate și asistență socială	98-102
	4.9	Infrastructură de învățământ	102-106
	4.10	Cultură, culte și agrement	106-109
	4.11	Economie	109-114
	4.12	Mediul Înconjurător	115-118
	4.13	Administrație locală	118-120
		Analiză actori interni	121-122
5		ANALIZA SWOT	123-129
6		STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A ORAȘULUI BERBEȘTI	130
	6.1	Obiectivele strategiei de dezvoltare durabilă	131-133
	6.2	Viziunea strategică	133-138
	6.3	Finanțarea proiectelor	139-143
7		MACHETA STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ LA NIVELUL ORAȘULUI BERBEȘTI	144-150

PREAMBUL

Prezentul document prezintă strategia de dezvoltare durabilă (SDD) a orașului Berbești pentru perioada 2021 – 2027, strategie elaborată în scopul dezvoltării zonei din punct de vedere economic și social, printr-o mai bună valorificare a resurselor locale, atragerea investițiilor și investitorilor, revigorarea și conservarea tradițiilor, crearea și reabilitarea infrastructurilor de tip urban și valorificarea poziției geografice, în concordanță cu protejarea mediului înconjurător.

Elaborarea unei strategii de dezvoltare locală integrată la nivel regional, național și european îmbunătățește semnificativ șansele de dezvoltare economică și socială durabilă, incluzivă și performantă. Lipsa unei viziuni strategice pe termen mediu (2021-2027) și lung, ar duce la creșterea vulnerabilității comunității și la apariția unor riscuri sociale și economice prin imposibilitatea de a accesa fonduri comunitare.

Strategia de dezvoltare locală a fost structurată pe capitole și include o prezentare generală a orașului Berbești care se referă la date geografice, la elemente de istorie a orașului, la cadrul natural și potențialul economic, prezentarea în capitolul următor a indicatorilor de referință privind situația actuală a orașului prin abordarea principalelor domenii ale dezvoltării orașului Berbești:

- ✓ Suprafața administrativă și demografie
- ✓ Infrastructură și echipare edilitară
- ✓ Infrastructură de sănătate, socială și de învățământ
- ✓ Cultură, cult și agreement
- ✓ Ecomonie
- ✓ Mediul înconjurător

Viziunea dezvoltării orașului Berbești a fost conturată pe baza reunirii în cadrul unei imagini unitare a obiectivelor generale. Include domeniile abordate.

Această viziune va fi transpusă în practică prin intermediul planurilor de măsuri pentru perioada 2021 – 2027, elaborate pentru fiecare domeniu în parte, care include: obiectivele operaționale, încadrarea în timp și indicarea principalelor surse potențiale de finanțare.

« Strategia de dezvoltare ne ajută să gândim în perspectivă și să construim un viitor mai bun pentru noi și copii noștri. În perspectiva anului 2027, orașul Berbești va fi mai modern, va oferi condiții de viață și confort comparabile cu ale cetățenilor europeni. Sper, cu încredere, că obiectivele propuse în Strategia de dezvoltare vor schimba condițiile de viață ale locuitorilor orașului Berbești ».

Primar al orașului Berbești,
Ing. Milorad-Ion Cumpănășoiu

I. INTRODUCERE

Dezvoltarea durabilă este concepută ca menținerea posibilităților și condițiilor de viață pentru generațiile viitoare, în special a resurselor natural regenerabile, cel puțin la nivelul celor existente pentru generațiile actuale, și reducerea factorilor de mediu afectați de poluare.

Elementul central al conceptului de dezvoltare durabilă este reprezentat de interacțiunea dintre populație, progres economic și potențialul de resurse naturale, evidențiindu-se ca probleme esențiale: *optimizarea raportului nevoi - resurse, obiective de atins, mijloace necesare*, pe baza compatibilității lor reciproce în timp și spațiu.

Obiectivul general al dezvoltării durabile este de a găsi un optim de interacțiune și compatibilitate a patru sisteme: economic, uman, ambiental și tehnologic, într-un proces dinamic și flexibil de funcționare. Nivelul optim corespunde acelei dezvoltări de lungă durată care poate fi susținută de către cele patru sisteme. Pentru ca sistemul să fie operațional, este necesar ca această susținere sau viabilitate să fie aplicată în toate subsistemele ce formează cele patru dimensiuni ale dezvoltării durabile – plecând de la energie, agricultură, industrie până la investiții, așezării umane și biodiversitate.

Cerințele minime pentru realizarea dezvoltării durabile includ:

- ✓ redimensionarea creșterii economice, având în vedere accentuarea laturilor calitative ale producției;
- ✓ eliminarea sărăciei în condițiile satisfacerii nevoilor esențiale – loc de muncă, hrană, energie, apa, locuință și sănătate;
- ✓ asigurarea creșterii populației la un nivel acceptabil (reducerea creșterii demografice necontrolate);
- ✓ conservarea și sporirea resurselor naturale, întreținerea ecosistemelor, supravegherea impactului dezvoltării economice asupra mediului;
- ✓ reorientare tehnologică și punerea sub control a riscurilor acesteia;
- ✓ descentralizarea formelor de guvernare, creșterea gradului de participare la luarea deciziilor privind mediul și economia.

Dezvoltarea durabilă nu este un scop în sine, ci un mijloc pentru a stimula progresul tehnic și economic, prin distribuirea mai echitabilă a efectelor sale asupra generațiilor prezente și viitoare.

Strategia de dezvoltare locală a orașului Berbești pentru perioada 2021– 2027, este realizată pentru o perioadă de 7 ani și urmărește dezvoltarea durabilă prin valorificarea potențialului local pentru a fi în concordanță cu obiectivul strategic al Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României - Orizonturi 2013-2020-2030, respectiv *„Orizont 2020: Atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile”*, constituindu-se într-un instrument de planificare a obiectivelor care reflectă nevoile actuale ale comunității și atingerea acestora în viitor.

Acest document este realizat prin colaborarea compartimentelor din cadrul aparatului de specialitate al primarului orașului Berbești și conține perspectiva privind prioritățile de dezvoltare ale orașului pe următorii 7 ani.

Baza legală:

- ✓ *Strategia de la Lisabona a Comisiei Europene revizuită*
- ✓ *Strategia Europeană de Ocupare*
- ✓ *Noua Strategie de Sănătate a Comunității Europene*
- ✓ *Carta Socială Europeană revizuită*
- ✓ *Carta Drepturilor Fundamentale în Uniunea Europeană*
- ✓ *Directiva pentru Tratatment Egal*
- ✓ *Directiva pentru Securitate Socială*
- ✓ *Tratatul de Aderare a României și Bulgariei la Uniunea Europeană - 2005*
- ✓ *Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030*
- ✓ *Programul de guvernare*
- ✓ *Programele Operaționale Sectoriale*
- ✓ *Programul Operațional Regional*
- ✓ *Planul Național de Relansare și Reziliență*

1.1 Principiile care stau la baza procesului de planificare

Necesitatea adaptării spațiului românesc la cerințele UE se răsfrânge prin necesitatea fiecărei autorități locale de a se adapta la cerințele UE. Lucrarea prezintă analizează elementele specifice orașului Berbești, atât din punct de vedere economic, social, al infrastructurii, cât și din

punct de vedere al resurselor umane și al teritoriului. Pornind de la angajamentele pe care România și le-a asumat pentru perioada 2021-2027, strategia de dezvoltare locală a comunității își propune o dezvoltare durabilă a localității în contextul european. Strategia are la bază informații obținute atât de la Institutul Național de Statistică, de la Uniunea Europeană, cât și informații obținute în urma unor studii, rapoarte, cercetări, strategii și norme locale, județene, regionale, naționale și europene. Au fost, de asemenea, implicați angajații din Primăria Orașului Berbești, pentru sintetizarea și procesarea informațiilor cu privire la elementele componente ale strategiei.

Pentru o punere adecvată în practică a strategiei, trebuie respectate următoarele condiții:

- ✓ *acordul și susținerea din partea consiliului local și a comunității;*
- ✓ *susținerea din partea sectorului privat, îndeosebi a componentei economice;*
- ✓ *informarea permanentă a comunității cu privire la progresul punerii în aplicare;*
- ✓ *monitorizarea permanentă stadiului atingerii obiectivelor propuse.*

Cele șapte caracteristici ale strategiilor sunt următoarele (CSaTH M., 1993): imagine asupra viitorului, creativitate, flexibilitate, activitate, create pentru acțiune, orientare spre schimbare, orientare spre un câștig durabil. O strategie nu doar reacționează la schimbări, prin faptul că ia în considerare influențele diferiților factori interni și/sau externi ai regiunii țintă, dar conține și elemente proactive, construind posibile planuri și programe ce urmează a fi aplicate pentru diferite situații ce ar apărea pe parcurs. Principiul acțiunii care stă la baza unei strategii de dezvoltare se datorează faptului că ea este compusă de programe, a căror aplicare implică acțiune concretă direcționată spre îmbunătățirea situației regiunii țintă. Orientarea spre schimbare reiese din faptul că strategiile urmăresc elaborarea unui pachet de programe care, odată implementate, să ducă la schimbare pe plan social, la o mai bună valorificare a potențialului local, precum și orientarea activităților de dezvoltare în concordanță cu procesele înregistrate pe plan local.

Strategia de dezvoltare durabilă a orașului Berbești s-a realizat la inițiativa autorităților locale, în contextul în care cadrul de dezvoltare aplicat până în anul 2007 se rezumă doar la Planul Urbanistic General. Cu alte cuvinte, era vorba de o viziune strict tehnică, limitată la perspectiva amenajării teritoriului, ce s-a dovedit insuficientă pentru coordonarea eforturilor de rezolvare a problemelor din ce în ce mai complexe și multisectoriale ale orașului. Noua abordare, prin intermediul Strategiei, permite administrației publice și celorlalți actori locali (cetățeni, societăți comerciale, etc.) să își planifice acțiunile, dezvoltarea și afacerile, astfel încât să răspundă nevoilor locale și să valorifice oportunitățile de dezvoltare identificate de Strategie.

Elaborarea Strategiei de dezvoltare durabilă locală a presupus un efort asumat de către autoritatea executivă de la nivel local.

1.2. Procesul de elaborare a strategiei a cuprins următoarele etape:

Colectarea datelor și analiza acestora

În această etapă s-a urmărit evaluarea nevoilor pieței forței de muncă, baza economică a localității, analiza capacității instituționale locale, premisele dezvoltării economice locale. Aceste informații au fost obținute fie direct de la beneficiarii strategiei (angajații primăriei și locuitorii orașului Berbești), fie din surse statistice oficiale. Pentru această etapă principalul tip de activitate este culegerea datelor care să permită o diagnoză cât mai clară a spațiului pentru care s-a elaborat planul de dezvoltare locală. Pentru aceasta s-au urmărit elemente fizico-geografice (forme de relief, plasare geografică, factori de mediu, etc), populația (mărimea populației, densitatea, evoluția și factori de creștere ai populației), locuințele (dotarea locuințelor cu apă și canalizare, modul de deținere a locuințelor, etc), echiparea localității în sistem centralizat (apă, iluminat public, racordarea la rețele de telefonie, acces la căile de transport publice), sociale (învățământ, comunicații etc), mediu și ecologie (apă, aer, sol, păduri). Această cercetare s-a realizat cu aportul important al întregii echipe locale, constantându-se dificultăți, în principal, din cauza lipsei de integrare și coordonare a informațiilor locale, precum și a lipsei unui mod sistematic și computerizat de arhivare a datelor care să faciliteze sortarea și aranjarea multicriterială a acestora. Tot în această etapă se urmărește și analiza și monitorizarea agenților de dezvoltare locală (instituții publice, organizații non-guvernamentale, întreprinzători privați, biserica, școala etc). Culegerea datelor s-a făcut pe baza listingurilor privind informațiile colectate. La finalul primei etape se poate face analiza SWOT a localității, piatra de temelie pentru elaborarea strategiei de dezvoltare a localității.

Stabilirea strategiei de dezvoltare locală

Analiza SWOT evidențiază punctele forte (Strengths), slabe (Weaknesses), oportunitățile (Opportunities) și amenințările (Threats) existente la nivelul orașului Berbești. Au fost, de asemenea, identificate forțele externe ce ar putea avea fie un efect pozitiv, fie negativ în dezvoltarea ulterioară a localității. Se obțin, așadar, direcțiile de dezvoltare locală.

a) Identificarea obiectivelor strategice de dezvoltare - enumerarea obiectivelor pentru care a fost elaborată strategia; menționarea metodologiei de elaborare și a agenților de dezvoltare locală implicați în procesul elaborării strategiei de dezvoltare, precum și identificarea câtorva domenii strategice de dezvoltare. Aceste domenii vor fi utilizate cu prioritate și în identificarea obiectivelor operaționale.

b) Obiective operaționale dezvoltate în teritoriul supus investigației. Programul operativ de dezvoltare locală trebuie gândit de către grupul de lucru ca un sistem coerent privind dezvoltarea localității/micro-regiunii/regiunii. În alegerea subprogramelor, cel mai important considerent trebuie să fie inițierea unor proiecte de dezvoltare convergente în vederea atingerii obiectivelor stabilite. Condiția de bază pentru dezvoltare locală este păstrarea tradițiilor economice și sociale comunitare. Astfel se ajunge la situația în care, pe baza realității existente se pun bazele dezvoltării durabile a comunității.

Selectarea proiectelor de dezvoltare locală

În această etapă se analizează posibilele programe sau proiecte de dezvoltare ce vor fi prinse în strategia de dezvoltare locală. Ele sunt grupate în mai multe scenarii, în funcție de gradul de implicare a agenților de dezvoltare, de perioada necesară pentru implementare și de locul acestora pe agenda persoanelor sau a organizațiilor însărcinate cu implementarea lor. Este obligatorie analiza constructivă cu autoritățile publice locale, deoarece ele sunt cele care pot da răspuns privitor la fondurile disponibile în bugetul local pentru finalizarea proiectelor propuse. Selectarea proiectelor are în vedere mai multe aspecte: proiectul să conducă la o îmbunătățire reală a vieții comunității, urmările lui să fie suficient de consistente încât să afecteze o parte importantă a comunității, să existe sau să poată fi găsite resurse necesare pentru rezolvarea lui. Această etapă face și o analiză privitoare la viabilitatea proiectelor propuse, atât din punct de vedere al comunității, cât și al economiei și al nevoilor populației.

Construcția planurilor de acțiune

Această etapă centralizează informațiile obținute în primele trei etape, etape ce țin mai mult de partea strategică. Construcția planurilor de acțiune pregătește planurile de acțiune, precizează toate resursele financiare sau de alt tip ce sunt necesare pentru finalizarea fiecărui

proiect, fie că este vorba de resurse din bugetul local, bugetul județean, național sau european, fie de surse financiare externe ale agenților economici. Deși în fază inițială pot fi identificate mai multe posibile scenarii de dezvoltare, în această etapă sunt alese acelea care asigură comunității cele mai mari posibilități de progres și de creștere a nivelului de trai pentru populație. În vederea atragerii de finanțări nerambursabile, după etapa de prioritizare a nevoilor locale se va analiza modul în care obiectivele propuse se corelează cu obiectivele existente la nivelul programelor europene. Primul lucru la care ar trebui să se gândească cei care concep un proiect este cel legat de rezultatele obținute, ca urmare a implementării cu succes a proiectului. Proiectul reprezintă un instrument care oferă mijloacele necesare pentru atingerea unor obiective strategice. Dacă proiectele nu sunt văzute în acest mod, atunci un proiect încheiat ar putea să nu aibă nici un efect asupra dezvoltării zonei. Se finalizează, de asemenea, și specificațiile tehnice ale proiectelor (studii ce sunt necesare pentru fiecare proiect de fezabilitate, proiecte tehnice etc., orarul pentru implementarea proiectelor, derularea programului financiar). Așadar, putem considera că etapa de construcție a planurilor de acțiune este o etapă de implementare, de verificare și monitorizare a proiectelor, după ce acestea au fost identificate.

2.CONTEXTUL STRATEGIC AL ELABORĂRII STRATEGIEI DE DEZVOLTARE

2.1. Contextul european de dezvoltare

În centrul politicilor externe ale Uniunii Europene se află politica de dezvoltare. Aceasta are ca obiective eradicarea sărăciei, sprijinirea creșterii durabile, apărarea drepturilor omului și a democrației, promovarea egalității de gen și abordarea provocărilor climatice și de mediu. UE acționează la nivel mondial și este cel mai mare finanțator al dezvoltării din lume.

Cooperarea cu statele membre ale UE și alinierea la Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a Organizației Națiunilor Unite (ONU) sunt esențiale pentru livrarea eficientă a ajutorului.

Uniunea Europeană sprijină țările în curs de dezvoltare promovând dezvoltarea durabilă. Obiectivul pe termen lung este eradicarea sărăciei, un obiectiv central al politicii externe a UE încă de la instituirea Fondului european de dezvoltare (FED) în cadrul Tratatului de la Roma din 1957.

2.2. Obiective de dezvoltare durabilă. Agenda 2030

România s-a alăturat liderilor celor 193 state membre ale ONU la Summit-ul privind dezvoltarea din septembrie 2015 adoptând Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, un program de acțiune globală în domeniul dezvoltării cu un caracter universal și care promovează echilibrul între cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – economic, social și de mediu. Pentru prima oară, acțiunile vizează în egală măsură statele dezvoltate și cele aflate în curs de dezvoltare.

Agenda 2030 cuprinde cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD), reunite informal și sub denumirea de Obiective Globale. Prin intermediul Obiectivelor Globale, se stabilește o agendă de acțiune ambițioasă pentru următorii 15 ani în vederea eradicării sărăciei extreme, combaterii inegalităților și a in justiției și protejării planetei până în 2030.

Nr.crt.	Obiective de Dezvoltare Durabilă	Descriere
1	 <i>Fără sărăcie</i>	<i>Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context</i> Strategia își propune reducerea numărului cetățenilor care trăiesc în sărăcie severă și relativă în toate dimensiunile acesteia, potrivit definițiilor naționale. Documentul are în vedere diminuarea numărului de persoane care trăiesc sub pragul de sărăcie, stimularea participării pe piața muncii a persoanelor apte de muncă, dezvoltarea sistemului de protecție și asistență socială. Potrivit documentului, România înregistrează o pondere ridicată a persoanelor care suferă de deprivare materială severă, raportată la media UE. Conform datelor INS din 2016, procentajul de persoane încadrate în această categorie era de 23,8%. Rata sărăciei relative în perioada 2007-2016 (stabilită la nivelul de 60% din mediana veniturilor disponibile pe adult-echivalent) a fost evaluată de INS la 24,6%-25,3%, față de nivelul mediu din UE de 16,6%-17,3%. Conform Eurostat, în 2016, 49,2% dintre copiii din România, cu vârste cuprinse între 0 și 17 ani, prezentau risc de excluziune socială, comparativ cu media UE de 26,4%, țara noastră înregistrând cel mai mare număr de astfel de cazuri. Coeficientul GINI, care măsoară gradul inegalității în societate, a fost, de asemenea, în creștere în România. <i>Orizont 2020:</i> ▪ Stabilirea unor standarde durabile de calitate și de cost pentru toate serviciile sociale, vizând în mod special pe cele destinate grupurilor vulnerabile; ▪ Dezvoltarea unui sistem național de indicatori de incluziune socială prin integrarea tuturor bazelor de date din sfera asistenței sociale în regim digitalizat care să țină cont de mobilitatea socială; monitorizarea anuală efectivă a rezultatelor pe baza acestor indicatori; ▪ Stimularea participării pe piața muncii a persoanelor apte de muncă aflate în risc de excluziune prin dezvoltarea măsurilor active de consiliere și asistență socială. <i>Țintă 2030:</i> ▪ Eradicarea sărăciei extreme pentru toți cetățenii; ▪ Reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de cetățeni care trăiesc în sărăcie relativă; ▪ Consolidarea sistemului național unitar al serviciilor de intervenție de urgență, reabilitare ulterioară și compensare a pierderilor în caz de calamități naturale, accidente industriale sau evenimente climatice extreme.

Nr.crt.	Obiective de Dezvoltare Durabilă	Descriere
2		<i>Foamete „zero”</i> <i>Eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile.</i> Orizont 2020: ▪ Susținerea producției și diversificarea speciilor autohtone cu valoare genetică ridicată, dar deficitare pe piața internă, în domenii precum legumicultura, creșterea efectivelor la rasele valoroase de suine, taurine și bivoli, sectorul avicol, colectarea și comercializarea lăinii, apicultură, pescuit și acvacultură, inclusiv prin stimularea cercetării-dezvoltării în domeniul agro-alimentar; ▪ Creșterea numărului de produse recunoscute la nivel european / atestate tradițional / atestate ca rețete consacrate. Ținte 2030: ▪ Finalizarea cadastrului agricol; ▪ Dublarea ponderii agriculturii în PIB-ul României, față de anul 2018; ▪ Menținerea și rentabilizarea unor ocupații și metode tradiționale de valorificare a plantelor medicinale și fructelor de pădure în zona montană. Menținerea tradițiilor locale prin creșterea numărului de produse cu caracteristici specifice în ceea ce privește originea geografică. Strategia vizează dezvoltarea unui sector agroalimentar durabil și competitiv pentru îmbunătățirea calității vieții și asigurării unor condiții de viață în mediul rural apropiate de cele din mediul urban, promovarea producției autohtone și ecologice și valorificarea produselor tradiționale și montane cu valoare adăugată.

Nr.crt.	Obiective de Dezvoltare Durabilă	Descriere
3		<i>Sănătate și bună stare</i> <i>Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor la orice vârstă.</i> Strategia are în vedere reducerea ratei mortalității materne și infantile, diminuarea incidenței îmbolnăvirilor de boli infecțioase și cronice, respectiv prevenirea și tratarea abuzului de substanțe nocive și a bolilor mintale.

Nr.crt.	Obiective de Dezvoltare	Descriere
---------	-------------------------	-----------

Durabilă		
4		Educație de calitate <i>Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți.</i> Strategia se adresează, în principal, următoarelor domenii: accesul tuturor copiilor la educație timpurie, învățământ primar și secundar echitabil și calitativ, care să conducă la rezultate relevante și eficiente, creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe profesionale relevante, care să faciliteze angajarea la locuri de muncă decente și antreprenoriatul. Asigură faptul că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile. Orizont 2020: ▪ Promovarea culturii antreprenoriale și a deprinderilor necesare în tot sistemul de educație prin reînființarea și/sau modernizarea atelierelor școlare în învățământul profesional și tehnologic; organizarea de concursuri antreprenoriale bazate pe proiecte cu aplicare practică în și între unitățile de învățământ; încurajarea activităților de mentorat voluntar și a parteneriatelor cu mediul de afaceri pe plan local; extinderea societăților antreprenoriale studențești și încurajarea conlucrării acestora cu agenții economici pe bază de contract prin dezvoltarea de parteneriate între universități și reprezentanții mediului antreprenorial. Țintă 2030: ▪ Reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional; ▪ Învățământ axat pe competențe și centrat pe nevoile elevului, căruia să îi fie oferită o mai mare libertate în definirea priorităților de studiu, prin măsuri precum creșterea ponderii de materii optionale; ▪ Organizarea învățământului profesional și tehnic în campusuri special amenajate și dotate; pregătirea personalului didactic bine calificat; ▪ Creșterea nivelului de educație financiară a cetățenilor.

Nr.crt.	Obiective de Dezvoltare Durabilă	Descriere
5		Egalitate de gen <i>Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor.</i> Strategia își propune prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și fetelor, în sfera publică și cea privată, asigurarea participării echilibrate și efective a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea posturilor de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică.

Nr.crt.	Obiective de Dezvoltare Durabilă	Descriere
6	 Apă curată și sanitație	Asigurarea disponibilității și managementului durabil al apei și sanitației pentru toți. Strategia vizează creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii de apă și canalizare și a serviciilor publice, alinierea României la cerințele și standardele UE privind gestionarea apei potabile, apelor uzate, deșeurilor și creșterea eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele. Orizont 2020: ▪ Folosirea mai activă a apelor geotermale atât în scopuri energetice, cât și pentru turismul de sănătate (spa); ▪ Monitorizarea strictă a calității apei potabile destinate consumului populației pentru menținerea în parametrii bio-chimici acceptați. Țintă 2030: ▪ Creșterea substanțială a eficienței folosirii apei în activitățile industriale, comerciale și agricole; extinderea reutilizării raționale a apelor tratate și reciclate în perspectiva atingerii obiectivelor economiei circulare; ▪ Conectarea gospodăriilor populației din orașe, comune și sate compacte la rețeaua de apă potabilă și canalizare în proporție de cel puțin 90%.

Nr.crt.	Obiective de Dezvoltare Durabilă	Descriere
7	 Energie curată și la prețuri accesibile	Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern. Pentru a susține pe termen lung așteptările consumatorilor, sectorul energetic românesc trebuie să devină mai robust din punct de vedere economic, mai avansat și mai flexibil din punct de vedere tehnologic și mai puțin poluant. Orizont 2020: ▪ Consolidarea politicii de eficiență energetică și protecția consumatorilor; ▪ Reducerea cu 19% a consumului intern de energie primară. Țintă 2030: ▪ Asigurarea securității cibernetice a platformelor de monitorizare a rețelelor de producție, transport și distribuție a energiei electrice și gazelor naturale; ▪ Decuplarea creșterii economice de procesul de epuizare a resurselor și de degradare a mediului prin sporirea considerabilă a eficienței energetice (cu minimum 27% comparativ cu

			scenariul de <i>status-quo</i>) și folosirea extinsă a schemei EU ETS în condiții de piață previzibile și stabile; ▪ Creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a combustibililor cu conținut scăzut de carbon în sectorul transporturilor (autovehicule electrice), inclusiv combustibili alternativi.
--	--	--	---

Nr.crt.	Obiective de Dezvoltare Durabilă	Descriere
8		<i>Muncă decentă și creștere economică</i> Promovarea unei creșteri economice susținute, deschise tuturor și durabile, a ocupării depline și productive a forței de muncă și a unei munci decente pentru toți. Strategia urmărește susținerea creșterii economice pe locuitor și promovarea sectoarelor productive și diversificarea produselor cu valoare adăugată, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul, creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, modernizarea tehnologică și inovarea, asigurarea muncii decente pentru toți cetățenii, inclusiv pentru tineri și persoanele cu dizabilități, renumerarea egală pentru munca de valoare egală, accesul la finanțare. Se susține un turism durabil care creează locuri de muncă și promovează diversitatea culturală, produsele locale și respectul pentru tradiții și mediul în care trăim. Orizont 2020: ▪ Sprijinirea activității întreprinderilor mici și mijlocii, a antreprenoriatului în rândul tinerilor prin încurajarea și susținerea financiară a start-up-urilor; ▪ Inițierea unor programe de formare profesională de bază cu finanțare UE în corelare cu cerințele pieței muncii, cu accent pe segmentele tinere sau social vulnerabile ale populației; ▪ Încurajarea încheierii de contracte de muncă cu orar flexibil și / sau tele-muncă / teleworking (munca de la distanță); asigurarea de facilități și servicii de sprijin pentru îngrijirea copiilor și a membrilor de familie aflați în întreținere. Ținte 2030: ▪ Păstrarea în continuare a unui ritm al creșterii PIB superior față de media UE pentru a susține efortul de reducere a decalajelor în comparație cu țările europene avansate, paralel cu aplicarea principiilor dezvoltării durabile și îmbunătățirea constantă a nivelului de trai al populației; ▪ Promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenorialul prin start-up, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, inclusiv prin acces la servicii financiare.

Nr.crt.	Obiective de Dezvoltare Durabilă	Descriere
9	 Industria, inovație și infrastructură	Construirea unor infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației. Strategia propune dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, sigure și durabile, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea pentru toți, integrarea întreprinderilor mici și mijlocii în lanțuri valorice și pe piețe externe, modernizarea infrastructurii și reabilitarea durabilă a industriilor pentru utilizarea eficientă a resurselor, prin adoptarea tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, întărirea cercetării științifice și colaborarea cu mediul privat, modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale, încurajarea inovațiilor și creșterea semnificativă a numărului de angajați în cercetare și dezvoltare. Orizont 2020: ▪ Îmbunătățirea conectivității între localități și regiuni prin sporirea ponderii drumurilor județene și comunale modernizate la 61% în 2020 (în comparație cu 39,4% în 2016); ▪ Creșterea bugetului alocat cercetării cu aproximativ 30% anual, cu asigurarea unei distribuții bugetare echilibrate, destinate susținerii atât a cercetării aplicative și inovării, a cercetării fundamentale și de frontieră, cu accent pe domeniile de specializare inteligentă / cu potențial de creștere. Ținte 2030: ▪ Reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, cu eficiență sporită în utilizarea resurselor și adoptare sporită a tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, toate țările luând măsuri în conformitate cu capacitățile respective ale acestora; ▪ Stimularea cu precădere a economiei digitale și investițiilor industriale care se situează în zona mai profitabilă a lanțului valoric, care fructifică și rezultatele eforturilor naționale de cercetare-dezvoltare-inovare și care se adresează unor piețe stabile și în creștere.

Nr.crt.	Obiective de Dezvoltare Durabilă	Descriere
10	 Inegalități reduse	Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și între țări Strategia propune reducerea decalajelor, eliminarea discriminărilor de orice fel și politici de realizare progresivă a unei egalități sporite, în special fiscale, salariale, educaționale și de protecție socială. Coeficientul GINI este indicatorul care măsoară gradul de inegalitate a veniturilor disponibile ale unei populații – când este 0% reprezintă egalitate deplină și când este 100% reprezintă inegalitate absolută. Conform Eurostat, în anul 2008, acest coeficient a fost de 35,9% pentru România, comparativ cu 31,0% media UE, iar în 2016 a fost de 34,7%, comparativ cu 30,8%. În ceea ce privește inegalitățile între rural și urban, conform INS, 46,2% din cetățenii României trăiau în mediu rural în 2015. Potrivit Eurostat, media UE era de 28%. Pentru decalajul socio-economic dintre mediul urban și rural, indicatorul reprezentativ este „riscul sărăciei sau a excluziunii sociale”. Eurostat subliniază faptul că, în 2016, în România, în mediul urban, rata riscului de sărăcie era de 24,3%, în timp ce în mediul rural era la 51,7%. Media UE era de

			23,6% în mediul urban și 25,5% în mediul rural.
--	--	--	---

Nr.crt.	Obiective de Dezvoltare Durabilă	Descriere
11	 Orașe și comunități durabile	Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile. Strategia vizează asigurarea condițiilor pentru o viață demnă a cetățenilor din comunitățile urbane și rurale prin accesul la locuințe și servicii de bază adecvate, sigure și la prețuri accesibile; accesul la transport public eficient, la prețuri echitabile și accesibile pentru toți; promovarea conceptului de smart-city; consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural; reducerea impactului negativ asupra mediului în orașe, inclusiv prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului și mediului în general. Orizont 2020: - Creșterea procentajului de proprietăți cadastrate și înregistrate în toate localitățile la 80% pentru construcții și finalizarea înregistrării terenurilor agricole ce fac obiectul subvențiilor acordate de Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, ca element de bază al planificării spațiale și amenajării teritoriului; - Implementarea programelor existente și adoptarea de măsuri suplimentare pentru avertizarea timpurie, intervențiile de urgență și acțiunile ulterioare de reabilitare prin precizarea responsabilității tuturor factorilor cu atribuții în domeniu în caz de calamități naturale (seisme, inundații, alunecări de teren) sau accidente (deversări sau emisii nocive, incendii extinse etc). Ținta 2030: - Reducerea semnificativă a pierderilor economice provocate de inundații și alunecările de teren, îmbunătățirea răspunsului colectiv și întărirea capacității de adaptare și revenire la nivel funcțional în cel mai scurt timp după producerea evenimentului, reducerea impactului inundațiilor sau a poluărilor generate de inundații și ale alunecărilor de teren asupra ecosistemelor, inclusiv prin îmbunătățirea constantă a cadrului legislativ; - Elaborarea și punerea în aplicare a unui program general de planificare spațială și amenajare a teritoriului în corelare cu strategiile sectoriale la nivel național prin aplicarea conceptului de dezvoltare spațială policentrică și echilibrată, care să susțină coeziunea teritorială; - Educarea și responsabilizarea populației pentru situații de risc seismic.

Nr.crt.	Obiective de Dezvoltare Durabilă	Descriere
14		Consum și Producție Responsabile <i>Decuplarea creșterii economice de efectele negative asupra mediului necesită un nou model de consum și producție durabil.</i> Dezvoltarea durabilă propune soluția unei producții mai eficiente, a unui management durabil al deșeurilor și activități în concordanță cu principiile protecției mediului. În termeni de consum, reciclarea este imperativă, acest lucru necesitând tranziția spre o economie circulară și conștientizarea cetățeanului de limitele planetei.

Nr.crt.	Obiective de Dezvoltare Durabilă	Descriere
13		Acțiune climatică <i>Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor.</i> Strategia vizează consolidarea capacității de adaptare și reziliență a României pentru a combate pericolele legate de schimbările climatice și dezastrelor naturale prin integrarea măsurilor de diminuare și de adaptare la acestea atât în strategiile, cât și în politicile naționale și în planificarea și creșterea nivelului de educație și conștientizare.

Nr.crt.	Obiective de Dezvoltare Durabilă	Descriere
14		Viața acvatică <i>Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă.</i> Strategia își propune prevenirea și reducerea poluării marine, gestionarea și protecția durabilă a ecosistemelor marine, conservarea zonelor costiere și asigurarea unui pescuit durabil.

Nr.crt.	Obiective de Dezvoltare Durabilă	Descriere
15		<i>Viața terestră</i> <i>Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate.</i> Strategia are în vedere conservarea și utilizarea durabilă a ecosistemelor terestre, managementul durabil al pădurilor, combaterea deșertificării, restaurarea terenurilor și solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de deșertificare, secetă și inundații, dezvoltarea infrastructurii verzi, conservarea și protejarea zonelor umede, asigurarea conservării ecosistemelor montane, susținerea cercetării în domeniu, gestionarea durabilă a pădurilor, eliminarea defrișărilor abuzive și a tăierilor rase, tranziția către o economie circulară.

Nr.crt.	Obiective de Dezvoltare Durabilă	Descriere
16		<i>Pace, justiție și instituții eficiente</i> <i>Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile.</i> Strategia are în vedere dezvoltarea capitalului social, promovarea toleranței, eradicarea violenței asupra copiilor și reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență, diminuarea corupției, dezvoltarea instituțiilor eficiente și transparente la toate nivelurile, asigurarea procesului decizional receptiv, inclusiv participarea și reprezentarea cetățenilor la toate nivelurile și asigurarea accesului public la informații și protejarea libertăților fundamentale.

Nr.crt.	Obiective de Dezvoltare Durabilă	Descriere
17		<i>Parteneriate pentru realizarea obiectivelor</i> <i>Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă.</i> În vederea sprijinirii acestui obiectiv, prin strategie, România înțelege să-și susțină angajamentele internaționale, aderarea la Zona Euro, la spațiul Schengen și la Organizația pentru Dezvoltare și Cooperare Economică și să joace un rol proactiv pe plan european și internațional.

2.3 Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030

România, în calitate de stat membru al Organizației Națiunilor Unite (ONU) și Uniunii Europene (UE), și-a exprimat adeziunea la cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei 2030. România s-a alăturat liderilor celor 193 state membre ale ONU la Summit-ul

privind dezvoltarea din septembrie 2015 adoptând Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, un program de acțiune globală în domeniul dezvoltării cu un caracter universal și care promovează echilibrul între cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – economic, social și de mediu. Pentru prima oară, acțiunile vizează în egală măsură statele dezvoltate și cele aflate în curs de dezvoltare. Conceptul de ODD s-a născut la Conferința Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Durabilă (Rio+20), în 2012. ODD înlocuiesc cele opt Obiective de Dezvoltare ale Mileniului (ODM) cuprinse în textul Declarației Mileniului adoptată în septembrie 2000 la ONU. Majoritatea statelor lumii, printre care și România, se reuneau în 2000 în jurul unui angajament de a reduce sărăcia globală și a salva milioane de vieți. Declarația Mileniului a constituit în perioada 2000-2015 unica agendă globală în domeniul dezvoltării asupra căreia a existat un acord la cel mai înalt nivel și care includea ținte precise:

1. Reducerea sărăciei extreme și a foametei
2. Realizarea accesului universal la educație primară
3. Promovarea egalității de gen și emanciparea femeilor
4. Reducerea mortalității infantile
5. Îmbunătățirea sănătății materne
6. Combaterea HIV/SIDA, a malariei și a altor boli
7. Asigurarea sustenabilității mediului
8. Crearea unui parteneriat global pentru dezvoltare

Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului au adus o contribuție importantă la conștientizarea publică, creșterea voinței politice și mobilizarea de resurse pentru lupta împotriva sărăciei la nivel global. ODM au ajutat la concentrarea acțiunii, la reformarea politicilor prin încorporarea obiectivelor și țințelor de dezvoltare în strategiile naționale și la crearea de instituții care să implementeze aceste planuri în mod eficient. De exemplu, sărăcia extremă la nivel global a fost înjumătățită, ținta de înjumătățire a numărului de oameni care nu au acces la surse de apă mai bună a fost atinsă, nouăzeci la sută dintre copiii din statele aflate în curs de dezvoltare au acum acces la educație primară și mult mai multe fete au acces la educație comparativ cu anul 2000. Rezultatele pozitive nu au fost însă echilibrat distribuite. Începând cu 2008, progresul realizat până atunci a fost negativ influențat de criza financiară și economică. Cel mai slab progres s-a înregistrat în țările aflate în situații de conflict sau recent angajate în procesul de stabilizare și reconstrucție, unde lipsa capacităților instituționale a influențat negativ îndeplinirea obiectivelor. Obiectivele de Dezvoltare Durabilă trebuie să finalizeze agenda demarată de Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului și să nu lase pe nimeni în urmă.

2.4. România și Obiectivele de Dezvoltare

România acordă o importanță deosebită ONU, organizație cu vocație universală, care reprezintă cadrul multilateral cel mai extins pentru abordarea marilor teme globale, inclusiv aspecte legate de dezvoltarea pe termen lung.

Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului au reprezentat pentru România un instrument

complementar de mobilizare, la nivel intern, în domeniul dezvoltării economice și sociale.

Agenda 2030 depășește cu mult Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului, menținând teme precum eradicarea sărăciei, educația și sănătatea și abordând noi teme precum societățile pașnice și inclusive. Toate țările trebuie să se asigure că politici adecvate sunt pregătite pentru implementarea Agendei. Țările trebuie să promoveze instituții eficiente și inclusive și să creeze politici bazate pe statul de drept, drepturile omului, egalitatea de gen și creșterea implicării femeilor.

România susține pe deplin ideea că Agenda 2030 trebuie să fie implementată de către instituțiile locale, răspunzând direct nevoilor cetățenilor. Nevoile, interesele și grijile acestora trebuie să fie soluționate prin definirea unor strategii de dezvoltare locală și națională.

România este angajată să implementeze Obiectivele de Dezvoltare Durabilă la nivel național și a revizuit Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă, pentru a integra Obiective de Dezvoltare Durabilă. Excluziunea socială este identificată ca o provocare majoră la adresa implementării Obiectivelor. În Strategia românească revizuită se pune accentul pe susținerea incluziunii persoanelor cu dizabilități, a tinerilor și a femeilor în politicile de dezvoltare.

Eradicarea sărăciei reclamă oportunități decente de angajare, iar prevenirea și evitarea excluziunii sociale necesită politici de coeziune socială.

Ca membru al Uniunii Europene, România contribuie la îndeplinirea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă nu numai din perspectivă națională, dar și la nivel internațional, prin sprijinul pe care îl acordă țărilor mai puțin dezvoltate, prin intermediul asistenței oficiale pentru dezvoltare. Experiența acumulată de România în procesul de tranziție este de natură a susține eforturilor țărilor interesate de a beneficia de un astfel de sprijin.

2.5. Contextul european. Prezentarea strategiei „Europa 2021 – 2027”

Europa trece printr-o perioadă de transformare. Criza a anulat ani de progrese economice și sociale și a pus în evidență deficiențele structurale ale economiei Europei.

Obiectivul strategiei „EUROPA 2020” care se continuă și în perioada 2021-2027, este transformarea UE într-o economie inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, pentru a oferi un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, al productivității și pentru a asigura coeziunea economică, socială și teritorială.

Arhitectura programelor operaționale, prin intermediul cărora va fi administrat bugetul alocat României în perioada 2021-2027, va fi semnificativ modificată față de actualul sistem.

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia Europeană propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE.

Se preconizează cinci priorități investiționale.

1. **Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii
2. **Europă mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice
3. **Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale
4. **Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate
5. **Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe obiectivele 1 și 2. Acestor priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele FEDR (Fondul European de Dezvoltare Regională) și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

**PRINCIPALELE CARACTERISTICI ALE NOULUI CADRU
PENTRU POLITICA DE COEZIUNE 2021-2027**
Abordare strategică - 5 Obiective ale Politicii de Coeziune

Astfel, au fost stabilite cinci priorități investiționale la nivelul UE ce vor viza:

✓ **Europă mai inteligentă**

Componenta de Cercetare și Inovare va fi în continuare o prioritate de finanțare ce va

presupune dezvoltarea și consolidarea capacităților de cercetare și inovare a organizațiilor prin crearea unor sisteme atractive de inovare (de ex. Sisteme SMART în Sănătate) și adaptarea tehnologiilor avansate pentru crearea unui sistem antreprenorial solid.

Dacă vom discuta despre Competitivitate, autoritățile anunță că se dorește și în perioada următoare facilitarea accesului la finanțare a IMM-uri, sprijinirea acestora pentru internaționalizare și pentru investiții în noi tehnologii.

Digitalizarea va fi și ea un obiectiv ce va veni în beneficiul cetățenilor, a companiilor și autorităților statului.

În contextul unei economii bazată pe cunoaștere, vor fi dezvoltate la nivelul IMM-urilor competențele pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat, inclusiv organizarea de stagii de pregătire practică, formare pentru implementarea standardului - sistem de Management a Inovării în companii. Totodată, vor fi dezvoltate și capacitățile administrative ale actorilor implicați în implementarea, monitorizarea, revizuirea strategiilor de specializare inteligentă.

✓ *O Europă mai verde*

Dacă ne gândim la proiectele din Energie, ca și obiective specifice propuse menționăm promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, promovarea energiei din surse regenerabile și dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E (Rețele Transeuropene de Energie).

Având în vedere că trăim într-o perioadă în care consecințele schimbărilor climatice și criza apei sunt principalele riscuri, Comisia sprijină finanțarea proiectelor care promovează adaptarea la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor și care promovează gestionarea sustenabilă a apei.

Pentru promovarea tranziției către o economie circulară, se vor face investiții pentru extinderea și îmbunătățirea sistemelor integrate de gestionare a deșeurilor, pentru a crește reutilizarea și reciclarea acestora, pentru a preveni generarea deșeurilor și devierea de la depozitele de deșeuri.

Protecția naturii și a Biodiversității vor fi îmbunătățite prin dezvoltarea infrastructurii verzi și prin reducerea poluării.

✓ *O Europă conectată*

O parte din finanțarea alocată României pentru această etapă (aprox. 30,6 mld. euro), va fi destinată obiectivului conectivitate, adică acelor investiții prin care se va facilita dezvoltarea

unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală. Totodată, se vor avea în vedere și investițiile în infrastructură de bandă largă, de foarte mare capacitate, de tip Broadband.

✓ ***O Europă mai socială***

Prin aceasta operațiune, se dorește să fie implementat Pilonul european al drepturilor sociale, adică se vor urmări investiții pentru a îmbunătăți accesul la piața muncii prin politici active în domeniul pieței forței de muncă (ocupare), prin anticiparea nevoilor în materie de competențe și prin sprijinirea tranzițiilor și a mobilității pe piața muncii. De asemenea, vor fi analizate investițiile care vor îmbunătăți calitatea, eficacitatea și relevanța pieței forței de muncă, prin crearea unor sisteme de educație și formare performante. Și nu în ultimul rând, pentru realizarea acestui obiectiv, menționăm investițiile care vor favoriza incluziunea activă, pentru promovarea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, pentru consolidarea accesului la servicii de calitate, pentru abordarea problemei deprinderii materiale și pentru a investi în locuințe, în asistență medicală și în infrastructura de îngrijire pe termen lung.

✓ ***O Europă mai apropiată de cetățenii săi***

Vor fi sprijinite proiectele strategice de dezvoltare durabilă, care vor avea ca și scop investiții în turism, investiții în infrastructură din domeniul cultural, investiții în patrimoniul cultural, investiții pentru regenerarea urbană și securitatea spațiilor publice.

În viitoarea perioadă de programare, 2021-2027, se anunță o abordare personalizată a dezvoltării regionale. Astfel, vor fi păstrate o parte din metodele de alocare a fondurilor (ex: PIB-ul pe cap de locuitor) și vor fi introduse noi criterii de selecție (șomajul în rândul tinerilor, nivel scăzut de educație, schimbări climatice și primirea și integrarea migranților), pentru o adaptare reală a intervențiilor la nevoile și specificul regional, prin descentralizarea gestiunii și implementării la nivelul autorităților locale.

2.6. Cadrul regional de dezvoltare pentru perioada 2021 – 2027 la nivelul regiunii

Sud – Vest Oltenia

Procesul de planificare a dezvoltării la nivel regional oferă o bază strategică esențială pentru includerea măsurilor și a proiectelor implementate la nivel regional în viitoarele programe de finanțare, indiferent de sursele acestor programe. Planul de Dezvoltare Regională (PDR) reprezintă astfel fundamentul proiectelor inițiate în regiune și este un reper atât pentru autoritățile naționale cât și pentru autoritățile locale, județene și potențiali investitori publici

Prin activitatea de planificare regională, ADR Sud-Vest Oltenia contribuie la realizarea celor trei obiective de bază ale politicii de dezvoltare regională, stipulate prin Legea nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională în România, și anume:

- ✓ *diminuarea dezechilibrelor regionale existente;*
- ✓ *corelarea politicilor sectoriale guvernamentale la nivelul regiunilor;*
- ✓ *stimularea cooperării inter-regionale, interne și internaționale, transfrontaliere.*

ADR Sud-Vest Oltenia este singura instituție abilitată la nivel regional să coordoneze elaborarea PDR Sud-Vest Oltenia, în parteneriat cu reprezentanți ai organizațiilor interesate, relevante în domeniul dezvoltării regionale.

La nivel regional, elaborarea Planului de Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia 2021-2027 s-a realizat respectând atât metodologia comună propusă de MLPDA cât și Regulamentul-cadru pentru organizarea și funcționarea Comitetelor Regionale pentru elaborarea Planurilor de Dezvoltare Regională.

În vederea punerii în aplicare a Politicii de Coeziune Socială, Economică și Teritorială și a Agendei Urbane Europene și atingerea obiectivelor de politică europeană, respectiv o Europă mai inteligentă, mai ecologică, mai conectată, mai socială și mai aproape de cetățeni, Regiunea Sud-Vest Oltenia are nevoie de un fundament constituit la nivel regional și local, împreună cu actorii locali și regionali, care să se adapteze la situația specifică inter și intra-regională și la noile priorități pentru următoarea perioadă de programare 2021-2027.

Planul de Dezvoltare Regională Sud Vest Oltenia 2021-2027 reprezintă astfel singurul instrument de planificare strategică prin care regiunea, plecând de la analiza socio-economică regională și având drept cadru obiectivele tematice, prioritățile de investiții și acțiunile cheie prevăzute de proiectele de regulamente privind fondurile europene, își promovează prioritățile și interesele în domeniul economic și social.

Baza de pornire a PDR 2021-2027 a reprezentat-o evaluarea principalilor parametri socio-economici actuali la nivelul regiunii în vederea identificării gradului de dezvoltare și propunerii de soluții și acțiuni pentru următoarea perioadă de programare, inclusiv constituirea unui portofoliu de proiecte consistent, centrat pe realitățile concrete și necesarul din teritoriu. Astfel, Planul de Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia 2021-2027 reprezintă atât o reflectare a nevoilor de dezvoltare a regiunii, în vederea reducerii cât mai rapide a decalajelor existente față de regiunile mai dezvoltate din UE, cât și un instrument de prioritizare a investițiilor în regiune.

PDR Sud-Vest Oltenia 2021-2027 este elaborat sub coordonarea Agenției pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia, constituindu-se în acest sens grupuri de lucru județene și tematice, pe domenii prioritate (Infrastructura regională/ Competitivitate economică, Cercetare, Dezvoltare, Inovare/ Resurse umane, Piața muncii, Servicii sociale/ Agricultură și Dezvoltare rurală/ Mediu și Dezvoltare durabilă).

Cel mai important pilon al PDR Sud-Vest Oltenia îl constituie Strategia de Dezvoltare a Regiunii, cu rolul de a orienta dezvoltarea regională pentru un exercițiu financiar multianual și de a fundamenta accesul la fondurile europene în perioada 2021-2027.

În ceea ce privește abordarea strategică avută în vedere pentru perioada post 2020 în cadrul următorului exercițiu financiar, Comisia Europeană a propus modernizarea politicii de coeziune - principala politică de investiții a UE și una dintre cele mai tangibile expresii ale solidarității. Obiectivul său este stimularea convergenței economice și sociale, sprijinind, în același timp, regiunile să valorifice pe deplin globalizarea și înzestrându-le cu instrumente adecvate pentru o creștere solidă și durabilă.

Toate regiunile rămân eligibile pentru finanțare prin Politica de coeziune 2021-2027, pe baza a trei categorii - regiuni mai puțin dezvoltate, în tranziție și mai dezvoltate - și prin

1. *O Europă mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii;*
2. *O Europă mai verde, fără emisii de carbon, prin punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice;*
3. *O Europă mai conectată, cu rețele strategice de transport și digitale;*
4. *O Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;*
5. *O Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.*

2.7. Contextul județean de dezvoltare durabilă

Prezentare generală

Județul Vâlcea este situat în partea central sudică a României, în nordul Regiunii Sud-Vest Oltenia, între paralelele de 48° 28' și 48° 36' latitudine nordică și între meridianele de 23° 37' și 24° 30' longitudine estică. Din punct de vedere geografic, județul este amplasat în Subcarpații Getici, la confluența râurilor Olt și Olănești.

Suprafața județului este de 5.764,77 km², reprezentând 2,4 % din suprafața țării și 19,73% din Regiunea Sud-Vest Oltenia.

Județul Vâlcea se învecinează:

- ✓ la nord cu județele Hunedoara, Sibiu și Alba;
- ✓ la sud cu județele Olt și Dolj;
- ✓ la est cu județul Argeș;
- ✓ la vest cu județul Gorj.

Relieful județului Vâlcea se desfășoară în trepte descrescătoare de la nord la sud și cuprinde înălțimi care depășesc 2.200 m. Spre sud, se întinde zona subcarpatică, formată din dealurile subcarpatice și podișul piemontan, cu o altitudine de câțiva zeci de metri în zona Drăgășani. Județul Vâlcea prezintă un relief variat, format din 33% munți, 20% dealuri și depresiuni subcarpatice, 45% dealuri piemontane și 2% lunci.

Rețeaua hidrografică interioară a județului Vâlcea măsoară 2.169 km cursuri de apă și aparține bazinului hidrografic al râului Olt.

Oltul este principalul curs de apă care străbate teritoriul județului pe o distanță de 130 km, de la Râu Vadului până la Tighina. În regiunea depresiunii Loviștei, Oltul primește apele râurilor Călinești, Urii, Robești, Sărăcinești, Lotru, Valea Satului, Boia, Titești și Băiașu. În aval de ieșirea din zona montană, Oltul primește afluenții: Muereasca, Olănești, Bistrița, Oltețul și Topologul.

Lotrul străbate județul Vâlcea pe o distanță de 80 km și adună apele afluenților Voinești, Latorița, Vasilatu și Păscoaia, iar Oltețul curge pe o lungime de 65 km.

Rețeaua lacustră este formată din lacuri glaciare, sărate și artificiale. Lacurile cantonate

în cuvete de proveniență glaciară sunt în bazinul Latoriței și în munții de la Obârșia Lotrului:

Muntele Mic, Iezerul Latoriței, Singuraticul, Cioara, Gâlcescu, Zănoaga Mare, Iezerul Parâng. Lacurile sărate sunt cele de la Ocnița și Ocnele Mari, iar dintre lacurile artificiale, amenajate în scop hidroenergetic și de acumulare, menționăm: Vidra, Brădișor și Malaia de pe râul Lotru, Călimănești, Dăești, Rm. Vâlcea, Ionești, Zăvideni, Drăgășani ș.a. de pe râul Olt.

Județul Vâlcea beneficiază de o serie de resurse naturale valorificabile care deschid posibile opțiuni de dezvoltare. Cele două categorii de resurse valorificabile sunt grupate în resurse neregenerabile (minerale și combustibili fosili) și resurse regenerabile (apă, aer, sol, floră, faună, inclusiv sursele regenerabile de energie: solară, eoliană, geotermală ș.a.).

Resursele neregenerabile ale județului Vâlcea sunt resurse ale subsolului generatoare de energie hidrocarburi - petrol, gaze naturale (Băbeni, Mădulari, Făurești) și zăcămintele de cărbuni (Berbești, Alunu, Copăcenii), minerale industriale - pegmatite cu cuarț, feldspat și mică (zona Voineasa), sare (Ocnele Mari); minerale pentru industria materialelor de construcții și roci utile - calcar (în bazinul Costești - Bistrița).

Resursele regenerabile ale județului sunt: resursele de apă, constituite din apele de suprafață - râuri, lacuri - și apele subterane; biomasa; energia solară; energia eoliană.

O categorie aparte de resurse o reprezintă apele minerale (carbogazoase, sulfuroase, feruginoase etc.) și apele geotermale.

Izvoarele minerale sunt numeroase și cu diverse compoziții chimice: sulfuroase la Călimănești -Căciulata, Olănești, Govora, Muereasca, Dobriceni, Bunești, izvoare cu oligo-minerale la Râmnicu Vâlcea, Mateești, izvoare clorate la Ocnele Mari, Ocnița, Oțeșani, Pietrarii de Sus și izvoare iodate la Gorunești. Județul Vâlcea dispune de izvoare de ape termale și minerale (Călimănești - Căciulata, Băile Govora, Băile Olănești). Lacurile sunt utilizate pentru alimentarea cu apă, piscicultură, agrement etc. Hidroenergia utilizează energia apelor pentru obținerea energiei electrice. Acest tip de energie prezintă multiple avantaje: este ieftină, nepoluantă, iar lacurile de acumulare pot fi utilizate pentru alimentarea cu apă a populației, pentru agrement, irigații etc.

Sistemul hidroenergetic din județul Vâlcea este alcătuit din 18 hidrocentrale (Ciunget, Malaia, Brădișor, Căineni, Robești, Cornetu, Gura Lotrului, Turnu, Călimănești, Dăești, Râmnicu Vâlcea, Răureni, Govora, Băbeni, Ionești, Zăvideni, Drăgășani, Vlădești) și 12 centrale hidroelectrice de mică putere și microcentrale (Alunu, Horezu 1, Horezu 2, Tomșani 1, Tomșani 2, Tomșani 3, Baia, Păușa, Voineasa 1, Voineasa 2, Voineasa 3, Bistrița Prislop).

Județul Vâlcea are o climă temperat-continentală de tranziție, moderată, fără schimbări bruște de temperatură. Clima este, în cea mai mare parte a anului, relativ umedă și răcoroasă,

cu valori normale ale precipitațiilor, specifice pentru depresiunile subcarpatice, cu viteze moderate sau de mică intensitate ale vântului și cu temperaturi ușor mai scăzute în zonele joase. Pe timpul verii, clima este mai secetoasă.

Clima din zona montană vâlceană se caracterizează prin ierni lungi și friguroase și veri scurte. Clima este mai umedă în zonele înalte, în schimb în zonele joase caracteristice sunt temperaturile mai ridicate și precipitațiile mai reduse. În ultimii ani, valorile termice extreme au atins în județul Vâlcea $-32,2^{\circ}\text{C}$ (minima absolută a județului, înregistrată la Obârșia Lotrului, în data de 17.02.1993) și 41°C (maxima absolută, înregistrată la Bălcești în 04.07.2000). Regimul anual al precipitațiilor variază între 600 și 1.200 mm.

Structura demografică

Conform datelor furnizate de Recensământul Populației și Locuințelor 2011, la nivelul județului Vâlcea au fost înregistrate în total un număr de 371.714 persoane dintre care 164.649 în mediul urban și 207.065 în mediul rural.

Din punct de vedere al dinamicii populației stabile, județul Vâlcea a cunoscut o evoluție negativă începând cu recensământul din 1948 până la recensământul din anul 2011. În anul 1992 populația din județ a înregistrat cel mai mare număr, însă ulterior a avut o evoluție în scădere. În județul Vâlcea, în perioada 1992-2011, populația este în scădere comparativ cu perioada 1948 - 1977 când numărul de locuitori a fost în creștere.

Conform recensământului realizat în anul 2011, județul Vâlcea se situează pe locul 3 în ceea ce privește numărul de locuitori, în comparație cu celelalte județe ale regiunii Sud-Vest Oltenia. Raportat la datele înregistrate în anul 2011 (ultimul recensământ), numărul de locuitori ai județului Vâlcea este în scădere cu 10,05%, comparativ cu anul 2002 și cu 15,20% față de anul 1992.

Rata natalității scăzute, a determinat în ultimii 4 ani (2011-2014) diminuarea populației cu vârsta între 0 - 14 ani cu 3.468 de persoane. Însă grupa de vârstă cea mai afectată este 15 - 34 ani care în cifre absolute s-a diminuat cu 9.157 de persoane. Din populația totală, această categorie reprezintă în 2014, 26,15% și observăm că evoluția ei este în continuare descrescătoare pe fondul emigrării.

În contrast avem grupa de vârstă peste 65 ani, care în intervalul 2011-2014 a cunoscut o

creștere de 3.410 persoane, evoluție ce a determinat o creștere a ponderii acestei grupe în totalul populației stabile, 17,11% comparativ cu anul 2011 când vârstnicii reprezentau 16,08%. Județul Vâlcea cunoaște astfel o accentuare a procesului de îmbătrânire a populației, raportul de dependență demografică crescând în anul 2014 la nivelul de 44,43%, creștere determinată totodată de trendul ascendent al duratei medii de viață.

Infrastructura

Transport

Rețeaua de drumuri clasate a județului Vâlcea, conform H.G. nr.540/2000 privind aprobarea încadrării în categorii funcționale a drumurilor publice, cu modificările și completările ulterioare, însumează 2325,01 km, din care:

- ✓ drumuri de interes național în lungime totală de 529,089 km - 22,8%;
- ✓ drumuri de interes județean în lungime totală de 961,089 km - 41,3%;
- ✓ drumuri comunale în lungime totală de 834,846 km - 35,9%;

Dintre acestea:

- ✓ 1 traseu este de drum național european E81 (DN 7);
- ✓ 2 trasee sunt de drumuri naționale principale (DN 64, DN 67);
- ✓ 6 trasee sunt de drumuri naționale secundare (DN 7A, DN 7D, DN 65C, DN 67B, DN 67C, DN 73C);
- ✓ 58 sunt rețele de drumuri de interes județean;
- ✓ 157 rețele sunt de drumuri comunale.

Analizând situația drumurilor naționale în județul Vâlcea, observăm o creștere a kilometrilor modernizați în perioada 2009 - 2013, de la o pondere de 79,01% în 2009 la 90,74% în 2013.

Cel mai important drum din județ este drumul european E81, care leagă județul Vâlcea cu județele Sibiu și Argeș.

Județul Vâlcea se caracterizează printr-o rețea vastă de drumuri județene. În anul 2013, drumurile județene însumau 961,089 km, respectiv 41,33% din totalul drumurilor, dintre care modernizați au fost 308 km, ceea ce reprezintă 17,21%, iar restul erau drumuri județene cu îmbrăcămînți ușoare rutiere, pietruite sau de pământ. Din totalul rețelei de drumuri județene, aflate în administrarea Consiliului Județean Vâlcea, în lungime de 961,089 km, 150,854 km

sunt pietruite și de pământ, reprezentând 15,70% din total, iar din totalul de 725,93 km cu îmbrăcăminte asfaltică, 371,301 km, reprezentând 51,15%, au durată de serviciu normată, de

mult timp expirată. Pe rețeaua de drumuri de interes județean sunt amplasate 286 poduri în lungime totală de 7803,22 ml, din care 74% au durată normală de funcționare, de mult timp expirată.

Investiții au fost întreprinse și la nivelul străzilor orășenești, în special prin Programul Operațional Regional 2007 - 2013.

În 2013, în județul Vâlcea, există o rețea de 746 km de străzi orășenești, cu 100 km mai mult decât în 2007. Activitatea de modernizare a fost fluctuantă în perioada 2007-2013, dar în 2013 străzile modernizate reprezentau 60,32% din totalul, cu 3,35% mai mult decât în 2007.

Alimentarea cu apă

Rețeaua de alimentare cu apă are o lungime totală de 2.011,4 km (2013), include 11 localități din mediul urban și 54 localități din mediul rural și a crescut cu 61,80% în anul 2013 față de anul 2007.

Volumul de apă potabilă distribuită a fost în anul 2013 de 15.066 mc, în scădere față de anul anterior cu 1.412 mc, și cu 17.108 mc față de anul 2007, scăderi ce se pot datora unor sisteme alternative de alimentare cu apă (puțuri forate, apa potabilă îmbuteliată).

În județ, populația deservită de sistemul public de alimentare cu apă, era în anul 2013 de 208.199 persoane, în creștere cu 16,67% față de anul 2008.

Rețeaua de canalizare ape uzate

În perioada 2007-2013 rețeaua de canalizare s-a extins semnificativ, dublându-se. În județ sunt un număr de 42 localități (2013) cu canalizare publică, din care 11 în mediul urban și 31 în mediul rural. La sistemele de canalizare și epurare a apelor uzate, erau racordați în anul 2013 un număr de 133.483 locuitori, în creștere cu 2,3% față de anul 2007.

Alimentare cu gaze naturale

Alimentarea cu gaze naturale se face din Sistemului Național de Transport a Gazelor Naturale. Lungimea totală a conductelor de distribuția a gazelor este de 556, 90 km (2013), pentru un număr de 13 localități (8 din mediul urban, 5 din mediul rural). În intervalul 2007 - 2013, cantitatea distribuită de gaze naturale a scăzut, pe fondul scăderii cererii de gaze naturale ca urmare a eficientizării consumului de către beneficiarii casnici și a reducerii sau

modernizării activității unor beneficiari industriali. Astfel, față de 2007, în anul 2013 cantitatea de gaze naturale distribuită a scăzut cu 36, 93%.

Pentru producerea energiei electrice este folosit combustibilul fosil (lignitul inferior exploatat în bazinele carbonifere de la Alunu și Berbești, gaz natural) în cadrul CET Govora și potențialul hidroenergetic oferit de râul Olt și afluenții acestuia, prin centralele hidroenergetice. CET Govora produce în cogenerare energie electrică și termică sub formă de abur industrial și sub formă de apă fierbinte pentru termoficare urbană și asigură:

- ✓ 100% consumul de energie termică sub formă de abur pe Platforma Industrială Sud Râmnicu Vâlcea;
- ✓ 75% consumul de energie electrică pe Platforma Industrială Sud Râmnicu Vâlcea;
- ✓ 88% din consumul de energie termică urbană în municipiul Râmnicu Vâlcea.

În județul Vâlcea există un mare potențial hidroenergetic bine exploatat, ceea ce a determinat situarea județului pe unul dintre primele locuri pe țară în ceea ce privește producția de energie nepoluantă. Din anul 2002, Sucursala Hidrocentrale Râmnicu Vâlcea administrează potențialul hidroenergetic al râului Lotru și al sectorului mijlociu al râului Olt (Gura Lotrului - Drăgășani). Centralele hidroenergetice reprezintă o a doua sursă principală de energie electrică, sucursala din Râmnicu Vâlcea a S.C. Hidroelectrica S.A. administrând sectorul Oltului Mijlociu și fiind racordată la sistemul național de distribuție. Centralele hidroenergetice produc energia electrică cu un preț redus și mai puțin poluantă decât centralele termoeenergetice. CHE Râmnicu Vâlcea funcționează din anul 1975 și are în custodie amenajările de pe râurile Olt și Lotru.

Alimentarea cu energie electrică a consumatorilor se realizează prin 1942 posturi de transformare și 16 stații de transformare, iar consumatorii industriali dispun de stații de transformare proprii. Sistemul de distribuție al energiei electrice furnizează energie electrică consumatorilor județului Vâlcea, rețeaua electrică având următoarea componență:

- ✓ 573.900 km rețele de energie electrică 110 kV;
- ✓ 2.391.030 km rețele de energie electrică 20 kV;
- ✓ 4.440.850 km rețele de energie electrică 0,4kV

Mediul

Calitatea factorilor de mediu

Calitatea apei

În urma analizelor efectuate în 2013, repartiția apelor de suprafață (râuri) pe categorii de calitate se prezintă astfel: din total 882 km lungime, râul Olt are o stare de evaluare ecologică foarte bună pentru 180 km, 570 km au o stare de evaluare bună, iar 132 km au o stare de evaluare moderată. În ceea ce privește calitatea apei lacurilor de acumulare de pe teritoriul județului Vâlcea, s-a constatat o stare ecologică moderată/bună. În raport cu concentrația de nitrați și fosfați, calitatea apelor de suprafață este moderată/bună sau foarte bună.

Pentru monitorizarea calității apelor subterane, au fost utilizate analizele din 16 foraje distribuite în lunca și terasele Oltului inferior, Vestul Depresiunii Valahe și din zona Buila-Vânturarița. În general nu sunt semnalate probleme deosebite, totuși în anul 2013 au fost înregistrate depășiri ale valorilor normale la indicatorul azotat pentru corpul de apă subterană Lunca și terasele Oltului inferior, forajul Sinești.

Neconformitățile unor parametri indicatori din legea calității apei potabile s-au datorat unor deficiențe, incidente sau accidente în exploatarea sistemelor de aprovizionare cu apă potabilă, cu impact redus asupra calității apei (defecțiuni pompe dozatoare dezinfectant, expirare substanțe dezinfectante tip hipoclorit de sodiu).

Calitatea aerului

Calitatea aerului a fost monitorizată prin două stații automate:

- VL1 - stație de fond urban, amplasată în Grădina Zoologică Rm. Vâlcea;
- VL2 - stație industrială, amplasată pe platforma chimică Rm. Vâlcea.

Poluanții atmosferici monitorizați și anume dioxidul de sulf (SO₂), oxizii de azot (NO_x), emisiile de amoniac (NH₃), emisiile de plumb, metalele grele, mercur, poluanți organici persistenți - luați în considerare în evaluarea calității aerului înconjurător sunt în conformitate cu cerințele impuse prin reglementările legale. În județul Vâlcea nu s-au produs evenimente care să ducă la poluarea aerului. Evoluția concentrațiilor poluanților mediate pe cele două stații, arată o îmbunătățire treptată a calității aerului, exceptând pulberile în suspensie.

Calitatea solului

Calitatea solurilor din județul Vâlcea este influențată de o serie de factori, evidențiați în cele ce urmează.

✓ **Îngrășăminte**

Utilizarea nerațională a îngrășămintelor chimice determină apariția unui exces de azotați și fosfați, care au efect toxic asupra microflorei din sol și duce la acumularea acestor elemente în plante. În perioada analizată, s-a constatat o scădere a utilizării îngrășămintelor chimice și o creștere a utilizării îngrășămintelor naturale.

✓ **Produse pentru protecția plantelor**

Datorită structurii lor chimice, produsele fitosanitare au efecte nedorite asupra sănătății oamenilor și a mediului. În perioada analizată nu s-au semnalat probleme deosebite de degradare sau infestare a solului datorită produselor fitosanitare utilizate pentru combaterea buruienilor.

✓ **Soluri afectate de reziduuri zootehnice**

În perioada analizată nu s-au semnalat probleme deosebite de degradare sau infestare a solului datorită utilizării îngrășămintelor naturale provenite din dejecții de la animale.

Gestionarea deșeurilor

Pe raza județului Vâlcea, firmele de salubritate autorizate să gestioneze deșeurile municipale sunt Urban S.A. Rm. Vâlcea, Presacet S.A. Călimănești și Grup Salubritate Urbană București - sucursala Rm. Vâlcea, iar depozitele de deșeurii autorizate sunt depozitul ecologic de la Fețeni și depozitul neconform de la Măldărești, sat Ciupa, care a obținut o perioadă de tranziție cu termen de conformare la data de 16.07.2017.

Cantitatea de deșeurii municipale generată este semnificativ mai mare în mediul urban, unde indicele de generare a depășit valoarea de 0,9 kg/locuitor/zi, față de mediul rural, unde indicele maxim de generare este 0,4 kg/locuitor/zi. 80

Cantitatea totală de deșeurii municipale colectate în 2013 a fost de 68 198,20 to.

Deșeurile biodegradabile

Operatorul stației de compost, Direcția Administrării Domeniului Public (D.A.D.P.) Rm. Vâlcea preia în vederea prelucrării următoarele cantități și tipuri de deșeurii:

- ✓ 80,36 to masă verde și 256,44 to masă lemnoasă de la Piețe Prest S.A. Rm. Vâlcea
- ✓ 34,2 to masă verde și 79,48 to masă lemnoasă de la Urban S.A. Rm. Vâlcea
- ✓ 29,5 to masă lemnoasă de la diverși agenți economici
- ✓ 413,14 to deșeurii menajere de la Diana S.R.L. Rm. Vâlcea

În total, în anul 2013 a fost prelucrată o cantitate de 851,84 tone deșeurii biodegradabile, rezultând 312,73 tone compost, utilizat de Primăria Râmnicu Vâlcea ca îngrășământ pe spațiile publice.

Există potențial de piață pentru compost și în zona de sud a județului, unde poate fi

Tratarea și valorificarea deșeurilor municipale

În județul Vâlcea funcționează 7 stații de tratare a deșeurilor: a primăriei Drăgășani, care deține și stație de pretratare a deșeurilor, operatorul de salubritate fiind Urban S.A. Râmnicu Vâlcea și cinci stații de depozitare temporară pe raza localităților Bălcești, Fântărești și Galicea, operate de Grup Salubritate Urbană S.A. București - punct de lucru Râmnicu Vâlcea, o stație la Brezoi, operată de Urban S.A., stația de compost operată de asemenea de Urban S.A., plus stația de la Ionești care este în curs de identificare a operatorului de salubritate.

Eliminarea deșeurilor municipale

Eliminarea deșeurilor menajere în județul Vâlcea se realizează la cele două depozite din județ, depozitul Fețeni și depozitul Horezu și în afara județului, la Balș.

Deșeurile periculoase

Cantitățile de deșeuri chimice periculoase provenite de la principalul generator Oltchim S.A. au fost incinerate, în cea mai mare parte în incineratoarele proprii (Vichem și Krebs). Oltchim S.A. a avut ca termen de închidere și reabilitare al amplasamentului depozitului de deșeuri periculoase data de 30.12.2014. Începând cu anul 2013, Oltchim S.A. s-a autorizat și pentru activitatea de incinerare a deșeurilor de la terți și a preluat 19,68 tone de la Eurotrans Chem Services S.R.L. București și 49,33 tone de la Rian Consult S.R.L. Zărnești.

Deșeuri de producție nepericuloase

Societățile de pe raza județului Vâlcea care dețin depozite de deșeuri industriale sunt:

1. CET Govora S.A. - deține un depozit de zgură și cenușă;
2. Exploatarea Minieră Berbești - deține 6 halde de steril;
3. Oltchim S.A. Rm. Vâlcea - deține un depozit de deșeuri industriale nepericuloase;
4. Uzinele Sodice Govora - Ciech Chemical Group S.A - deține un batal compus din 8 compartimente pentru depozitarea suspensiilor rezultate din procesele tehnologice. Deși depozitele industriale din județul Vâlcea au fost construite pe bază de proiecte, cu delimitarea strictă a perimetrelor de depozitare, ele nu corespund în totalitate cerințelor de protejare a mediului înconjurător

Deșeuri generate de activități medicale

În județul Vâlcea, deșeurile medicale periculoase sunt tratate, fără excepție, în conformitate cu prescripțiile legale. Astfel, în anul 2013, cantitatea de deșeuri medicale periculoase medicale a fost de 109,85 tone și a fost eliminată, după cum urmează:

- ✓ Stericycle Romania S.R.L. - punct de lucru Craiova (a preluat Guardian S.R.L. Craiova) a eliminat deșeurile colectate de Ecomedica S.R.L. Rm. Vâlcea - 3,72 tone
- ✓ Stericycle Romania S.R.L. - punct de lucru Călinești, jud. Argeș a eliminat deșeurile colectate de la Spitalul Județean de Urgență Vâlcea, Spitalul de Obstetrică și Ginecologie Rm. Vâlcea, Spitalul Municipal "Costache Nicolescu" Drăgășani, Spitalul Orășenesc Horezu, Spitalul Orășenesc Brezoi, Centrul de Transfuzii Vâlcea, Serviciul Județean de Ambulanță Vâlcea, A.S.P.J. Vâlcea, Binisan S.R.L., Clinica Sante S.R.L. - 79,06 tone
- ✓ Cogen Energy S.R.L. Craiova a eliminat deșeurile generate de Renamed Nefrodiamed S.R.L. Craiova - Punct de lucru Rm. Vâlcea - 18,40 tone

Turismul

Sectorul turism aduce o contribuție limitată la economia vâlceană. Doar 2,47% din cifra de afaceri generată la nivel de județ în anul 2013 provenea din activități de tip hoteluri și restaurante. Un procent de 1,9% din populație este activă în acestor sector, înregistrând o ușoară creștere față de anul 2009, cu 17 %.

Potențialul turistic natural al județului Vâlcea se referă la totalitatea resurselor turistice pe care le oferă cadrul natural al județului, prin componentele sale: relief, condiții climatice, ape, elemente de vegetație și faună, inclusiv metamorfozele suferite de acestea ca urmare a intervenției umane. Relieful variat al județului, cu precădere cel carpatin, se înscrie ca fiind cel mai important avantaj turistic, prezentând interes atât prin valoarea sa peisagistică, cât și prin posibilitățile diferențiate de amenajare și dotare turistică și, în general, de desfășurare a activității de turism, ce se completează cu diferite componente ale apelor, vegetației și faunei, sporindu-i complexitatea.

Rețeaua hidrografică

Cursurile de apă oferă județului, pe lângă un înalt potențial hidroenergetic, și un potențial turistic deloc neglijabil, conferind în același timp condiții propice pentru dezvoltarea turismului de croazieră, a pescuitului sportiv.

Județul Vâlcea este străbătut de numeroase cursuri de apă, cele mai importante fiind

Olt, Lotru, Cerna, Olănești, Bistrița, Olteț și Luncavăț. Printre principalele lacuri naturale se numără Câlcescu, Iezerul Latoriței, Găuri, Cioara, Zănoaga Mare. Dintre lacurile artificiale menționăm Lacul Vidra de pe râul Lotru în județul Vâlcea (cu o suprafață de 1.035 ha, adâncime maximă de 109 m și lungime de 9 km), a cărui apă este folosită pentru hidrocentrala Lotru-Ciunget, lacurile din Călimănești, Băbeni, Dăești și Brădișor (cu o suprafață de 230 ha). Apele acestor lacuri sunt utilizate pentru obținerea de energie, dar prezintă și un important potențial turistic. Lacurile sărate de la Ocnița și Ocnele Mari, precum și izvoarele minerale sulfuroase, oligominerale, clorurate și iodate care se găsesc la Călimănești, Căciulata, Băile Olănești, Băile Govora, Muereasca, Dobriceni, Bunești, Râmnicu Vâlcea, Mateești, Ocnele Mari, Ocnița, Oteșani, Pietrarii de Sus și la Gorunești, reprezintă un potențial turistic încă insuficient valorificat.

Vegetația; Fauna; Rezervațiile naturale

Fondul forestier, dezvoltat la nivelul județului Vâlcea, creează un mediu ambiant atractiv, curat, recomandat pentru vacanțe active. Valorificarea superioară a potențialului turistic al vegetației și faunei poate determina creșterea gradului de interes pentru practicarea turismului științific și a ecoturismului.

Potențialul cultural este evident în context național și regional: cultură populară puternică, numeroase evenimente și festivaluri tradiționale organizate; prezența pe teritoriul județului a 790 de monumente istorice și ansambluri de arhitectură, dintre care, Mănăstirea Hurezi este monument ce face parte și din patrimoniul UNESCO; prezența monumentelor și lăcașurilor de cult și laice: Casa Memorială "Anton Pann", Muzeul Județean "Aurelian Sacerdoteanu" Vâlcea, Muzeul de Artă "Casa Simian", Muzeul Satului Vâlcean, Complexul Muzeal Măldărești; prezența instituțiilor de spectacol (teatru, filarmonică, orchestre populare, ansambluri artistice); existența a numeroase mănăstiri și schituri; existența siturilor arheologice.

Numeroasele mănăstiri, biserici și schituri de pe teritoriul județului Vâlcea, asigură premisele dezvoltării durabile și sustenabile a turismului monahal în această zonă.

Județul Vâlcea ocupă locul al II-lea în țară în privința așezămintelor monahale, pe teritoriul său fiind construite 33 mănăstiri, 327 biserici și 22 schituri⁹². Printre așezămintele

monahale consacrate amintim Mănăstirea Cozia, ctitorie a lui Mircea cel Bătrân, mănăstirile Horezu, Govora, Arnota, Surpate, Dintr-un Lemn, Turnu, Stănișoara, Frăsinei, Ostrov, Cornet,

ș.a. De asemenea, trebuie amintit faptul că ansamblul mănăstiresc Horezu a fost cuprins încă din anul 1993 ca monument istoric, în lista patrimoniului mondial cultural - UNESCO. Aceștia li se adaugă bisericile și schiturile ce datează din sec. XVI-XIX: Schitul Igheaburi din comuna Stoenеști, Schitul Iezer construit în sec. XVII în localitatea Cheia-Olănești, Schitul Dobrușa din comuna Ștefănești, Schitul Sf. Ioan de sub piatră datat 1602, Cozia Veche, Schiturile Pahomie și Bradu din localitatea Olănești⁹³.

La nivelul anului 2014 structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică din județul Vâlcea reprezentau 53,44% din totalul unităților de cazare existente în Regiunea Sud-Vest Oltenia, având ponderea cea mai mare din toate județele regiunii.

Conform Anuarului Statistic al Județului Vâlcea pentru anul 2012, județul s-a situat pe locul 6 pe țară în ceea ce privește unitățile de cazare turistică existente și pe locul 4 în ceea ce privește numărul de înnoptări în structurile de cazare turistică.

În ceea ce privește evoluția structurilor de primire turistică la nivelul județului Vâlcea se observă o creștere de 38,69% în anul 2014 comparativ cu 2007. 28,18% dintre structurile de primire turistică din județul Vâlcea sunt pensiuni turistice, urmate de 26,46% pensiuni agroturistice, 18,02% sunt hoteluri iar 12,87% sunt vile turistice.

Agricultura

Județul Vâlcea are o economie cu profil industrial - agrar. Relieful județului permite dezvoltarea tuturor culturilor agricole, cu particularități în funcție de zonă. Activitatea economică, în cele mai multe dintre localitățile rurale, este axată pe practicarea agriculturii. Doar în cazul localităților dezvoltate, aflate în zona de extindere a orașelor importante, pot fi identificate activități economice nonagricole sistematice. În lipsa unor activități antreprenoriale viabile, care să antreneze comunitatea și să ofere oportunități lucrative pentru locuitori, cele mai multe dintre localitățile rurale nu reușesc să depășească stadiul de subdezvoltare în care se află.

Județul Vâlcea are o suprafață totală de 576.477 hectare (2013), fiind al doilea județ ca mărime din Regiunea Sud-Vest Oltenia. Ponderea județului Vâlcea în suprafața totală a Regiunii Sud-Vest Oltenia este de 20%, pe primul loc situându-se județul Dolj cu 25%, urmat

de județele Olt și Gorj cu 19%, și județul Mehedinți cu 17%. Suprafața agricolă a județului Vâlcea este de 242.856 hectare: 44% pășuni, 36% suprafață arabilă, 13% fânețe, 5% livezi și pepiniere pomicole, 2% vii și pepiniere viticole. Parcul de tractoare și mașini agricole din

cadrul județului Vâlcea a avut o evoluție fluctuantă, însă în 2013 se înregistrează o ușoară creștere, în ceea ce privește tractoarele, semănătoarele mecanice, combinele pentru recoltat cereale, presele pentru balotat.

Ponderea principalelor culturi agricole la nivelul județului Vâlcea este următoarea: 61% porumb, urmat de 13% grâu și secară, 9% cartofi, 8% furaje verzi, 6% legume. Investițiile din domeniul agricol au determinat o creștere anuală semnificativă a exploatării terenurilor agricole, în anul 2013 doar 1.491 hectare de teren arabil aflându-se în repaus, cu 76,45% mai puțin decât în anul 2007, 98,12% dintre acestea aparținând unor exploatații agricole individuale.

Producția agricolă este în mare parte concentrată asupra culturii cerealelor, care dețin aproape 25% din producția vegetală totală (date la nivelul anului 2012), furaje (23%), restul fiind împărțit între fructe (17%), legume (16%), rădăcinoase-cartofi (13%), struguri (6%).

Zestrea viticolă a județului Vâlcea încadrează județul în categoria zonelor cu cele mai mari podgorii și suprafețe viticole din România. Podgoria Drăgășani a devenit una din cele mai renumite podgorii la nivel național. Aici sunt cultivate peste 60 de soiuri locale, autohtone și străine. Cu o suprafață de 16.000 ha, podgoria Drăgășani include și podgoria Sâmburești. Zonele deluroase sunt favorabile pomiculturii; pomicultura este specifică zonei metropolitane Râmnicu-Vâlcea, culturile de măr, păr, prun, cireș regăsindu-se în Băbeni, Frâncești, Păușești, Tomșani, Pietrari, Bărbătești, Costești și în depresiunea Horezu. În anul 2010, s-au înregistrat cei mai mulți pomi fructiferi din perioada 2007-2013 ani din județul Vâlcea (13.549.223 pomi), ponderea cea mai mare revenind livezilor de pruni (74,58%). În anul 2013, numărul pomilor fructiferi a scăzut cu 55,58% comparativ cu 2007.

La nivelul anului 2013, județul Vâlcea are o suprafață de 11.738 hectare amenajări pentru irigații, reprezentând 1,95% din suprafața totală amenajată a Regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia. În perioada 2008-2013, la nivelul județului suprafața a fost aceeași, neexistând amenajări noi.

Fenomenele de eroziune în adâncime sunt frecvente, datorită excesului de umiditate specific reliefului, fiind necesare lucrări de desecare prin colectarea, transportul și evacuarea în emisari a apei în exces. În anul 2013, suprafața terenurilor amenajate prin lucrări de desecare reprezenta în valori absolute 13.031 hectare, cu pondere a suprafeței amenajate, 99,94%.

În ceea ce privește creșterea animalelor, în perioada 2007-2013 au fost înregistrate creșteri ale efectivului de păsări cu 8,52%, ale familiilor de albine cu 95,25%, ovine cu 18,51%, dar și scăderi ale efectivelor de bovine cu -42,52% și cabaline -50,85%.

La nivelul județului, producția agricolă animală (în 2013 comparativ cu 2007) este în creștere la miere de albine (100,97%), și în scădere la carne cu -22,13%, lapte cu -13,5%, lână cu -5,55%, ouă -0,66%.

Județul Vâlcea s-a clasat în anul 2013 pe locul II pe țară la producția de miere extrasă, cu o pondere de 5,4% în totalul producției pe țară. Cât privește contribuția la producția agricolă animală a Regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia, județul Vâlcea contribuie cu 20,95% la producția de lapte, cu 16,03% la producția de lână, cu 18,67% la producția de ouă și cu 32,22% la producția de miere de albine. Valoarea producției ramurii agricole în anul 2013, în județul Vâlcea (1.466.723 mii lei) reprezintă 1,87% din valoarea totală la nivel național (78.464.416 mii lei) și 16,77% din valoarea producției agricole a Regiunii Sud-Vest Oltenia (8.746.244 mii lei).

Evoluția valorii producției agricole în perioada 2007-2013 indică o creștere a valorii totale cu 53,69%, datorată creșterii ramurii vegetale (47,38%) și ramurii animale (65,82%). În schimb, a scăzut producția serviciilor agricole cu 75%. Indicii producției agricole indică la nivelul anului 2013 o creștere cu 53,47% comparativ cu anul 2007. Procentul cel mai ridicat al indicilor producției agricole, înregistrat în anul 2013, este deținut de ramura vegetală cu 138,3%, urmată de ramura animală cu 135,2%.

Viziunea de dezvoltare a județului Vâlcea

Viziunea de dezvoltare are în centrul său resursa umană urmărind oferirea locuitorilor săi un standard de viață înalt, în armonie cu mediul înconjurător și încurajând spiritul civic și satisfacerea nevoilor tuturor cetățenilor, în toate domeniile sociale și economice:

1. Educația trebuie să aibă în vedere, în primul rând, înțelegerea mai bună a nevoilor reale și a direcțiilor de dezvoltare a resurselor umane prin studiul temeinic și înțelegerea evoluției pieței muncii, asigurarea unui cadru adecvat pentru educație de calitate pentru toți cetățenii, formarea profesională de calitate, sprijinirea învățării, creșterea calității serviciilor de informare, consiliere și orientare, dezvoltarea de măsuri integrate pentru crearea de locuri de muncă;
2. Sănătatea va trebui să urmeze tendințele actuale de dezvoltare și creșterea calității serviciilor medicale; accentul va trebui pus pe starea de sănătate a mamei și copilului și reducerea morbidității și mortalității prin boli transmisibile și netransmisibile;
3. Serviciile sociale vor avea în vedere satisfacerea nevoilor tuturor cetățenilor, promovarea oportunităților egale și adecvarea sistemului de protecție socială, cu accent pe sprijinirea și integrarea categoriilor de persoane vulnerabile;

4. Creșterea competitivității economice ca motor al creșterii nivelului de trai și civilizației se va obține prin creșterea atractivității antreprenoriatului, susținerea înființării de noi structuri de afaceri (parcuri industriale, centre de afaceri etc.), a utilizării resurselor locale, a atragerii de noi investitori, a activităților de cercetare - dezvoltare - inovare, a învățământului profesional și universitar de specialitate;
 5. Turismul, deși nu are o pondere economică însemnată este un integrator al dezvoltării infrastructurii specifice, dar și de transport contribuind hotărâtor la dezvoltarea durabilă a județului bazată pe valorificarea superioară a potențialului natural și antropic;
 6. Infrastructura de transport - este necesară susținerea investițiilor prevăzute în Master Planul General de Transport al României, a celor ce vizează legătura cu viitoarea autostradă Pitești - Sibiu, dar și a celor de modernizare a drumurilor existente, fie de importanță națională, județeană sau locală;
 7. Dezvoltarea urbană va trebui să urmeze o abordare holistică, integratoare care să ia în considerare dimensiunile fizice, economice și sociale ale spațiilor urbane. Acestea, deoarece orașele județului asigură cea mai mare parte a PIB-ului și reprezintă motoarele economiei, asigurând locuri de muncă și servicii și deținând rolul de catalizator al creativității și inovării;
 8. Agricultură are un bun potențial de creștere, care, pentru a fi valorificat are nevoie de acțiuni susținute pentru îmbunătățirea condițiilor pentru fermele mici și diversificarea economiei rurale, promovarea asocierii micilor producători în ferme mari. Condiții favorabile de dezvoltare o au creșterea animalelor, producția de fructe și agricultura ecologică. Creșterea competitivității necesită însă investiții în irigații, susținerea dezvoltării de activități economice și stimularea creării de centre de colectare și valorificare a produselor agricole;
 9. Silvicultura poate asigura materie primă pentru industrii de prelucrare superioară a lemnului și pentru producția de fructe de pădure;
 10. Dezvoltarea rurală trebuie să pornească de la premiza că potențialul de dezvoltare a unei zone este cu atât mai mare cu cât infrastructura și serviciile de bază sunt mai dezvoltate.
- De fapt, crearea de infrastructură reprezintă primul pas în cadrul procesului de dezvoltare locală, în ideea că accesul la utilități, bunuri și/sau servicii crește atractivitatea zonei și implicit dezvoltarea economică și socială. Procesul de decizie pentru o dezvoltare echilibrată în profil teritorial trebuie să ia în considerare factorii endogeni (populația, suprafața agricolă și cea forestieră, patrimoniul cultural), caracteristicile fizico-geografice (factorii naturali care favorizează dezvoltarea sau o restricționează), caracteristicile demografice ale capitalului uman ca cea mai importantă resursă a societății, echiparea tehnico-edilitară și activitățile economice

11. În domeniul protecției mediului, în primul rând trebuie asigurată corelarea rațională a obiectivelor de dezvoltare, inclusiv a programelor investiționale în profil inter-sectorial și regional, cu potențialul și capacitatea de susținere a capitalului natural;
12. Administrația publică trebuie să se implice în consolidarea prin modernizare a capacități sale pentru asigurarea unor servicii publice de calitate și în medierea dialogului social între toți actorii sociali (instituțiile guvernamentale, autoritățile publice centrale și locale, patronate, sindicate sau alte tipuri de organizații ale angajaților, organizații neguvernamentale etc). Eforturile de creștere a calității furnizării serviciilor publice ar trebui să se concentreze în mod deosebit pe dezvoltarea capacității administrației publice din zonele rurale.

3. ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE DIN PUNCT DE VEDERE SOCIO-ECONOMIC, AL MEDIULUI ȘI NIVELULUI DE ECHIPARE TEHNICĂ ȘI SOCIALĂ A ORAȘULUI BERBEȘTI

3.1. Istoric

Actualul Oraș Berbești s-a format prin fuziunea în anul 1950, a două foste comune: Berbești și Slăvești.

Pe raza localității Berbești s-au găsit numeroase urme materiale ca : fosile animale, unelte din os, silex sau piatră, descoperite pe prundișul râului Tărăia și pe văile pâraielor Război și Sașa, care se păstrează în muzeul Județean de Istorie Rm Vâlcea, și care dovedesc existența așezărilor omenești pe aceste meleaguri, din cele mai vechi timpuri.

Documente care să ateste existența colectivităților locale și așezărilor omenești, datează abia din secolul al -XV-lea.

Astfel despre localitatea Berbești se amintește din anul 1423, de când există o biserică din lemn în satul Valea Mare, dar referire mai clară apare în hrisovul de la 24 februarie 1598, dat de domnitorul Mihai Viteazul, boierilor Buzești.

Satul Slăvești este menționat pe o cruce de piatră provenită de la o biserică disparută, încă din anul 1488, iar din documentele vechi se amintește în anul 1640 de o biserică din cătunul Alexești, precum și documente din anii 1695 și 1709, iar din anul 1722, satul este evidențiat cartographic, pe o hartă a lui Frederich Schwartz.

Tot în documente se evidențiază ca satele Berbești și Slăvești, au făcut parte dintotdeauna din același județ, în timpul stăpânirii austriece în Oltenia, cele două sate făceau parte din plasa Olteț, iar în vremea lui Constantin Mavrocordat, prin reforma din anul 1740, satul Berbești a fost arondat plaiului Horezu, lucru menționat și în Regulamentul Organic din anul 1831.

Din vremea lui Cuza, cele două sate au devenit comune, și au funcționat de sine stătătoare sau contopite cu alte localități, în funcție de perioadele istoriei moderne și de regimurile politice. Astfel, comuna Berbești a funcționat singură sau contopită cu satul Turcești, luând pe rând numele de Berbești sau Turcești, iar comuna Slăvești a preluat pe o perioadă satele Coltești și Sinești, devenind pentru scurt timp reședința plasei Oltețul de Sus.

Din anul 1950 cele două comune au fuzionat, formând comuna Berbești, iar din anul 2003, în urma referendumului organizat în acest scop, localitatea a devenit prin lege, oraș (Legea nr. 410/17.10.2003).

3.2 Așezare geografică

Orașul Berbești este situat în zona sudică a județului Vâlcea, România. Este un oraș relativ nou, fiind declarat în urma unui referendum local, validat prin Legea nr.410 din 17 octombrie 2003. La emiterea acestei legi, un rol important l-a avut și faptul că localitatea, datorită exploatării miniere de lignit, a căpătat un aspect urban, prin realizarea, în centrul localității Dealu Aluniș, a unui ansamblu rezidențial, format ca urmare a construirii unui număr de 22 blocuri, dispuse de o parte și de alta a drumului județean DJ605A, care străbate localitatea de la nord la sud și stabilește legătura cu cele mai apropiate orașe – Bălcești și Horezu.

Orașul Berbești este așezat pe cursul inferior al pârâului Tărăia, primul afluent mai mare al Oltețului pe partea stângă, la ieșire din Subcarpații Olteniei. Paralela de 45° latitudine Nordică - $44^{\circ}98'82''$ marchează hotarul din partea de nord cu satul Turcești, comuna Mateești - Vâlcea, în timp ce meridianul de 24° longitudine estică - $23^{\circ}86'89''$ trece pe hotarul de est al localității.

Date geografice

Orașul este situat în partea central - vestică a județului Vâlcea, în Piemontul Oltețului, la limita Subcarpaților Getici (sectorul Subcarpaților Olteniei) cu Podișul Getic, pe cursul inferior al Râului Tărăia, afluent al Oltețului. Limita sudică (zona de tranziție) a dealurilor subcarpatice de pe teritoriul vâlcean se desfășoară aproximativ pe aliniamentul localităților: Târgu Gângulești (Berbești) – Bălteni (Copăceni) - Armășești (Cernișoara) – Băbeni – Budești.

Orașul Berbești este situat în partea central – vestică a județului Vâlcea, la distanță aproximativ egală de municipiile Râmnicu Vâlcea – 78 km, Târgu Jiu – 72 km, Craiova – 88 km și Drăgășani – 73 km.

Este așezat pe cursul inferior al Pârâului Tărăia, primul afluent mai mare al Oltețului pe partea stângă, la ieșirea din Subcarpații Olteniei. Paralela de 45° latitudine nordică marchează

hotarul în partea de nord cu satul Turcești, comuna Mateești – Vâlcea, în timp ce meridianul de 24⁰ longitudine estică trece pe hotarul de est al localității.

Cele mai apropiate orașe față de orașul Berbești sunt :

- ✓ la nord - orașul Horezu (Vâlcea) – 33 km;
- ✓ la sud - orașul Bălcești (Vâlcea) – 45 km;
- ✓ la est - orașul Băbeni (Vâlcea) – 38 km;
- ✓ la vest - orașul Tg. Cărbunești (Gorj) – 50 km.

Orașul este străbătut de la nord la sud de DJ605A, Milostea – Balș, pe o lungime de 9 km, iar de la est la vest, are o lățime de 6 km și are următorii vecini :

- la nord - comuna Mateești - jud. Vâlcea;
- la sud - comuna Sinești - jud. Vâlcea;
- la est - comunele Copăcenii, și Roșiile – jud. Vâlcea;
- la vest - orașul Tg. Cărbunești - jud. Gorj

Orașul Berbești are în componență satele :

- ✓ Roșioara - la extremitatea nordică;
- ✓ Berbești - în continuarea satului Roșioara, spre sud;
- ✓ Valea Mare - la est de Roșioara, spre Copăcenii;
- ✓ Dămțeni - la est de Berbești, tot spre Copăcenii;
- ✓ Dealul Aluniș - centru administrativ al localității;
- ✓ Târgu Gângulești - la extremitatea sudică.

Orașul este legat de orașul Băbeni prin cale ferată, pe care se transportă cărbune și călători. Orașul are de la nord la sud o lungime de 9 Km și de la est la vest 6 Km și o suprafață de 5329,90 ha.

3.3. Toponimie. Etimologie

Toponimul de Berbești este posibil să se tragă de la antroponimul masculin Berbu, nume de persoană existent în onomastica strămoșilor noștri. Urmașii și supușii unui anume "Berbu", important personaj în zonă, s-au numit Berbești, nume pe care și l-a însușit și așezarea.

Dovada existenței antroponimului Berbu, antroponim, care a stat la originea denumirii orașului de astăzi, este întâlnit într-un hrisov emis la "1624 septembrie - 1625 aprilie", în cetatea de scaun de la Târgoviște, de voievodul Alexandru Coconu, fiul lui Radu voievod. Prin acest document, voievodul întărește lui "Stan Grama cu feciorii cumpărăturile sale de la Costești, toată

partea de moșie a lui Berbu, cât se va alege câmp, din pădure și din apă, după tot hotarul, deoarece au cumpărat-o de la popa Stoica feciorul Zoicăi, fata Berbului, cu un cal prețuit 2000 de aspri“.

De asemenea, este posibil ca la originea denumirii satului Berbești să se afle unul dintre urmașii boierilor Berbești, stăpâni cu sute de ani în urmă ai satului Berbești din comuna Laloșu. Stăpânind moșia și satul de aici, numele și-a pus amprenta asupra așezării și a supușilor săi care s-au numit generic Berbești.

O altă posibilă origine a denumirii satului ar fi roirea unei personae, a unei familii, sau unui grup de familii din Berbești – Laloșu și stabilirea definitivă aici. Vecinii l-au numit pe noul venit Berbescu, iar în cazul unei familii sau grup de familii i-au numit generic Berbești, după locul lor de origine.

Din punct de vedere toponimic, satele, cătunele și locurile au primit nume care pot fi explicate în mai multe feluri. Astfel, satul Slăvești, azi satul Târgu-Gângulești, își trage numele de la ”slav” ceea ce înseamnă că pe aceste meleaguri au sălășuit în vechime slavii, strămoșii rușilor de astăzi. De la muntele satului, au provenit și nume proprii de familii – Slăvescu. Fenomenul a avut și un curs invers, adică numele locului s-a format de la numele persoanei. Târgu Gângulești, de exemplu, este numele satului în care a funcționat din vechime un târg săptămânal, întemeiat probabil de un oarecare „Gângu”. De altfel, se știe din bătrâni, că o renumită precupeață se numea Gânguleasa.

Alte toponime provenite de la numele localnicilor sunt :

- ✓ „Piscul lui Pătru”;
- ✓ „Fântâna lui Nică”;
- ✓ „Fântâna lui Dragu”(numele unui haiduc, care împreună cu fratele său Angheluță, a construit biserica din Târg Sf. Ioan Botezătorul - monument istoric, din sec. al XIX - lea - 1878);
- ✓ „Prunii lui Micică”;
- ✓ „Conacul lui Ciuhancu”;
- ✓ „Via lui Gâtue”.

Există toponime, care au la bază anumite evenimente, întâmplări sau preocupări ale oamenilor, cum ar fi :

- ✓ „Câmpul lui Tudor”, teren cu vegetație forestieră bogată, azi teren de cultură, cunoscut mai bine sub denumirea de „Câmpul Mare”, loc pe care în 1821, Tudor Vladimirescu și-a mărit oastea cu 47 de panduri, adunați de Tudor Chelcea - localnic;

- ✓ „Pârjolet”, teren ocupat cu vegetație forestieră masivă, azi teren de cultură, pe care a avut loc un puternic incendiu care a pârlolit întreaga vegetație;
- ✓ „Fântâna Mierii”, numele unui deal pe versantul vestic al acestuia se află o fântână de suprafață, despre care se spune că, într-o anumită dimineață, apa ei are gust de miere, din cauza unor hoți, care au aruncat fagurii furați, în fântână, ca să scape de înțepăturile albinelor;
- ✓ „Război”, este numele unui pârau și al văii pe care acesta o străbate;
- ✓ „Unde au murit mieii”, pășune, denumire mai recentă provenită de la moartea unui număr mare de miei din ferma de ovine a CAP.

3.4. Atestare documentară

Primul document medieval, în care apare consemnat satul Berbești, este un hrisov emis la 24 februarie 1598.

La 30 iunie 1695, Cornea, mare ban dă răvaș la patru boieri hotarnici: Matei și Stanciul, vătaf din Părăiani, Badea din Slăvești și Iovan căpitan din Zătreni, ca să aleagă ocinele diaconului Vâlcu și ale socrului său, Crăciun, din hotarul satelor Vârloiu și Băești.

La 8 ianuarie 1709, Preda, fiul lui Vlăduțul din Gâlcești și nepot lui Calotă și Dumitrașco, îi lasă fiicei sale, Florica, drept zestre, partea sa de moșie din partea moșului Hamzucu, din hotarul Slăvești, de peste tot hotarul, din apă, din câmp, din pădure, din dealul cu viile și vadul de moară.

Într-un document din anul 1728, găsim șase boieri, anume: Preda Zătoreanu, Barbu Gănescu, Tănăsie Româncescu, Vlăduțu Româncescu, Constantin Albeanu și Mihail Măldărescu, care primesc poruncă să meargă și să aleagă părțile de moșie din hotarul Turceștilor și Berbeștilor, deoarece mai fuseseră alți șase boieri înainte și nu au putut să facă hotărnicia, fiind pricină între moșnenii de acolo “Așisderea, pentru un codru de loc, ce-l ținea Negoită și cu cetății lui, în hotarul Berbeștilor”.

Din 26 ianuarie 1793, datează “zapisul lui Vasile, fiul lui Preda Oșovei din Dămțeni, dat fiicei sale Tudora (muma lui Ion și Matei Trușcă din Slăvești) prin care-i dă zestre jumătate din partea lui de moșie din Dămțeni, ca să stăpânească împreună cu ceilalți nepoți ai fratelui său, Avram de peste tot hotarul”. La 9 martie 1793, “Stan Mona, feciorul diaconului Stoica, lasă fratelui său, diaconul Hamza din Slăvești, partea sa de moșie ce i se cuvine, pentru a-l ține până la sfârșitul vieții și a-i face cele trebuincioase la moarte, neavând nici un copil.”

Preda Buzescu este prima personalitate a istoriei naționale, care are legătură prin documente scrise cu meleagurile berbeștene. S-a născut în satul Cepturoaia sau Ceptura jud. Olt și era fiul marelui armaș Radu Buzea și al Mariei din Stănești, frate cu Radu și Stroe. A fost căsătorit cu Catalina (Catilina), cu care a avut doi copii: Barbu și Mara (Maria). Făcea parte din marea familie a boierilor olteni, Buzescu. Această familie era printre cele mai bogate, cunoscute și influente familii din Țara Românească. A construit și refăcut multe biserici și mănăstiri. Bogăția familiei provenea din dregătorii și sutele de sate deținute. Alături de frații săi Radu, « Mare Clucer » și Stroe, « Mare stolnic », Preda l-a ajutat pe Mihai Viteazul, în luptele antiotomane și pentru a realiza prima unire a Țărilor Române. Pentru aceasta, a primit dregătorii în Sfatul Domnesc și sate (moșii). După ce a fost paharnic și spătar, Preda Buzescu a ajuns « Mare Postelnic » între anii 1594-1599, iar între octombrie 1599 - septembrie 1600 a fost consilier în Sfatul Principatului Transilvaniei.

În perioadele iunie-septembrie 1600 și iulie-septembrie 1601, a devenit membru în locotenențele domnești din Moldova și Țara Românească. În timpul domnitorului Radu Șerban, a fost « Mare Ban » al Craiovei (Olteniei).

La 24 februarie 1598 Marele Postelnic Preda Buzescu și frații săi au primit printr-un zapis al Domnitorului Mihai Viteazul, satele Berbești, Turcești și altele. Satul Berbești a fost stăpânit în cea mai mare parte de Preda Buzescu până la moarte. După moartea lui, satul a fost stăpânit de soția sa Catalina (Catilina) și de fiica sa Mara (Maria), până în 15 iulie 1620.

Hrisovul din 24 februarie 1598 este prima atestare scrisă a numelui satului de Berbești. Preda Buzescu este îngropat la mănăstirea Călușu, din comuna Oboga, județul Olt.

3.5. Atestare materială

Partea sudică a județului Vâlcea, este presărată de numeroase puncte fosilifere. În vecinătatea orașului Berbești, la câțiva km sud de teritoriul comunei Roșiile, au fost descoperite urme ale mamiferelor preglaciare. Fosilele de mamut (*elephas primigenius*) găsite aici, fac dovada prezenței acestor animale cu circa 1700000 – 2000000 ani în urmă, în acest teritoriu.

În epoca străveche, zona aceasta a fost cutreierată de cetele primitive, care treptat, prin sedentarizare, au populat-o. Prima urmă materială, care atestă existența unei populații aici, este reprezentată de un topor din bronz, confecționat în urma cu circa 3500 ani. Obiectul a fost descoperit în luna aprilie 1973, în partea de sud-vest a satului Berbești, în timpul lucrărilor

agricole de primăvară, evidențiind prezența strămoșilor noștri traci, pe cursul Tărăiei (vechea denumire a fost Tăruia) și a Oltețului, și o dotare materială avansată pentru acele vremuri.

Piesa, cu rol de armăși unealtă de lucru, are o lungime de 17,5 cm, o lățime a tăișului de 5,8 cm și o greutate de 765,9 gr. Toporul de la Berbești are analogii cu topoarele de la Pătulele (jud. Mehedinți) și Podari (jud. Dolj), încadrate în seria toporelor de tip "Patulele". Prin forma tubului (orificiului) de înmănușare și secțiunea ovală a corpului este asemănător și cu toporul de la Halânga (jud. Mehedinți). El datează din perioada mijlocie a epocii bronzului (1700- 850 î. Hr.) și este un produs autohton al culturii Verbicioara. Acest tip de topor este răspândit în Oltenia, Muntenia, sudul Dunării și Transilvaniei, dar și în Moldova (cultura Monteoru). Drumul județean, care traversează localitatea, este cunoscut încă de pe vremea geto-dacilor. Pe acest punct se făcea legătura cetăților din sudul Olteniei cu marele centru dacic de la Sarmisegetuza din Munții Orăștiei. Drumul era străjuit în zona aceasta de cetățile de la Tetoiu, Grădiștea, Milostea și Polovragi. Aceste fortificații, bine întărite, aveau rolul de a stopa încercările dușmanului de a înainta spre inima Daciei.

3.6. Monumente istorice

Un monument istoric este o operă de sculptură sau de construcție arhitectonică de proporții mari sau de o deosebită valoare, destinată să perpetueze amintirea unui eveniment sau a unei personalități remarcabile.

Zonele neafectate ale orașului, de exploatarea industrială a cărbunelui pot oferi în continuare locuitorilor posibilități de recreere atât de necesare centrelor industriale.

Un astfel de loc se găsește în satul Dămțeni, zona Dealul lui Stan - La Fântâniță, poate constitui un veritabil monument al naturii.

În localitate există un sit arheologic la nord de satul Valea Mare până la limta cu comuna Mateești, o așezare din perioada Hallstatt.

În orașul Berbești sunt amplasate și conservate 3 biserici - monumente de arhitectură :

1. În satul Târgu Gângulești - cătun Slăvești - Biserica Sf. Ioan Botezătorul, ctitorită la 1797, de către Matei Vameșul;

Foto. Biserica Sf. Ioan Botezătorul

2. În satul Valea Mare - Biserica de lemn Sf. Nicolae ctitorită, la 1863, de Andrei Roșescu și pictată de Victor Fulgescu;

Foto. Biserica de lemn Sf. Nicolae

3. În satul Dămțeni, cartier Păsărei - Biserica de lemn Sf. Dimitrie ctitorită de Popa Dumitru la 1819.

Foto. Biserica de lemn Sf. Dimitrie

Pot fi considerate monumente și celelalte biserici :

- Biserica cu hramul “Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril”, situată în satul Roșioara, construită în anul 1837
- Biserica cu hramul “Cuvioasa Paraschiva” construită în satul Dămțeni, menționată și în harta generalului austriac Swartz (Oltenia sub Austrieci)
- Biserica cu hramul “Înălțarea Domnului”, situată în satul Berbești, sfințită în anul 2004. Această biserică a fost ctitorită din inițiativa și cu strădania preotului paroh Valerian Mateescu, decedat în anul 2007.

Foto. 4 Biserica cu hramul “Înălțarea Domnului”

Viața economică a localității a fost și este strâns legată de condițiile naturale locale, precum și de resursele solului și subsolului.

3.7.Cadru natural al Orașului Berbești

Orașul Berbești este situat în zona unității morfostructurale „Depresiunea Getică” fiind așezat pe valea pârâului Tărăia (vale de eroziune) are un relief variat. Formele de relief mai reprezentative sunt:

- ✓ interfluviile, cu aspectul unor dealuri orientate nord-sud; nivelul superior al culmilor este, în general, ridicat, altitudinea depășind frecvent 550 m;
- ✓ sistemul de văi, care separă interfluviile, are funcție principală de element morfohidrologic de asigurare a drenajului, de suprafață și subteran, al apelor;
- ✓ Depresiunea Tărăia - Ilaciu, ca ultimă treaptă de relief situată în sud-vestul orașului. Este formată la confluența Tărăiei cu Oltețul; are forma triunghiulară și o suprafață de peste 10 km². Este o depresiune intracoliniară externă de eroziune, sculptată în formațiuni cu structuri monocolinială în funcție de rezistența la eroziune a depozitelor. Prin aspectul ei neted și solurile productive, această depresiune este principala zonă pentru cultura cerealelor.

Hidrografia

Pe teritoriul Orașului Berbești se desfășoară cursul inferior al râului Tărăia, dispus pe direcția nord-sud. Acesta izvorăște din masivul Munții Căpățânii, are afluenți pe flancul estic al văii care au debit permanent, prezintă variații între 50 l/sec în perioadele cu precipitații scăzute și 100 l/sec în perioadele cu precipitații abundente.

Pârâul Tărăia este afluent de stânga al râului Olteț și izvorăște de sub masivul Munții Căpățânii, având ca afluenți :

- ✓ pârâul Codrești, afluent pe dreapta;
- ✓ pârâul Valea Mare afluent pe stânga, izvorăște de sub culmea interfluviului Tărăia-Cerna;
- ✓ pârâul Dealu Aluniș afluent pe stânga, izvorăște de sub formațiunile grosiere ale dealului Copăceni.

Precipitațiile de lungă durată din timpul primăverii impun un ritm sezonier și determină eroziuni de suprafață: șiroirea, ravenarea, torențialitatea. În Berbești s-au semnalat alunecări de teren, prăbușiri, cea mai gravă fiind în satul Dealu Aluniș, care a necesitat demolări și stămutări de gospodării.

Geologia

Localitatea Berbești se înscrie din punct de vedere geomorfologic în Podișul Getic, care prezintă caractere piemontale.

În subsolul localității se întâlnesc două complexe de roci distincte :

- ✓ cuvertura de suprafață – 10-15 cm grosime, constituită din orizonturi de argilă, nisipuri pe versanții văii și depozit grosier de terasă, în zona joasă a localității, care reprezintă terasa pârâului;
- ✓ consolidate vechi, marne cenușii, stratificate cu înclinare către sud-est purtătoare de cărbuni. Roca de bază se află la cca. 2m, în albia minoră a pârâului Tărăia și la adâncimi de până la 15.00 m, în rest.

3.8 Potențialul economic

Viața economică a orașului a fost și este strâns legată de condițiile naturale locale, precum și de resursele solului și subsolului.

Principalele ramuri economice care se manifestă în localitate sunt:

Industria

Înainte de începerea exploatării cărbunelui, în zona Berbești erau dezvoltate meșteșugurile tradiționale: țesut, sculptură în lemn, dulgherie, dogărie, rotărie. În prezent, singurul meșteșug, care a supraviețuit, este confecționarea de obiecte mici din lemn de tei sau plop. Și acest meșteșug este în declin, tot mai puțini meșteșugari lucrează în scop artizanal, renunțând în favoarea activității de exploatare a cărbunelui.

În anul 1968, în satul Târgu-Gângulești a fost pusă în funcțiune o *moară electrică* modernă, aceasta fiind construită din fonduri centralizate ale statului. Cele patru valțuri ale instalației – două pentru grâu și două pentru porumb – aveau o capacitate anuală de 20 mii tone de grâu și 40-50 mii tone de porumb, cantități ce proveneau de la bazele de recepție din județul Vâlcea și județul Gorj; o zi pe săptămână, joia, moara îi deservea pe locuitorii din comună și pe cei din localitățile învecinate.

Secția Vinalcool. În anul 1957, în Berbești a fost înființată o secție de vinalcool, în scopul prelucrării borhotului de fructe din localitate și din comunele vecine. Ulterior, în special după 1975, unitatea a fost dotată cu instalații moderne de distilare, energia necesară fiind asigurată prin cuptoare de cărămidă pe cărbune. Capacitatea de distilare într-un an de zile, era de trei până la patru milioane tone de borhot, băuturile spirtoase obținute erau evaluate la peste 5 milioane lei (la cursul perioadei respective). În 1984, s-a dat în folosință și o modernă instalație de uscare a

fructelor (prune, pere și mere), cu producție pentru export. Mai mult, pe lângă această unitate, luase ființă și o crescătorie de porci, care livra la fondul de stat peste 100 de capete porcine anual, cu o greutate medie de 120 kg.

Întreprinderea Minieră Berbești. Începând din 1977, a fost pus în exploatare cărbunele din satele Roșioara și Valea Mare, prin exploatarea minereului în cariere și în subteran. În octombrie 1980, prin Decretul nr. 310 al Consiliului de Stat, semnat de președintele țării, s-a înființat Întreprinderea Minieră Berbești – unitate cu personalitate juridică, ai cărei indicatori tehnico-economici au fost aprobați prin același act normativ. Înființarea acestei mari unități industriale a însemnat înscrierea localității pe coordonatele dezvoltării industriale și transformarea ei într-o autentică platformă a extracției cărbunelui și a utilajului minier. Într-un timp record (1983-1985), s-a construit incinta unității, aceasta dispunând de un sediu modern pentru birouri, cantină, dispensar medical, trei blocuri de deservire – intervenții, un hotel, unități alimentare etc. În imediata apropiere a sediului întreprinderii, au fost construite ateliere speciale, dotate cu toate mașinile și instalațiile de întreținere și reparare a utilajului minier; o platformă de reparații auto, o secție de bolțari, depozite de materiale, centrală termică proprie ș.a. În anul 1985, investițiile din fondul central de dezvoltare s-au ridicat la suma de 1,2 miliarde lei și se preconiza că în 1990, ele trebuiau să ajungă la peste 7 miliarde lei. Exploatarea cărbunelui de la Berbești, se realizează prin guri de mină în galerii subterane și prin cariere de suprafață. Prin prima metodă, s-a pus în exploatare Mina Pilot sau Berbești I și Mina Berbești II. Excavațiile la exploatarea prin cariere deschise, se efectuează cu ajutorul unui rotor peformant, care deversează sterilul pe magistrale de benzi, transportându-l în halde; stratul de cărbune adus la zi, este excavat cu excavatoare gigant de tipul SRS 470, care duc cărbunele în silozuri special amenajate, dotate cu concasoare și instalații mecanice de încărcare în vagoane. În perioada de referință, pe raza Berbeștiului se aflau trei exploatări în cariere: Berbești-Vest, Berbești-Est și – cea mai mare dintre ele – Cariera Panga.

În primii ani de la înființarea întreprinderii, cărbunele din întregul bazin carbonifer a fost transportat cu mijloace auto spre găurile Băbeni, Ionești și Copăcioasa (județul Gorj), de unde era încărcat în vagoane, care îl duceau spre unitățile consumatoare. În anul 1981, pentru scurtarea distanței, între Berbești și Băbeni a fost construit peste dealuri, „Drumul cărbunelui” – „construcție temerară demnă de prestigiul, talentul și iscusința oamenilor de astăzi”. Cei mai mulți oameni au ajuns să lucreze la Întreprinderea Minieră Berbești. Pe lângă progres, exploatarea cărbunelui a adus și strămutarea a sute de gospodării din satele Roșioara și Valea Mare.

Trecerea de la exploatarea în subteran, la exploatarea în carieră din anul 1984, a dus la scăderea drastică a locurilor de muncă. Numărul locuitorilor, implicați direct în exploatarea cărbunelui, este de 850 persoane. Aproximativ 300 de lucrători sunt implicați în activități colaterale, în societăți care colaborează cu exploatarea minieră.

Pentru transportul cărbunelui s-a dat în folosință calea ferată Băbeni - Alunu.

Activitatea de exploatare minieră a afectat profund terenul prin modificări ale reliefului (goluri imense lăsate de carieră) halde de steril, benzi transportoare care traversează teritoriul. Aproximativ 790 ha sunt afectate de lucrările de exploatare minieră.

3.9. Mobilitate urbană. Infrastructură rutieră, infrastructură feroviară, transport de călători

Orașul Berbești are legături în cadrul județului și cu restul țării, atât pe calea ferată cât și pe cale rutieră.

Principalele căi de acces și de comunicare cu restul localităților sunt reprezentate de următoarele drumuri județene:

- ✓ DJ 605 A - limita Jud. Gorj – Livezi - Grădiștea - Sinești – Târgu Gângulești – DJ 676 E- Berbești(DJ605A) - Copăcenii - Cernișoara - Popești
- ✓ DJ 605 C - Slăvești - (DJ605A) – Alunu – Igoiu - Bodești - Limita Jud. Gorj

Transportul feroviar este asigurat de infrastructura feroviară deservită de sistemul feroviar accesibil înspre Băbeni (linia Piatra Olt - Băbeni - Rm. Vâlcea - Podul Olt), de unde se poate derula în orice direcții.

O altă linie relativ apropiată este Craiova - Filiași - Tg Cărbunești- Tg Jiu, cu stație mai apropiată la Tg Cărbunești, de unde se poate ajunge la Berbești, pe cale rutieră. existente.

Foto. Transport pe calea ferată

Din Berbești există o linie industrială, care face legătura cu depozitele de cărbune Berbești și Alunu, această linie fiind utilizată pentru transportul cărbunelui energetic de la Exploatarea Minieră Berbești până la estacadele de descărcare aparținând CET Govora. Lucrările de extindere la calea ferată Băbeni - Berbești - Alunu au fost abandonate din lipsa de fonduri în anul 1998.

Foto. Gara Berbești

Transportul rutier în interiorul localității se realizează prin intermediul drumurilor care reprezintă căi de comunicație terestră special amenajate pentru circulația vehiculelor și pietonilor, așa cum sunt definite de OUG 43/1997 privind regimul juridic al drumurilor, astfel :

- ✓ drumul județean - DJ 605 A, care străbate orașul de la nord la sud și asigură legătura cu localitățile învecinate - Comuna Sinești, Comuna Alunu și Comuna Mateești , intersectând DN 67 la 15 km de granița nordică a localității. Acest drum realizează legătura și tranzitul dinspre Oltenia de câmpie, respectiv Orașul Craiova și Oltenia de sub munte reprezentată de stațiunile balneoclimaterice din nordul Olteniei, cât și de stațiunea turistică Râncea din Județul Gorj;
- ✓ Străzile orașenești asfaltate amenajate în interiorul localității care asigură circulația între principalul drum județean DJ 605A și satele componente ale orașului. Prin proiectele derulate, în ultimii 10 ani, s-a realizat asfaltarea străzilor principale cu o lungime totală de 23,90 km, astfel lungimea străzilor modernizate a crescut, o serie de drumuri comunale și drumuri de interes s-au transformat în strazi cu îmbrăcăminte din asfalt, cu rigole betonate de preluare a apelor pluviale și podețe betonate de acces la proprietăți;

- ✓ drumuri comunale - reprezentând drumuri care fac legătura între reședința de comună și satele componente: Drumul comunal Roșioara Amzulești pe o lungime de 3,5km și Drum Comunal 135 Berbești Valea Mare pe o lungime de 2 km, amenajate prin pietruire;
- ✓ drumuri vicinale reprezintă sistemul de drumuri care deservește mai multe proprietăți fiind situate la limitele acestora, totalizând o lungime de - 87 km amplasate în satele componente, aceste drumuri fac legătura între proprietăți ale persoanelor fizice și principalele străzi.

De asemenea în interiorul ariei de exploatare a cărbunelui sunt amenajate drumuri tehnologice, dar datorită amplasării carierelor Panga și Vest față de depozitul principal de cărbune, cât și față de restul infrastructurii de depozitare și livrare a lignitului, sunt utilizate și drumurile locale fapt care conduce la disconfort prin praful și zgomotul produs, dar mai ales la degradarea străzilor orășenești prin tranzitarea de către autovehiculelor de mare tonaj care transportă cărbune energetic și de restul utilajelor miniere. Administrația locală a aprobat în luna decembrie 2020 o taxă de utilizare infrastructură locală aplicabilă transportatorilor de cărbune, cenușă, piatră, nisip, material lemnos care utilizează drumurile comunale.

3.10. Agricultura

Ocupație de aceeași importanță pentru satele din Berbești, practică cu pricepere și interes din cele mai vechi timpuri, creșterea animalelor a reprezentat, în primul rând, o sursă de hrană, dar și un important izvor de venituri. Agricultura locală s-a bazat pe cultivarea cerealelor: grâu, porumb, ovăz, a cartofilor, legume, pomi fructiferi, viță de vie, dar, pământul era slab calitativ și nu permitea obținerea unor producții, care să asigure un trai decent locuitorilor. O parte din populație și-a desfășurat activitatea pe suprafețe ocupate cu livezi de pomi, plantații de coacăz, zmeur, pruni altoiți, înființând și plantații cu viță de vie. În anul 1794 se atestă târgul din Slăvești pentru vite și mărfuri.

Creșterea vitelor ca ocupație importantă a locuitorilor din Berbești, dar și din zonele învecinate, este indicată și de existența acestui târg de la Gângulești-sat care a aparținut de fosta comună Slăvești, azi intrând în alcătuirea orașului Berbești. Faptul că târgul se făcea joia, în zi lucrătoare, arată menirea lui pur comercială, de vânzare și cumpărare. În anul 1853, cârmuitorul județului cere ca aceasta să fie mutat duminică, după „ieșirea din biserică”, ceea ce nu s-a aprobat, urmând ca el să se țină vinerea, zi care s-a menținut până astăzi, târgul îndeplinindu-și în continuare importantul său rol economic.

În perioada comunistă, Berbeștiul a fost colectivizat, acest proces s-a desfășurat sub forma întovărășirilor agricole, în care țăranii „întovărășiți” beneficiau și de sămânță de calitate.

În anul 1956, în cadrul întovărășirii agricole din Slăvești, a început acțiunea de plantare a versantului de est al Dealului Alunului, cu pomi fructiferi: meri, peri, pruni, cireși și vișini- toți, din soiuri productive.

În anul 1961, în Slăvești a luat ființă Cooperativa Agricolă de Producție „7 Noiembrie”, în anul următor, un eveniment asemănător a avut loc în satul Berbești, prin înființarea CAP „Vasile Roaită”, în același an cele două unități agricole se vor uni.

Până în anul 1989 Cooperativa Agricolă de Producție dispunea de un important sector zootehnic, care participa la realizarea producției globale a cooperativei, cu 42%, prin însemnatele cantități de carne, lapte, lână, predate la fondul de stat.

În scopul dezvoltării sectorului zootehnic, s-au construit trei grajduri moderne, iar alte două au fost modernizate, în prezent, există în proprietatea UAT Berbești două grajduri cu o capacitate de 120, respectiv 80 de capete, dar interesul scăzut al locuitorilor pentru creșterea animalelor într-o formă de asociere a determinat neocuparea acestora.

În anul 1972 s-a constituit Stațiunea pentru Mecanizarea Agriculturii S.M.A. Berbești, planificată să deservească șase cooperative de producție: Alunu, Berbești, Grădiștea, Mateești, Sinești și Slătioara, întreprinderea dispunea de 37 tractoare, 21 pluguri, 5 discuri, 6 semănători, 4 combine, 2 cultivatoare și 7 mașini fito-sanitare, aici lucrau 4 ingineri, 9 maiștri și 136 de muncitori.

După anul 1989, prin desființarea Cooperativei Agricole de Producție s-au distrus sistemele organizate de lucrări a pământului sau de creștere a animalelor, iar valorificarea produselor agro-alimentare provenite din gospodăriile locuitorilor este inefficientă, datorită distanței relativ mari de centrele orășenești și lipsei unui sistem de colectare a acestora, atenția administrației locale manifestându-se prin susținerea desfășurării târgului săptămânal și construirea unei piețe agro-alimentare în zona cartierului de blocuri de locuințe.

În vederea asigurării necesarului de lapte și produse lactate naturale, direct de la producător, administrația locală a oferit spre închiriere spațiu necesar amplasării de dozatoare de lapte și tonete pentru doi producătorii din zonele adiacente orașului.

Apicultura, domeniu al agriculturii care se ocupă cu creșterea albinelor pentru obținerea de miere și ceară, având un important rol în polenizarea plantelor, se reflectă ca ocupație a berbeștenilor, într-un document din anul 1703, este amintită și „miarea” ca obligație a locuitorilor din satul Berbești.

Albinăritul (reflectat și în stema orașului) începe să se dezvolte intensiv după anul 1970, când a început creșterea sistematică a albinelor, aceasta devenind o ocupație permanentă a unor locuitori. Prin anii 1980 aproximativ 20 de locuitori aveau construite paviloane de transport pentru familiile de albine, practicând sistemul pastoral sau „pelerinajul florilor”.

În perioada actuală, există în localitate peste 1000 familii de albine, iar cantitatea de miere recoltată ajunge per total - în anii cei mai buni - la peste 30 de tone.

Apicultorii locali s-au adaptat trendului modern valorificare a produselor apicole obținute s-au autorizat, și-au deschis firme care pot desfășura activitate economică și s-au constituit în asociații și cooperative.

Din anul 2012 a fost înființată în localitate Cooperativa Agricolă Albiapi, la care au aderat apicultorii din localitate, cât și din localitățile învecinate, orașul Berbești ocupând locul 2 în județul Vâlcea raportat la numărul de familii de albine. Pentru susținerea acestor activități administrația locală poate oferi spațiul necesar și suportul pentru organizarea unui târg apicol.

3.11. Comerțul

Comerțul, ramură a economiei naționale, este reprezentat de activitatea desfășurată de agenții economici care se ocupă cu vânzarea mărfurilor cu amănuntul și ridicata. Deoarece în localitate funcționează un târg săptămânal cu mare vechime, o preocupare și o sursă de venituri a locuitorilor a constituit-o, de asemenea, negustoria. Târgul săptămânal se desfășoară în fiecare zi de vineri și de 2 ori pe an (de Florii și de Sfântul Dumitru).

În anul 2020 numărul agenților economici din localitate având ca obiect de activitate cod CAEN "comerțul cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun" s-a situat pe locul I în clasamentul firmelor din oraș, după criteriul cifrei de afaceri, cu o sumă totală a vânzărilor de 47,5 milioane lei și după criteriul numărului de angajați cu un număr de 137 persoane.

3.12. Dezvoltarea Economică

Începând din anul 1977, a fost pus în exploatare zăcămintele de cărbune din satele Roșioara și Valea Mare, prin exploatarea minereului în cariere și în subteran.

În octombrie 1980, prin Decretul nr. 310 al Consiliului de Stat s-a înființat Întreprinderea Minieră Berbești, înființarea acestei mari unități industriale a însemnat înscrierea localității pe coordonatele dezvoltării industriale și transformarea ei într-o autentică platformă a extracției cărbunelui și a utilajului minier.

Producția de cărbune ajunsese în 1989 la peste 1500000 tone anual. După disponibilizările din 1997 și 1998, numărul populației ocupate în minerit s-a redus de la 7000 angajați la 1400, doar 2/3 din aceștia fiind localnici.

În prezent, exploatarea minieră a fost preluată de către Consiliul Județean Vâlcea, această activitate desfășurându-se în cariere de suprafață, Panga și Vest.

3.13. Educație și infrastructură educațională existentă

Oficial, primele școli cu învățători apar în satele Slăvești și Berbești din 1838.

Învățător în Slăvești era Ion Slăvescu, iar în Berbești Gheorghe Ionescu și din 1840 Constantin Popescu. Cursurile școlare s-au reluat în satul Slăvești în 1849 prin înființarea unei școli particulare având ca învățător pe Ion Mihăilescu. Școlile publice satești au fost deschise în 1857. În satul Slăvești funcționau două școli, cea publică și cea particulară, conduse de un singur învățător-Ion Mihăilescu. La Berbești, învățător era Popa Gheorghe. Primele localuri moderne de școli s-au construit din 1952.

Începând cu anul școlar 1971-1972 în comună s-a înființat treapta I de liceu, iar treapta a II-a din anul școlar 1985-1986, învățământ de zi și seral. Paralel cu învățământul liceal a funcționat și învățământ profesional, de ucenici, de maiștri și școala postliceală. Transformările la nivel național influențează și sistemul de învățământ local, care își schimbă denumirea în Grupul Școlar Industrial Minier Berbești din anul 1990, iar în anul 1999, prin ordin de guvern, grupul școlar se va numi „Preda Buzescu”. Tot atunci școala și-a lansat Revista Elevilor „Universuri”.

În perioada școlară 2002-2003 la Grupul Școlar își desfășurau activitatea 72 de cadre didactice care țineau cursurile pentru 1449 elevi. Datorită schimbărilor de ansamblu în cerințele educaționale, sistemul local de învățământ s-a adaptat și a înființat în anul 1999 primul cabinet de informatică, unitatea de învățământ asigurând și accesul la internet, iar din anul 2003 s-a amenajat al doilea cabinet modern de informatică.

Structura școlară a anului 2007-2008 la liceu cuprindea un număr de 2 clase pentru ciclul liceal, și anume:

- ✓ o clasă matematică-informatică
- ✓ o clasă de filologie
- ✓ o clasă de științe sociale
- ✓ 2 clase cu profil tehnologic și 2 clase Școala de arte și meserii

În prezent, în oraș își desfășoară activitatea « Liceul Preda Buzescu », în cadrul căruia este inclus învățământ preșcolar, primar, gimnazial și liceal, cursurile instituției de învățământ

fiind frecventate de un număr de 889 de elevi, în anul școlar 2020-2021, iar structura de personal a instituției este formată din 82 de persoane: profesori, educatori, învățători, maiștri, personal didactic auxiliar și personal nedidactic.

Foto. Liceu Preda Buzescu Berbești

Preocuparea constantă a autorității locale pentru asigurarea unui învățământ de calitate,

pentru susținerea și dezvoltarea învățământului local, s-a materializat prin investițiile în infrastructură, realizate prin implementarea următoarelor proiecte:

- proiectul *„Reabilitare și construcție campus școlar Liceul Preda Buzescu”* finalizat în anul 2016, finanțat prin Programul Operațional Regional având ca obiective - construirea Școlii cu 10 săli de clasă - clădire nouă cu săli de clasă și laboratoare moderne (laborator fizică chimie, laborator de biologie, laborator de informatică, laborator de limbi străine) - construirea unui Cămin internat cu 21 de camere și Cantină club - reabilitarea școli generale prin modernizarea grupurilor sanitare, anvelopare și igienizare - construirea unui atelier pentru activități didactice - reabilitare scara de bloc destinată cazării cadrelor didactice cu domiciliul în alte localități
- proiectul *„Dotarea cu echipamente și mobilier specific didactic și de laborator, a sălilor de clasă și laboratoarelor realizate la construcția școlii cu 10 săli de clasă”* finanțat de către Ministerul Dezvoltării Regionale și implementat în anul 2019, a avut ca obiectiv dotarea sălilor de clasă din Școala cu 10 săli realizată anterior și s-a materializat prin achiziția următoarelor: bănci și scaune pentru elevi, jaluzele pentru sălile de clasă, catedre pentru profesori, dulapuri pentru materiale didactice, mese speciale pentru laboratoarele de biologie, fizică și chimie, table școlare magnetice, laptopuri, sisteme interactive formate din - videoproiectoare și table inteligente IQBoard, multifuncționale pentru copiat și multiplicat documente, microsistem audio Sony, aparat foto, boxă portabilă, generator electric
- proiectul *„Construire grădinița cu 4 săli de grupe”* finanțat de către Ministerul Educației Naționale în anul 2017 prin care s-a realizat construirea în zona cartierului de blocuri a unei construcții moderne în care au fost transferate începând cu anul școlar 2017 cursurile cele două grădinițe

La nivelul structurii de învățământ s-au desfășurat proiecte cu implicarea elevilor și cadrelor didactice orientate spre creșterea gradului de promovabilitate la examenul de bacalaureat, reducerea ratei abandonului școlar și realizarea de mobilități internaționale, după cum urmează:

- ✓ *Proiect ROSE –RESTART!* finanțat în anul 2018 prin Schema de granturi pentru licee, având ca scop asigurarea de activități remediale, activități de consiliere și dezvoltare personală, activități de consiliere și orientare în carieră
- ✓ *Proiect Erasmus Pink Europe The Color of Diversity* desfășurat în colaborare cu entități de învățământ din Germania, Spania, Italia și Letonia având ca scop crearea unei

Europe cu o mai mare coeziune și fără marginalizare prin realizarea de mobilități pentru elevii și cadrele didactice implicate în proiect

3.14. Administrația publică locală

Administrația publică, în orașul Berbești, este organizată și funcționează potrivit prevederilor Ordonanței de Urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ și în conformitate cu hotărârile Consiliului Local.

Foto: Primăria Oraș Berbești

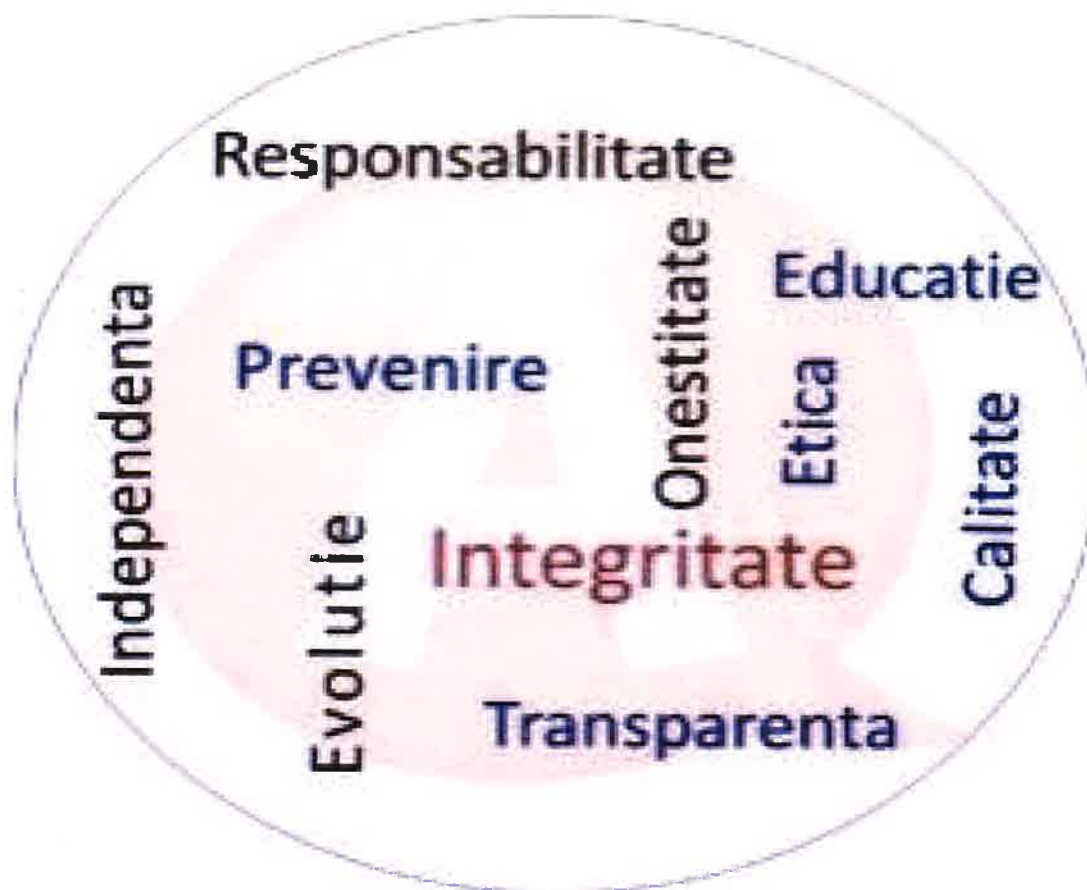
Administrația publică din oraș se organizează și funcționează în temeiul principiilor autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și al consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit.

Sediul primăriei se află într-un bloc de locuințe construit în 1978 pentru specialiști din agricultură și alți intelectuali stabiliți în localitate.

Consiliul Local al orașului Berbești este compus din 15 consilieri locali pe perioada 2020 - 2024, aleși prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, în condițiile stabilite de legea pentru alegerea autorităților administrației publice locale. Potrivit legislației, numărul membrilor fiecărui consiliu local se stabilește prin ordin al prefectului, în funcție de populația orașului, raportată de Institutul Național de Statistică și Studii Economice, la data de 1 ianuarie, a anului în care se fac alegerile sau, după caz, la data de 1 iulie, a anului care precedă alegerile.

4. INDICATORII DE REFERINȚĂ PRIVIND SITUAȚIA ACTUALĂ

4.1. Suprafața administrativă

Suprafața administrativă a orașului Berbești este de 5329,90 ha, distribuită pe categoriile:

- ✓ teren agricol - 2445,40 ha
- ✓ teren neagricol- 2884,50 ha

În ceea ce privește zonarea suprafeței orașului Berbești din punctul de vedere al categoriei de folosință, conform datelor din PUG, dintr-un total de 5329,90 ha suprafață administrativă, 2884,50 ha reprezintă teren neagricol iar 2445,40 ha teren agricol.

Tabel – Terenuri Oraș Berbești pe categorii de folosință

Categorie de folosință	Suprafața (ha) An 2020
Teren agricol extravilan, din care:	2246,13
- arabil	1081,86
- pășuni și fânețe	1010,57
- vii și livezi	153,70
Teren agricol intravilan, din care:	199,27
- arabil	154,24
- pășuni și fânețe	12,73
- vii și livezi	32,30
Teren neagricol extravilan, din care:	2617,39
Păduri	1791,70
Ape și bălți	7,54
Drumuri	75,11
Curți construcții	14,55
Neproductiv	596,76
Pădure tânără și tușșuri	131,73
Teren neagricol intravilan, din care :	267,11
Drumuri	31,89
Curți construcții	231,95
Pădure tânără și tușșuri	3,27
Suprafața totală	5329,90

Sursa- Biroul Urbanism Primăria Berbești-PUG Berbești

Suprafața agricolă totală a orașului Berbești - 2445,40 ha este alcătuită din teren arabil 1236,10 ha, pășuni și fânețe 1023,30 ha, vii și livezi - 186,00 ha.

Fondul forestier acoperă 1791,70 hectare, reprezintă 33,62% din totalul suprafeței administrative și este reprezentat de păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră, exclusiv pădure tânără și tufișuri.

Luciul de apă, care se află pe întinderea orașului Berbești este de 7,54 hectare, reprezentând 0,14 % din suprafața totală a orașului și este alcătuit din bălți.

Intravilanul localității

Intravilanul este teritoriul unei localități sau colectivități ocupat de construcții sau neocupat în raza localității respective, care îl desparte de extravilan - teritoriu, de regulă, cu destinație agricolă. Conform art.2 Cod funciar, terenurile din intravilanul localităților constituie o categorie distinctă de terenuri, parte componentă a Fondului funciar.

Terenul intravilan al orașului Berbești ocupă în prezent o suprafață de 466,38 hectare (8,75 % din total suprafață administrativă), împărțit pe categoriile teren agricol intravilan 199,27 ha și teren neagricol intravilan 267,11 ha.

Tabel - Bilanțul teritorial teren intravilan

ZONE FUNCTIONALE	An 2014		An 2020	
	<i>Suprafata (ha)</i>	<i>Procent (%) din total intravilan</i>	<i>Suprafata (ha)</i>	<i>Procent (%) din total intravilan</i>
Locuințe și funcțiuni complementare	77,00	62,60	312,00	66,90%
Unități industriale și depozite	22,00	17,89	24,40	5,23%
Unități agro-zootehnice	-	-	0,60	0,13%
Instituții și servicii de interes public	8,00	6,50	12,62	2,81%
Căi de comunicație și transport (rutier și feroviar)	7,10	5,77	31,89	6,84%
Spații verzi, sport, agrement, protecție	5,00	4,07	16,50	3,56%
Construcții tehnico-edilitare și zone protecție	2,50	2,03	3,20	0,69%
Gospodărire comunală, cimitire	1,40	1,14	1,81	0,39%
Terenuri cu vegetație joasă	-	-	3,27	0,70%
Destinație specială	-	-	-	-
Terenuri agricole neproductive	-	-	59,46	12,75%
TOTAL INTRAVILAN	123,00	100%	466,38	100%

Sursa: Serviciul urbanism, Oraș Berbești

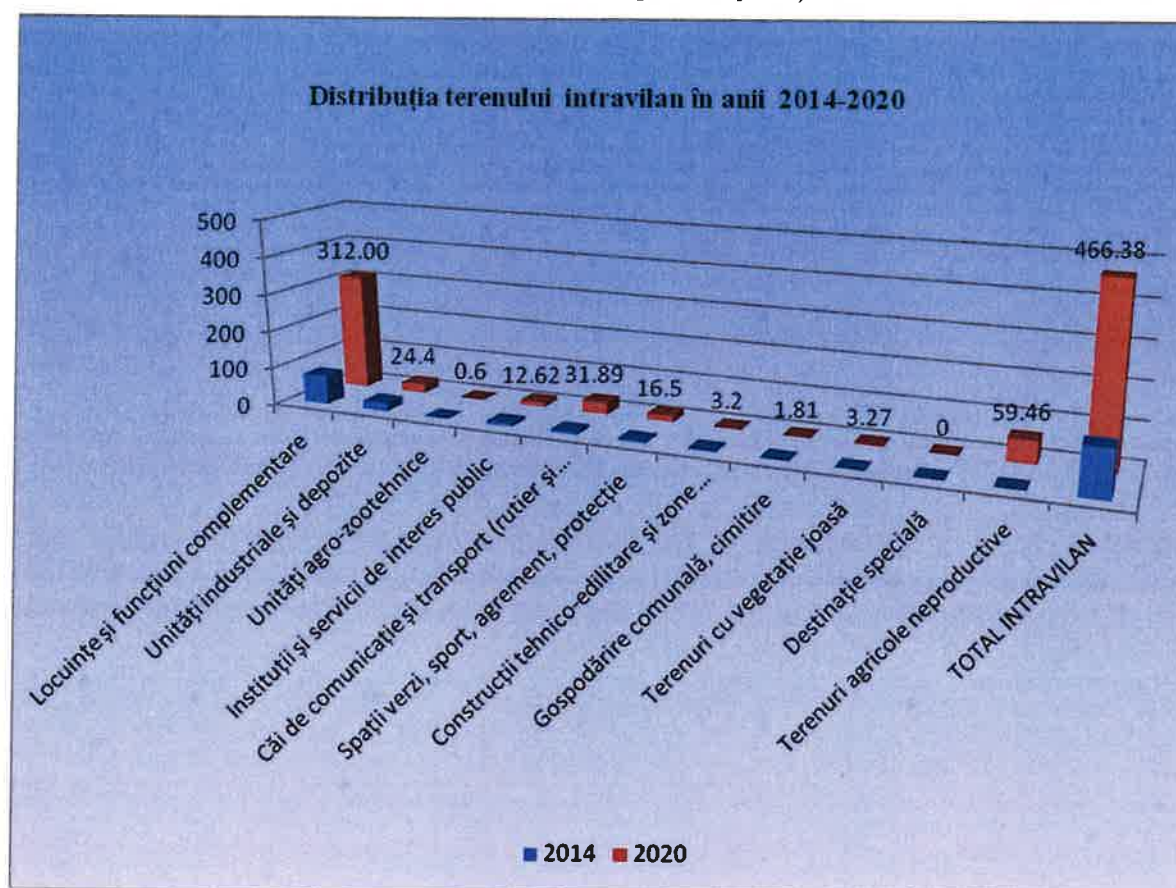

Din informațiile prezentate în tabelul privind **"Bilanțul teritorial teren intravilanul"**

localității, în perioada analizată anul 2014 raportat la anul 2020 se observă creșterea suprafețelor de intravilan de la 123 ha în anul 2014, la 466,38 ha în anul 2020, iar în cadrul intravilanului creșterea semnificativă este înregistrată de zona funcțională a - Locuințelor și funcțiunilor complementare. Această creștere a terenului intravilan reprezintă soluția de rezolvare a necesităților de dezvoltare a localității și a necesităților populației privind construcțiile. În prezent limita intravilanului include toate suprafețele de teren ocupate de construcții, precum și suprafețele necesare dezvoltării localității.

Fig. Distribuția terenului intravilan pe zone funcționale în anii 2014-2020

Sursa: Prelucrare personală PUG 2021

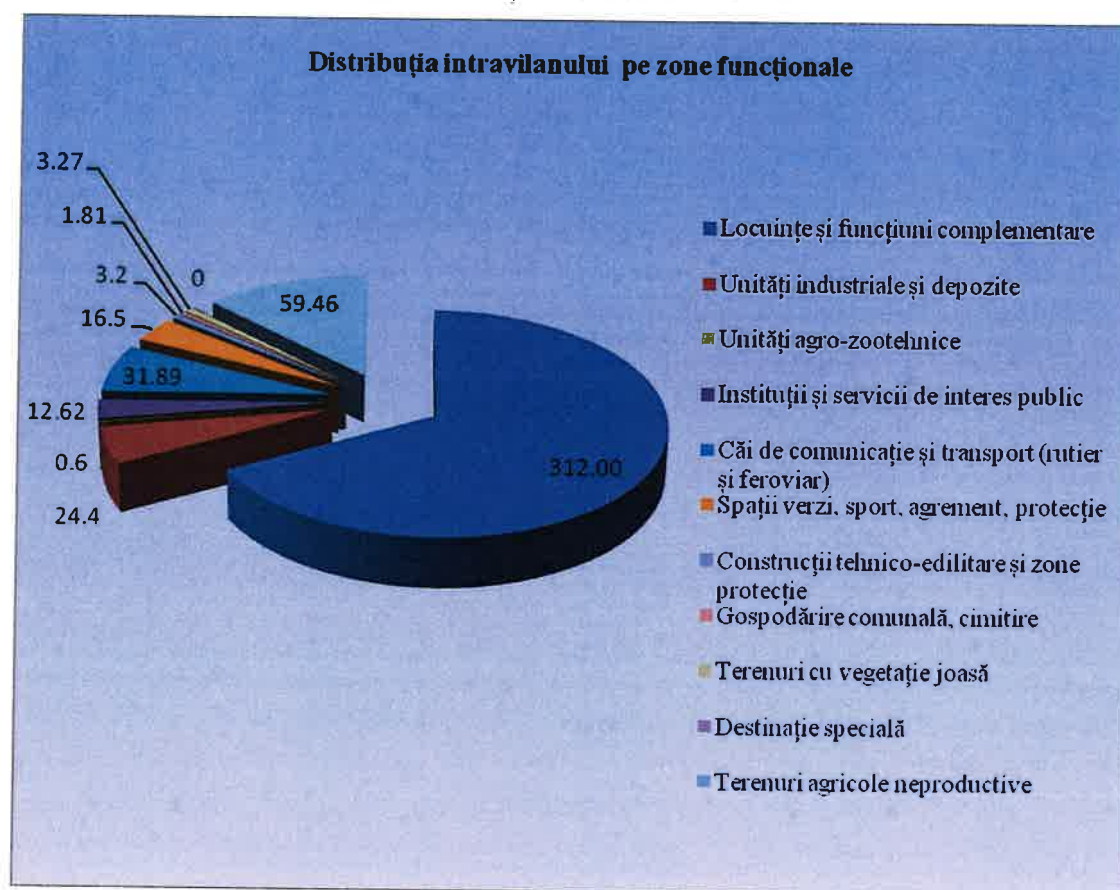
Din reprezentarea grafică a **"Distribuției terenului intravilan pe zone funcționale în anii 2014-2020"** în perioada analizată, respectiv anul 2014 și anul 2020, se observă modificarea semnificativă în sensul creșterii totalului de teren intravilan în anul 2020 față de anul 2014, modificare explicată prin actualizarea Planului Urbanistic General al orașului Berbești, respectiv

prin actualizarea suportului topografic digital prin scanare – digitalizare – vectorizare a suprafețelor identificate de instituție pentru ocuparea ulterioară cu construcții precum și a suprafețelor necesare dezvoltării în următoarea perioadă. Creșterea suprafețelor de intravilan produce modificări în ceea ce privește lucrările edilitare ce urmează a se efectua de către unitatea administrativ teritorială în vederea asigurării infrastructurii necesare, dar și venituri suplimentare din impozitele și taxele pe proprietăți și construcții.

Fig. Distribuția intravilanului an 2020

Sursa: Prelucrare personală PUG 2021

Cu privire la informațiile oferite de reprezentarea grafică a "Distribuția terenului intravilan pe zone funcționale an 2020" se observă că cea mai mare pondere din intravilan o reprezintă zona de locuințe și funcțiuni complementare cu o suprafață ocupată de 312 ha, respectiv 66,90% din totalul terenului intravilan. Această zonă de locuințe și funcțiuni complementare este rezervată pentru construirea de locuințe, clădiri pentru instituții și servicii publice, dotări publice, case de vacanță, extinderea și reconversia locuințelor existente prin

atribuirea spațiilor de la parter funcțiilor de interes public: comerț, servicii, turism, această

necesitate derivă din asigurarea condițiilor minime de trai, respectiv asigurarea Serviciilor pentru populație, încadrate în cele 2 categorii :

- ✓ servicii oferite cu titlu gratuit, finanțarea lor realizându-se pe cale publică, din bugetul de stat -învățământ, cultură, sănătate, activități sportive, ordine publică, apărare etc.
- ✓ servicii comerciale, plătite de populație, pentru care aceasta se adresează pieței. În această categorie sunt incluse cele mai multe servicii între care: reparații, transporturi, poștă, telecomunicații, turism, spălătorie și curățătorie, frizerie-coafură

De asemenea categoria de terenuri agricole neproductive cu o suprafață de 59,46 ha din terenul intravilan, respectiv 12,75 % din aceasta ocupă poziția numărul 2 în distribuția intravilanului pe zone funcționale, acest fapt derivă din intenția administrației locale de valorificare a acestor terenuri agricole abandonate pentru agricultură care se pot transforma în parcuri industriale, ținând cont de faptul că realizarea unui parc industrial ar prelua forța de muncă disponibilă ca urmare a reducerii activității exploatarei miniere, iar prin facilitățile oferite administratorului și rezidenților parcului industrial se încurajează desfășurarea activităților economice. În accepțiunea Legii nr. 186/2013 privind constituirea și funcționarea parcurilor industriale „rezidentul parcului poate fi orice operator economic, persoană juridică română și/sau străină, ONG-uri, instituții de cercetare și alte unități care nu au personalitate juridică, care funcționează conform legii și desfășoară activități economice, de cercetare științifică, de valorificare a cercetării științifice și/sau de dezvoltare tehnologică, agroindustriale, logistice și inovative, industriale etc., în cadrul parcului industrial”.

Locul 3 în clasamentul privind distribuția terenului intravilan este ocupat de categoria căilor de comunicație și transport (rutier și feroviar) cu o suprafață de 31,89 ha și o pondere de 6,84 % din intravilan, această categorie este influențată de investițiile în infrastructură realizate în ultimii 10 ani de către autoritatea locală cu privire la modernizarea și asfaltarea străzilor și drumurilor de acces prin care se realizează legătura între zona rezidențială și satele componente. Existența unei căi ferate, folosită în prezent doar pentru transportul cărbunelui energetic, reprezintă o oportunitate ce poate fi valorificată de către administrația locală pentru asigurarea unui transport facil de materii prime și mărfuri, în cazul desfășurării unor activități economice, în sensul că transportul feroviar este una dintre cele mai importante metode de transport prin prisma costului, timpului și fiabilității, dar și o metodă de transport care poluează cel mai puțin, oferind posibilitatea transportării încărcăturilor cu diferite dimensiuni, fără a fi influențat semnificativ de condițiile meteo sau de blocajele de pe căile rutiere.

4.2. Fondul de locuințe

Locuința este una din nevoile de bază ale populației, iar accesul la aceasta reprezintă un factor important de menținere și îmbunătățire a calității vieții, precum și o componentă esențială a societății. Statistica locuințelor are ca obiectiv aprecierea situației condițiilor de locuit și a evoluției acesteia, atât din punctul de vedere al locuințelor noi, cât și al fondului de locuințe existent.

Ca tipologie de locuințe, în Orașul Berbești, au fost inventariate două tipuri de locuințe:

- ✓ locuință individuală - reprezentată de case particulare dispuse paralel cu DJ 605 A, pe străzile și drumurile de acces ale satelor componente - care totalizează în prezent 1303 de unități;
- ✓ locuințe colective cu maxim 3 nivele reprezentate de cele 25 de blocuri din zona rezidențială și blocul de intervenție de la Exploatarea Minieră - cu un număr de 1156 de apartamente și garsoniere.

Fondul locativ constituie totalitatea încăperilor locative, indiferent de forma de proprietate, inclusiv case de locuit, case specializate (cămine, case - internat pentru invalizi, veterani, case speciale pentru bătrâni singuratici și altele), apartamente, încăperi de serviciu și alte încăperi locative în alte construcții utile pentru locuit.

Fondul locativ al orașului Berbești, în număr total 2459 de unități locative, pe forme de proprietate, se divizează astfel:

- ✓ fondul locativ public - reprezintă totalitatea imobilelor care se află în proprietatea unității administrativ teritoriale și în deplină administrare gospodărească a instituției - dispune în prezent de 53 de apartamente
- ✓ fondul locativ privat - reprezintă totalitatea imobilelor care se află în proprietatea cetățenilor - case de locuit individuale, apartamente procurate individual din fondul de locuințe al statului, ca urmare a reorganizării societăților cu capital de stat - construite sau procurate din contul mijloacelor proprii - dispune în prezent de:

- 1103 apartamente și garsoniere;
- 1303 case de locuit individuale.

Tabel - Evoluția fondului locativ din orașul Berbești în perioada 2016-2020

An	Total locuințe (număr)	Total suprafață locuibilă (mp)	Proprietate publică (număr)	Proprietate privată (număr)
----	---------------------------	-----------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

2002	2302	185308	130	2172
2016	2373	187608	80	2293
2017	2381	188988	68	2313
2018	2391	191380	53	2338
2019	2454	193128	53	2401
2020	2459	195730	53	2406

Sursa: Birou Urbanism, Primăria Berbești

Pentru analizarea dinamicii deținerii de locuințe în orașul Berbești am utilizat ca variabilă anul 2002 - an premergător declarării ca oraș și perioada cuprinsă între anii 2015 - 2020, reprezentând un eșantion de 5 ani.

Din informațiile analizate și sintetizate în reprezentarea tabelară **"Evoluția fondului locativ din orașul Berbești în perioada 2016-2020"** se observă faptul că numărul total de locuințe urmează o traiectorie crescătoare, dacă în anul 2002 se înregistra un număr de 2302 unități locative, în anul de referință 2020 acesta sunt în număr de 2459 de unități locative. O modificare semnificativă este indicată din datele colectate de modalitatea de deținere a proprietății - publică sau privată, dacă în anul 2002 proprietatea publică număra 130 de unități locative, în prezent sunt 53 de unități locative din care 9 sunt de utilitate publică reprezentând spații pentru activități publice - bibliotecă orașenească, Serviciul de Evidență a Persoanelor, cabinete medicale de medicină generală, sediu al grupurilor de acțiune locală, a cluburilor și ONG-urilor locale.

Această influență este analizată la locuințele deținute în regim colectiv - blocuri de locuințe și este explicată prin faptul că posesorii unui drept de chirie au procedat la cumpărarea apartamentelor și garsonierelor din zona blocuri Dealu Aluniș, în prezent autoritatea locală administrează un număr de 37 de contacte de închiriere cu persoane fizice, 3 cu persoane juridice și 2 în regim de comodat, iar pentru un număr de 11 unități locative sunt întocmite documentele necesare înstrăinării.

Din informațiile oferite de serviciul urbanism cu privire la statistica emiterii autorizațiilor de construire pentru construirea de locuințe în perioada 2016-2020, se poate observa faptul că autorizațiile de construire pentru locuințe reprezintă 50% din numărul total autorizațiilor eliberate de autoritatea locală, astfel în anul 2016 s-au emis 20 de autorizații de

construire, iar pentru perioada următoare fluctuațiile sunt mici, demonstrând nevoia de construire de locuințe.

Un alt aspect important al autorizațiilor de construire este faptul că suprafața construită s-a majorat față de locuințele construite în urmă cu 20 de ani, actualii proprietari optează pentru proiecte moderne în regim de P+1 al locuințelor construite indicând o creștere a nivelului social.

În prezent, la nivel local este necesară asigurarea unui fond locativ suplimentar, de aproximativ 72 de apartamente, pentru tineri căsătoriți, conform solicitărilor înregistrate de autoritatea publică.

În orașul Berbești este înregistrată o asociație de proprietari care colaborează în permanență cu autoritatea locală și se află în elaborarea un plan de măsuri cu privire la accesarea de fonduri prin **Planul Național de Relansare și Reziliență** în vederea modificării aspectului urban al zonei de reședință.

4.3 DEMOGRAFIE

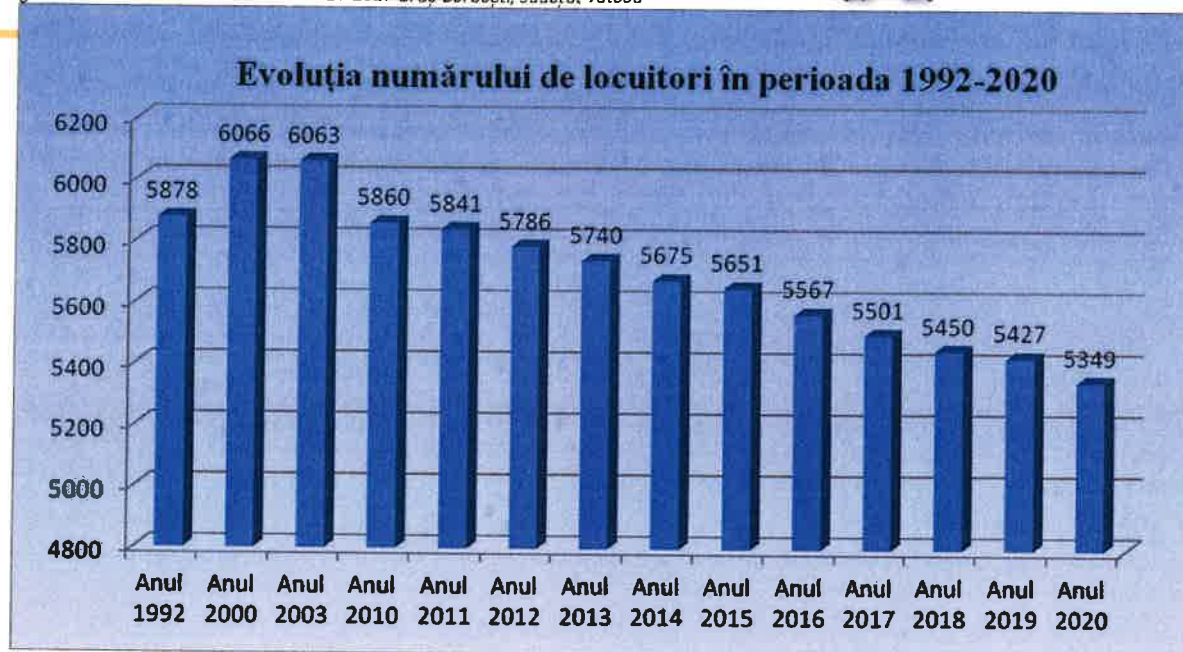
Reperetele demografice ale evoluției populației la nivelul Primăriei Berbești reprezintă elemente de interes major, pentru definirea obiectivelor strategice și a planurilor de acțiune, pe termen mediu și lung.

Populația reprezintă elementul de bază al potențialului economic al unui teritoriu, din acest motiv am sintetizat următoarele informații ca fiind relevante.

Populația orașului Berbești, reprezentată din totalitatea oamenilor ce locuiesc pe teritoriul acestui spațiu geografic după domiciliu era la 1 iulie 2020 de 5349 de locuitori, în scădere cu 8,59% față de efectivul înregistrat la 1 iulie 2010 când populația era de 5852 de locuitori. Cauzele scăderii populației sunt multiple, dintre acestea cele mai importante fiind îmbătrânirea populației, creșterea migrației interne și internaționale și sporul natural negativ.

Fig. Evoluția numărului de locuitori

Sursa: prelucrare personală informații <http://statistici.insse.ro>

Analiza evoluției numărului de locuitori s-a efectuat pe baza informațiilor oferite de Institutul Național de Statistică utilizând repere temporale ale anului de referință 1992, respectiv al anului 2000 și 2003 (anul declarării ca oraș), informațiile raportându-se apoi la o perioadă de 10 ani respectiv anii 2010 și 2020.

Din diagrama **"Evoluția numărului de locuitori"**, generată din corelarea acestor informații se observă o creștere a numărului de locuitori în perioada 1992-2000 cu un număr total de 188 persoane, respectiv o medie de 23 de locuitori/an, creștere determinată de dezvoltarea locală, de existența unor activități industriale care oferă locuri de muncă și singura perioadă de creștere din eșantionul analizat.

După anul de referință 2003 până în prezent se înregistrează o scădere constantă a numărului de locuitori, dacă în perioada 2000-2010 tendință de scădere este de 21 de locuitori/an, în perioada 2010-2020 această tendință se menține dar cu o medie de 51 de locuitori/an, respectiv în anul 2010 numărul de locuitori era de 5860 de persoane, iar în anul 2020 este cu 511 persoane mai mic, rezultând o medie de scădere de 51 de persoane/an. Această tendință este determinată de creșterea migrației interne și internaționale - migrația tinerilor spre centre economice, care le oferă locuri de muncă și condiții bune de trai, o parte

din aceștia dobândind locuințe și schimbând domiciliu, îmbătrânirea populației și sporul natural negativ.

Densitatea populației în orașul Berbești este de 0,99 locuitori/kmp, situându-se sub media pe județul Valcea (71.46. locuitori/kmp).

După **etnie**, locuitorii din Berbești sunt în proporție de peste 99.98% români și doar 0,02% reprezintă populația de etnie romă și alte etnii.

La recensământul din octombrie 2011, înregistrarea etniei, limbii materne și a religiei s-a făcut pe baza liberei declarații a persoanelor recensate. Pentru persoanele care nu au vrut să declare aceste trei caracteristici, precum și pentru persoanele pentru care informațiile au fost colectate indirect din surse administrative, informația nu este relevantă pentru aceste caracteristici.

Tabel - Împărțirea populației pe grupe de vârstă

Grupa de vârstă	Nr. persoane an 2010	Nr. persoane an 2020
4 ani	59	34
5 – 9 ani	316	204
14 ani	90	59
18 ani	118	62
20-24 ani	597	408
25-29 ani	392	381
30-34 ani	413	438
40-44 ani	617	403
50-54 ani	329	564
60-64 ani	208	275
70-74 ani	191	179
80-84 ani	89	129
85 ani și peste	41	137

Sursa: <http://statistici.insse.ro>

Din analiza datelor furnizate de Institutul Național de Statistică cu privire la structura pe grupe de vârstă a populației am ales pentru analiză o perioadă de 10 ani și o structură de vârstă care marchează etapele ciclului de învățământ în cazul grupelor de vârstă până la 18 ani și o gradare de 5, respectiv 10 ani pentru următoarele categorii de vârstă.

Prin compararea datelor pe eșantionul de vârstă de până la 18 ani inclusiv se observă o scădere a numărului de copii influențată de sporul negativ al populației în perioada aleasă, cât și

de migrația părinților spre centre economice, migrație influențată de calitatea și diversitatea locurilor de muncă.

Această tendință de scădere a numărului de persoane se menține și la următoarele eșantioane de vârstă, până la cea de 40-44 ani, eșantioane caracterizate de o puternică forță de muncă, căutată pe piața muncii și remunerată corespunzător, de o disponibilitate de relocare și adaptare la condițiile oferite de centrele urbane sau corporațiile internaționale, dar mai ales influențate de faptul că această categorie este cea mai căutată pe piața forței de muncă în ceea ce privește productivitatea muncii. Acest eșantion de vârstă este influențat ca dinamică și stabilitate și de faptul că reprezintă apogeul vârstei biologice a fiecărui individ în care își întemeiază o familie, fapt care coincide cu finalitatea specializării studiilor și cu necesitatea stabilizării câștigurilor necesare asigurării condițiilor de viață coroborat cu apariția minorilor.

Pentru grupa 50-54 ani, până la 85 ani și peste, influența este determinată de anul 2020, reprezentând categoria de vârstă fără mobilitate, care oferă forța de muncă locală, care este influențată de principala entitate economică a zonei - exploatarea minieră, creșterea față de anul 2010 fiind semnificativă pe fiecare grupă de vârstă aleasă în eșantion și care corespunde cu vârsta de pensionare.

Din corelarea acestor informații pe piramida vârstelor se evidențiază procesul de îmbătrânire demografică a zonei, caracterizată de baza îngustă reprezentată de generațiile tinere care vor intra pe piața muncii în următorii 10 ani, cât și vârful relativ lat, reprezentat de generațiile vârstnice. Aceste informații sunt necesare autorității locale pentru creionarea unei viziunii în scopul dezvoltării zonei prin crearea de locuri de muncă și derularea unor programe pentru populația în etate.

4.4. Starea civilă a populației din orașul Berbești

Starea civilă este un drept recunoscut tuturor persoanelor fizice, având rolul de a o individualiza în familie și societate, situația juridică ce subsumează complexul de drepturi și obligații prin care se exprimă atributele și calitățile dobândite de persoana fizică în cadrul raporturilor sale de familie, ca o consecință a apartenenței sale la o anumită comunitate familială. În limbajul juridic, starea civilă a persoanei este sinonimă cu statutul civil al persoanei, dar legislația în vigoare utilizează cu prioritate expresia „stare civilă”. Starea civilă cuprinde, în conținutul ei, seria de calități personale prin care se individualizează persoana fizică în familie și societate. De regulă, asemenea calități se analizează ca unități de contrarii, ca de exemplu:

căsătorit-necăsătorit; din căsătorie-din afara căsătoriei; căsătorit-divorțat; căsătorită-văduvă; cu filiația stabilită -cu filiația nestabilită; în grad de rudenie-fără grad de rudenie.

Tabel - Starea civilă a populației din orașul Berbești

Orașul BERBEȘTI	POPULAȚIA după domiciliul TOTAL	STAREA CIVILĂ LEGALĂ					STAREA CIVILĂ DE FAPT Persoane care traiesc în uniune consensuală
		Necăsătorit(a)	Căsătorit(a)	Văduv(a)	Divorțat(a)	Informație nedisponibilă	
Ambele sexe	5349	1899	2615	500	244	9	82
Masculin	2727	1096	1268	220	98	4	41
Feminin	2622	803	1347	280	146	5	41

Sursa: prelucrare personală informații <http://statistici.insse.ro>

Din informațiile furnizate de către Serviciul Public Comunitar de Evidența Persoanelor corelat cu numărul de locuitori din statistica INS, la nivel orașului au scăzut numărul de căsătorii, datorat în principal contextului economico-social, iar numărul persoane văduve a crescut datorită deceselor înregistrate pe toate categoriile de vârstă. În ultimii ani a crescut numărul persoanelor care trăiesc în uniune consensuală.

Tabel -Nivelul de educație a populației din orașul Berbești

Orașul BERBEȘTI	POPULAȚIA STABILĂ DE 10 ANI ȘI PESTE TOTAL	NIVELUL INSTITUȚIEI DE ÎNVĂȚĂMÂNT ABSOLVITE									
		Superior		Post- liceal și de maiștri	Secundar			Primar	Fărășcoală absolvită		
		Total	din care:		Total	Superior			Inferior (gimna- zial)	Total	din care
			Univer- sitar de licență			Liceal	Profesio- nal și de ucenici				Persoane analfabete
Total, din care:	4326	368	333	171	2988	1163	675	1150	630	169	81
Masculin	2207	190	172	126	1572	578	474	520	262	57	19
Feminin	2119	178	161	45	1416	585	201	630	368	112	62

Sursa: prelucrare personală informații <http://statistici.insse.ro>

În raport cu populația înregistrată la nivelul localității pe categoria de vârstă analizată se observă o distribuție aproximativ egală a persoanelor de gen feminin și masculin absolvenți a studiilor universitare de licență, distribuție care se modifică semnificativ pe specializarea de

maiștri și persoane absolvente a unor studii post - liceale, unde segmentul masculin deține 74% din numărul total de persoane, fenomen explicat prin dinamica activităților desfășurate la nivelul localității, influența exploatarei miniere Berbești (ca principal angajator a acestei categorii profesionale) fiind mai mult decât evidentă. Pentru restul categoriilor distribuția între masculin și feminin este apropiată, o situație distinctă înregistrându-se pe categoria de învățământ profesional și de ucenici care reprezintă 15% din numărul total al persoanelor, iar ponderea persoanelor de gen masculin este semnificativă cu un procent de 70.22% influențat în special de existența unei structuri locale de învățământ specializată pe această categorie. Prelucrarea acestor date s-a realizat pe informațiile preluate din recensământul populației din 2011, în cazul de față nu se poate aplica metoda comparației cu datele anterioare furnizate de recensământul realizat în anul 2002 deoarece nu s-au utilizat aceiași indicatori, în practică, datorită specializării formelor de învățământ, a cerințelor de pe piața muncii, numărul persoanelor absolvente de studii superioare este în creștere, iar datorită politicilor sociale adoptate de stat pentru contractarea abandonului școlar și pentru motivarea frecventării cursurilor școlare de către categoriile defavorizate (prin Programul Național Bani de Liceu desfășurat încă din anul 2004, prin Programul tichete pentru grădiniță conform Legii 248 din 2015 privind stimularea participării la învățământ preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate, modificată și completată prin Legea nr. 49 /2020, prin acordarea de burse sociale) a scăzut numărul persoanelor analfabete sau fără școală absolvită.

Tabel - Mișcarea naturală a populației (număr persoane)

An	Născuți vii		Decedați		Sporul natural	
	Jud. Valcea	Oraș BERBEȘTI	Jud. Valcea	Oraș BERBEȘTI	Jud. Valcea	Oraș BERBEȘTI
1990	6287	124	4837	48	1450	76
2010	3386	49	4695	45	-1309	4
2015	2843	37	4138	49	-1295	-12
2016	2787	28	3895	30	-1108	-2
2017	2968	35	3826	24	-858	11
2018	3002	37	3513	24	-511	13
2019	2770	26	3558	34	-788	-8

Sursa: prelucrare personală informații <http://statistici.INSSE.ro>

Sporul natural al unei populații reprezintă diferență dintre numărul născuților vii și numărul decedaților în perioada de referință, în cazul de față anul 1990, anul 2010 și anual până în prezent prin comparație cu informațiile pentru județul Vâlcea pentru acest indicator.

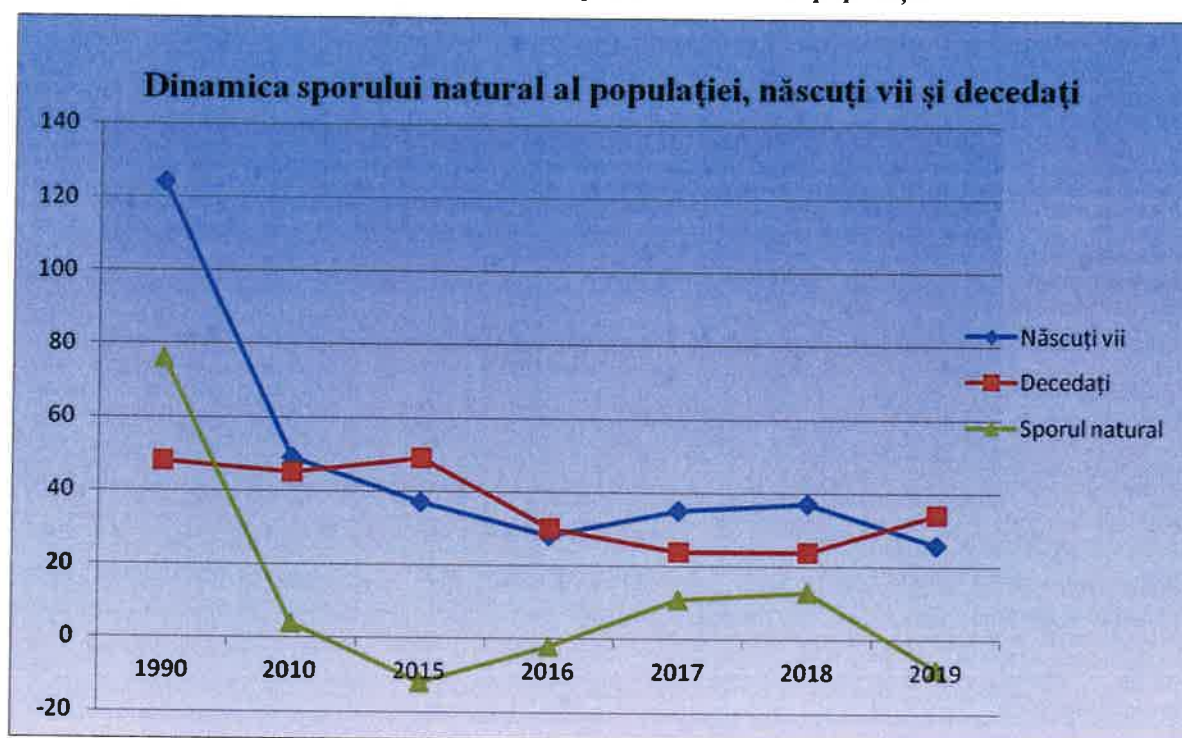

Sporul natural anual înregistrat în anul 1990 este pozitiv la nivelul județului, cât și la nivelul localității noastre, după această dată informațiile se modifică. Pentru perioada de 1990-2010 se observă o scădere semnificativă a numărului de nașcuți vii cu un procent de 52.85%, numărul decedaților în perioada analizată nu înregistrează fluctuații semnificative, fapt care indică un proces de îmbătrânire a populației.

Ușoara tendință de redresare a nivelului sporului natural se observă în anul 2018 și 2019, când numărul total al nașcuților vii pe întregul județ este în creștere.

Fig. Dinamica sporului natural al populației

Prelucrare personală: SPCLEP Berbești

Dinamica populației este determinată de rezultatul conjugat a două importante fenomene demografice: sporul natural al populației și migrația. Fluctuația sporului natural este asociată cu fenomenul de tranziție demografică, în plină desfășurare în România, și survine pe fondul scăderii numărului nașterilor, o explicație a acestui proces poate fi legată de situația nesigură socio-economică care determină decizia de a amâna nașterea unui copil pentru vremuri mai bune.

4.5. Starea de ocupare a forței de muncă și gradul de sărăcie

Noțiunea de ocupare a forței de muncă poate fi privită în două aspecte: în aspect larg și în aspect îngust. În aspect larg, această noțiune include acțiunile administrației publice centrale, locale și a unităților economice, care au impact direct asupra proceselor de creare a noilor locuri de muncă atractive. Această definiție include atât politica macroeconomică a statului în domeniul de ocupare a forței de muncă, cât și politicile sectoriale de educație, de ocrotire a sănătății, de organizare a sistemului de protecție socială, de dezvoltare a infrastructurii de producție și sociale. În aspect îngust, noțiunea de ocupare a forței de muncă reflectă acțiunile specifice care apar pe piața muncii, provocate de schimbările permanente în raportul dintre oferta și cererea forței de muncă.

Sărăcia relativă este înțeleasă ca fiind situația unei persoane ale cărei resurse, în principal monetare, nu îi permit atingerea unui anumit nivel de bunăstare realizat de întreaga populație din țara respectivă. Pentru măsurarea acestei „stări” se utilizează un set complex de indicatori statistici, care descriu dimensiunea, incidența, profilul și gravitatea fenomenului sărăciei din fiecare țară, făcând posibilă totodată și comparația internațională.

Indicatorul principal îl constituie venitul bănesc disponibil al unei persoane, într-un anumit moment de timp. Potrivit acestei metode de estimare se determină persoanele ale căror resurse sunt mai mici comparativ cu restul populației, ceea ce nu înseamnă automat că resursele acestor persoane nu le permit acoperirea unui nivel minim de trai (ceea ce ar presupune starea de sărăcie în accepțiunea cea mai simplă). Din acest motiv, la nivelul UE indicatorii privind sărăcia relativă sunt intitulati indicatori „ai riscului de sărăcie”. În calitate de stat membru al UE, România a aplicat metodologia de estimare a sărăciei recomandată de Eurostat, în paralel cu dezvoltarea unui sistem național care se bazează însă pe metoda absolută de estimare a sărăciei.

Tabel - Populația ocupată civilă pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune**CAEN Rev.2 (număr persoane)**

Domeniul de Activitate	2015	2016	2017	2018	2019
AGRICULTURA, SILVICULTURA SI PESCUIT	46500	39800	40300	40800	40300
INDUSTRIE	37000	38700	38200	38200	36800
INDUSTRIA EXTRACTIVA	2100	1800	1800	1800	1800
PRODUCTIA SI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICA SI TERMICA, GAZE, APA CALDA SI AER CONDITIONAT	2200	1900	1900	1900	1700
DISTRIBUTIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DESEURILOR, ACTIVITATI DE DECONTAMINARE	2700	2800	2700	2700	2400
CONSTRUCTII	11900	12400	12600	12500	13400
COMERT CU RIDICATA SI CU AMANUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR SI MOTOCICLETELOR	23800	23300	23300	23300	24900
TRANSPORT SI DEPOZITARE	7100	7300	7300	7600	8000
HOTELURI SI RESTAURANTE	3700	4000	4400	4600	5000
ADMINISTRATIE PUBLICA SI APARARE; ASIGURARI SOCIALE DIN SISTEMUL PUBLIC	3600	3800	3900	3800	3800
INVATAMANT	6300	6100	5400	5600	6000
SANATATE SI ASISTENTA SOCIALA	6400	6700	6900	7400	7600

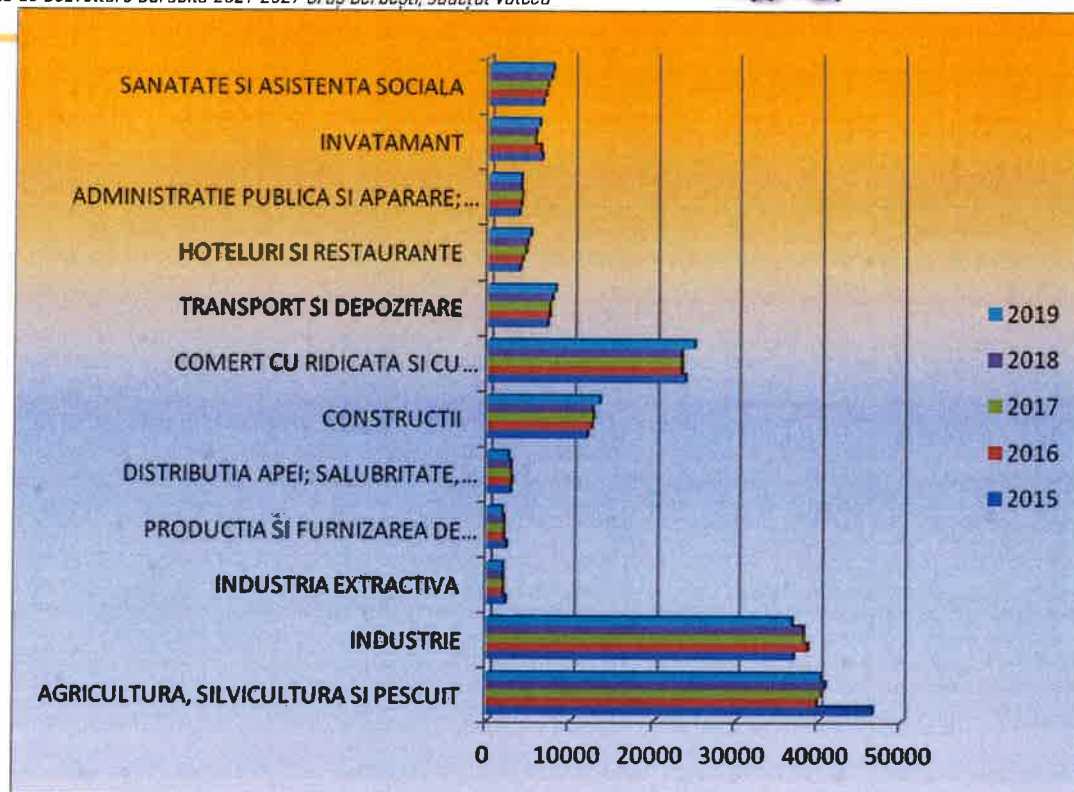
Sursa – INSSE Tempo online

Din analiza informațiilor structurate în tabelul ” *Populația ocupată civilă pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2 (număr persoane)*” se observă faptul că cea mai mare parte a populației ocupate este dată de domeniul Agricultură, silvicultură și pescuit”, urmat de industrie și comerțul cu ridicata și cu amănuntul, iar tendința este de scădere la primele 2 categorii și de ușoară creștere la categoria comerț.

De asemenea la domeniile subvenționate de stat, administrație publică și apărare, învățământ și sănătate numărul persoanelor ocupate se menține constant pentru perioada analizată.

Domeniul – construcții înregistrează o creștere constantă în fiecare an al perioadei analizate, acest înregistrând și creșterea cea mai mare de 1500 de persoane a anului 2019 față de anul 2015.

Fig. Populația ocupată civilă

Sursa: prelucrare personală

Reprezentarea grafică privind ” *populația ocupată civilă*” indică modificările survenite în dinamica ocupării populației pentru domeniul economiei naționale reprezentând industria extractivă care în perioada 2015-2019 înregistrează o scădere de la 2100 de persoane în anul 2015 la 1800 de persoane în anul 2019.

Tabel - Numărul mediu al salariaților

AN	JUD. VÂLCEA (număr persoane)	ORAȘ BERBEȘTI (număr persoane)
2003	81006	2186
2010	72519	2139
2015	73122	1331
2016	74004	1303
2017	76397	1320
2018	78682	1350
2019	79483	1364

Sursa – INSSE Tempo online

Tendința de scădere a numărului de salariați este evidentă, dacă în anul 2010 se înregistrau un număr de 2139 de persoane angajate cu contract de muncă, în funcție de localitatea unde își desfășoară activitatea, numărul acestora scade la 1331 de persoane în anul 2015, din care 1078 erau încadrați în industria de extracția a lignitului.

Variația numărului de salariați, în perioada analizată, este influențată în special de activitatea principalei întreprinderi, cu capital de stat care își desfășoară activitatea în oraș - Exploatarea Minieră Berbești, fapt dovedit de ponderea persoanelor încadrate în activitatea de extracție a lignitului în numărul total de persoane angajate cu contract de muncă.

Între anii 2010 - 2015, în cadrul acestei instituții, au avut loc o serie de modificări și transformări care au adus la scăderea numărului de salariați, atât ai exploatării miniere cât și ai societăților conexe, cu legături în procesul de exploatare și distribuție a lignitului. Acest fapt a determinat un exod al populației către alte zone ale țării, în căutarea unui loc de muncă. O mică parte din populația disponibilizată și-a găsit un loc de muncă la agenți economici din localitate.

Pentru perioada 2017-2019 numărul salariaților crește în fiecare an, atât la nivelul județului, cât și la nivelul localității, creștere explicată prin dezvoltarea activității unor agenți economici locali, care influențează piața forței de muncă.

Tabel - Evoluția numărului Șomerilor înregistrați și Rata șomajului

Anii	Șomerii înregistrați la Agențiile pentru ocuparea forței de muncă (număr persoane)	din care: Femei (număr persoane)	Rata șomajului - total (%)	Rata șomajului - femei (%)
2010	386	170	7.7	7.6
2015	153	75	4.7	4.6
2016	138	65	5	5.1
2017	101	54	4.2	4.5
2018	75	40	3.1	3.3
2019	83	47	3.5	3.8
2020	92	49	3.6	3.9

Sursa – INSSE Tempo online

Șomerii, conform criteriilor Biroului Internațional al Muncii, sunt persoanele în vârstă de 15-74 ani care îndeplinesc simultan următoarele condiții:

- nu au un loc de muncă și nu desfășoară o activitate în scopul obținerii unor venituri;

- sunt în căutarea unui loc de muncă, utilizând în ultimele 4 săptămâni diferite metode active pentru a-l găsi: contactarea agenției (naționale sau județene) pentru ocuparea forței de muncă sau a unei agenții particulare de plasare în vederea găsirii unui loc de muncă, contactarea directă a patronilor sau a factorilor responsabili cu angajarea, susținerea unor teste, interviuri, examinări, demersuri pentru a începe o activitate pe cont propriu, publicarea de anunțuri și răspunsuri la anunțuri, studierea anunțurilor din mica publicitate, apel la prieteni, rude, colegi, sindicate, alta metodă în afara celor menționate;

- sunt disponibile să înceapă lucrul în următoarele două săptămâni dacă s-ar găsi imediat un loc de muncă.

Evoluția numărului de șomeri trebuie privită în legătură directă cu populația activă rezidentă aflată în localitate în perioada analizată, astfel din informațiile structurate rezultă o scădere a numărului de șomeri în perioada 2010-2018 și o ușoară creștere în anii 2019-2020, evoluție care influențează și nivelul ratei șomajului.

Disponibilizările efectuate de către întreprinderea minieră Berbești, cât și restrângerile de activitate ale unor societăți comerciale locale, dar și modalitatea de angajare folosită de angajatori (contracte de muncă încheiate pe perioadă determinată de 1 an de zile și care nu s-au mai prelungit după expirarea acestei perioade) au determinat variațiile de la an la an a numărului de șomeri. Numărul șomerilor este influențat și de numărul elevilor care urmează cursurile liceale și care, la finalizarea celor 12 ani de studiu, nu își găsesc un loc de muncă și nu urmează o formă de învățământ superior, respectiv optează pentru ajutorul de șomaj pe o perioadă de 6 luni.

Dacă în anul de referință 2010 ponderea persoanelor de gen masculin în numărul total al șomerilor era mai mare, bărbații înregistrând ponderea de 55.95% din numărul total șomerilor, pentru următorii ani analizați ponderea este aproximativ egală indicând un interes uniform pentru căutarea unui loc de muncă. Absorția acestor șomeri pe piața muncii și dezvoltarea unor activități care să ofere locuri de muncă în oraș reprezintă un obiectiv major pentru autoritatea locală cu beneficii viitoare cuantificabile în creșterea veniturilor bugetului local, în stoparea exodului forței de muncă spre marile aglomerări urbane și menținerea populației.

Problematika șomajului, dar mai ales a șomerilor trebuie privită prin obiectivul specializării, reconversiei profesionale și adaptabilității la piața muncii. Pentru îndeplinirea acestei ținte, se realizează de către instituția specializată în acest domeniu, Centrul Regional de Formare Profesională a Adulților, cursuri de formare profesională gratuită pentru persoanele care

beneficiază de prevederile Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă sau contracost pentru restul persoanelor interesate.

În anul 2019, Centrul Regional de formare Profesională a Adulților Vâlcea a organizat cursuri pentru 2264 de persoane, dintre care 1669 au fost șomeri, iar în anul 2020 au beneficiat de cursuri 1005 persoane, dintre care 787 au fost șomeri, conform informațiilor furnizate de AJOFM Vâlcea.

Pentru anul 2021 se estimează că un număr de 620 de șomeri, din care 395 femei vor participa la cursuri de pregătire, cele mai solicitate specializări fiind :

- ✓ operator introducere, validare și prelucrare date - 80 locuri,
- ✓ frizer, coafor, manichiurist și inspector resurse umane - 60 locuri,
- ✓ bucătar, electrician constructor, instalator instalații tehnico sanitare și de gaze, lucrător în comerț, lucrător în cultura plantelor, ospătar - 40 locuri

4.6. Infrastructura și echiparea edilitară

Căile de acces

Principalele căi de acces și de comunicare cu restul localităților sunt reprezentate de următoarele drumuri județene :

- DJ605A - Limita Jud. Gorj – Livezi – Grădiștea – Sinești – Târgu Gângulești
- DJ676E - Berbești (DJ 605A) – Copăcenii – Cernișoara – Popești
- DJ605C - Slăvești (DJ 605A) – Alunu – Igoiu – Bodești – Limita Jud. Gorj

Drumul județean DJ605A realizează legătura orașului Berbești cu localitățile învecinate (Comuna Sinești, Comuna Alunu, Comuna Mateești), care străbate orașul de la nord la sud, dinspre jud. Gorj - Livezi spre Grădiștea - Berbești - Milostea, cu o lungime de 9 km, intersectând DN 67 la 15 km de granița nordică a localității. De la vest la est, localitatea este străbătută de drumul județean DJ676E Berbești – Copăcenii - Cernișoara - Popești, pe o lungime de 6 km, iar în partea de sud a localității, pe o distanță de 1 km, este străbătută de drumul județean DJ605C Slăvești – Alunu – Igoiu - Bodești. Aceste drumuri sunt foarte importante pentru circulație, importanță sporită și de numărul mare de navetiști care folosesc aceste drumuri.

Transportul rutier în interiorul localității se realizează prin intermediul drumurilor care reprezintă căi de comunicație terestră special amenajate pentru circulația vehiculelor și pietonilor, așa cum sunt definite de OUG 43/1997 privind regimul juridic al drumurilor, astfel :

- ✓ *drumul județean - DJ 605 A*, care străbate orașul de la nord la sud și asigură legătura cu localitățile învecinate – Comuna Sinești, Comuna Alunu și Comuna Mateești, intersectând DN 67 la 15 km de granița nordică a localității. Acest drum realizează legătura și tranzitul dinspre Oltenia de câmpie, respectiv Orașul Craiova și Oltenia de sub munte reprezentată de stațiunile balneoclimaterice din nordul Olteniei, cât și de stațiunea turistică Rânca din Județul Gorj.
- ✓ *străzilor orășenești* asfaltate amenajate în interiorul localității care asigură circulația între principalul drum județean DJ 605 A și satele componente ale orașului. Prin proiectele derulate, în ultimii 10 ani, s-a realizat asfaltarea străzilor principale cu o lungime totală de 23,90 km, astfel lungimea străzilor modernizate a crescut, o serie de drumuri comunale și drumuri de interes s-au transformat în strazi cu îmbrăcăminte din asfalt, cu rigole betonate de preluare a apelor pluviale și podețe betonate de acces la proprietăți
- ✓ *drumuri comunale* - reprezentând drumuri care fac legătura între reședința de comună și satele componente: Drumul comunal Roșioara Amzulești pe o lungime de 3,5 km și Drum Comunal 135 Berbești Valea Mare pe o lungime de 2 km, amenajate prin pietruire;
- ✓ *drumuri vicinale* reprezintă sistemul de drumuri care deservește mai multe proprietăți fiind situate la limitele acestora, totalizând o lungime de – 87 km amplasate în satele componente, aceste drumuri fac legătura între proprietăți ale persoanelor fizice și principalele străzi;

De asemenea, în interiorul ariei de exploatare a cărbunelui sunt amenajate drumuri tehnologice, dar datorită amplasării carierelor Panga și Vest față de depozitul principal de cărbune, cât și față de restul infrastructurii de depozitare și livrare a lignitului, sunt utilizate și drumurile locale fapt care conduce la disconfort prin praful și zgomotul produs. Tranzitarea de către autovehiculele de mare tonaj care transportă cărbune energetic și de restul utilajelor miniere a străzilor orășenești a determinat degradarea infrastructurii locale, fapt sesizat de autoritatea locală care, începând cu anul 2020 a instituit o taxă locală specială pentru operatorii care utilizează aceste străzi, propunând astfel o soluție viabilă pentru asigurarea fondurilor necesare unor lucrări de reparații și intervenție la aceste străzi.

Rețeaua de străzi asfaltate care fac legătura între DJ 605A și satele componente ale orașului, parcarile, trotuarele betonate este administrată de Consiliul Local Berbești și are o

lungime de aproximativ 116 km de drumuri - străzi și 15 km de trotuare pietonale betonate amplasate paralel cu DJ 605 A.

În ceea ce privește traficul staționar reprezentat de parcarile auto, numărul acestora este insuficient datorită creșterii numărului de autoturisme. În zona rezidențială a blocurilor de locuințe din Dealu Aluniș sunt amplasate un număr de 4 parcări auto, după cum urmează:

- ✓ parcare auto bloc A 27
- ✓ parcare auto bloc A 12
- ✓ parcare auto bloc A 23
- ✓ parcare auto bloc A 22

Dinamica numărului de autoturisme a determinat autoritatea locală să includă în obiectivele de investiții un management al traficului, o dezvoltare a locurilor de parcare amenajate în zonele cu trafic intens, astfel în anul 2021 se va realiza o parcare pe strada Stadionul în imediata apropiere a școlii gimnaziale, o lărgire a părții carosabile pe strada Aleea Libertății, dar și lucrări de întreținere a sistemului rutier existent.

În orașul Berbești nu există un sistem de taxare pentru parcarile publice.

Sistemul de supraveghere pentru siguranța populației, format din camere de supraveghere al traficului de pietoni și mașini, cu centrul de comandă la Poliția Berbești monitorizează activitatea din zona rezidențială și în apropierea instituției de învățământ. Acest sistem este insuficient, autoritatea locală a realizat o inventariere a necesităților de monitorizare, iar în perioada următoare propune executarea unui sistem modern de supraveghere și monitorizare.

Tabel - Structura rețelei de străzi asfaltate, parcări, trotuare din orașul Berbești

Categorie drum	Număr	Total km drumuri	Total km trotuare	Total km alei pietonale	Număr locuri de parcare
Drum comunal	2	5.50	-	-	-
Drum vicinal	125	87.00	-	-	-
Străzi	27	23.90	15	3	50
Drumuri agricole	3	3.20			
TOTAL	157	119.60	15	3	50

Sursa – Serviciul Urbanism, Primăria Berbești

În orașul Berbești, lungimea străzilor orășenești, a drumurilor agricole și vicinale este de 119.60 km, cuprinzând lungimea străzilor amenajate în cuprinsul localității care asigură circulația între diverse părți ale acesteia, cu îmbrăcămînți de asfalt.

Din investițiile realizate în ultimii 10 ani de către administrația locală prin proiecte finanțate de Ministerul Dezvoltării Regionale prin programul PNDR și prin accesarea Măsurii 125 A "Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii" s-a asigurat asfaltarea în proporție de 90% a străzilor principale, cât și a drumurilor de exploatare agricolă, interesul administrației locale se îndreaptă spre executarea de lucrări de întreținere și reabilitare, de realizare a rigolelor de preluare a apelor pluviale, cât și pentru asfaltarea tronsoanelor de drumuri care asigură accesul la locuințe și pe care nu s-au realizat lucrări de îmbrăcămînți asfaltice.

Pentru zona rezidențială a blocurilor de locuințe se află în derulare acțiuni de cartografiere și intabulare a străzilor care asigură conectivitatea între blocurile de locuințe, în vederea realizării de lucrări de asfaltare și construire de parcări.

De asemenea accesul la blocurile de locuințe este asigurat prin alei din pavele betonate și borduri, fiind necesar extinderea acestor alei la toate intrările în blocurile de locuințe.

În ceea ce privește trotuarele pietonale se impune realizarea de lucrări de extindere a trotuarelor pietonale pe tronsoanele paralele cu DJ 605 A, care în prezent nu dispun de trotuar și realizarea lucrărilor de întreținere pentru trouarele existente.

Sistemul de colectare și evacuare ape pluviale aferent drumurilor, este inefficient, deoarece este realizat din șanțuri de pământ, în mare parte colmatate. În aceste condiții, nu se realizează un drenaj corespunzător al apelor pluviale și prin urmare starea drumurilor este direct afectată.

Transportul

Sistemul rutier local este asigurat în special de drumul județean DJ 605A și de drumurile comunale și străzile care fac legătura între satele componente ale orașului. Cu privire la traficul rutier desfășurat pe drumul județean facem precizarea că acest drum reprezintă ruta de transport și legătură a localităților învecinate din partea sudică cu Orașul Horezu, cu municipiul Râmnicu Vâlcea, dar și cu stațiunile montane situate în partea nordică, dar mai ales cu stațiunea turistică Rânca din județul Gorj, impunându-se realizarea de lucrări de reabilitare a părții carosabile și a sistemului rutier.

Serviciul de transport local este reprezentat de transportul de elevi care se realizează cu microbuzele școlare conform rutelor și graficului de transport realizat în colaborare cu unitatea de învățământ. Pentru ameliorarea și creșterea gradului de confort a transportului de elevi, autoritatea locală vizează implementarea unui proiect prin Planul Național de Redresare și Reziliență - **PILONUL II** - Servicii publice, dezvoltare urbană și valorificarea patrimoniului - Îmbunătățirea calității vieții și a serviciilor prestate populației, îmbunătățirea condițiilor de locuit prin implementarea proiectelor de mobilitate urbană, regenerare urbană și de valorificare a patrimoniului cultural și local prin care să achiziționeze microbuze electrice.

Transportul public de persoane interjudețean între orașul Berbești și celelalte localități învecinate, dar și cu municipiul Râmnicu Vâlcea, este asigurat de mai mulți operatori: SC Pulsar SRL; SC Viitorul SRL; SC Transmontana SRL, SC Obada SRL, cu mașinile din dotare - autocare, autobuze, microbuze.

În oraș operează curse de transport la și de la locul de muncă pentru angajații exploatarei miniere, dar și pentru angajații societății Faurecia din Râmnicu Vâlcea care asigură transportul gratuit pentru salariații cu domiciliul în orașul nostru.

Pe teritoriul orașului sunt amenajate 11 stații de autobuz.

Infrastructură tehnico-edilitară

Infrastructura de bază a orașului cuprinde rețelele de apă, canalizare, energie electrică și comunicații.

Rețeaua de alimentare cu apă

Sursa de apă

Apa reprezintă un element indispensabil pentru viață și societate, fiind materie primă pentru activități productive, sursă de energie și cale de transport, factor determinant în menținerea echilibrului ecologic.

În orașul Berbești, principală sursă de apă o constituie apa subterană asigurată prin extragerea din puțuri forate. Există 4 puțuri forate, însă, în prezent doar 3 funcționează, al 4-lea puț având apă nepotabilă.

Sistem de colectare și depozitare

Apa extrasă din puțuri este colectată într-un depozit de 4 rezervoare, cu o capacitate de 1000 mc/fiecare, capacitatea totală fiind de 4000 mc. Potabilizarea apei se face printr-o preclorinare cu hipoclorit și trecerea acesteia prin stația de filtrare și clorinare înainte de depozitare.

Stația de tratare a apei, a fost dată în funcțiune în anul 2006 cu scopul de a asigura locuitorilor din Berbești apă potabilă. Cu toate acestea, sistemul de alimentare cu apă nu funcționează corespunzător, apa extrasă nu poate fi adusă la parametrii igienico-sanitari impuși de lege.

Rețeaua de distribuție a apei potabile are o lungime totală de 32 km și a fost realizată pe tronsoane între anii 1984-2014. Există un număr de 2 cișmele cu apă potabilă din aceeași sursă – fântâna din interiorul orașului BI A22 și fântână "În Danț" adiacent drumului de exploatare agricolă Danț.

Punerea în valoare și dezvoltarea durabilă a resurselor de apă sunt acțiuni de interes general, obiectiv asumat de administrația locală care a asigurat prin bugetul local sumele necesare realizării de investiții privind sistemul de captare și tratarea apei potabile, cât și la sistemul de distribuție a apei potabile, astfel în anii 2019-2020 s-a achiziționat și pus în funcțiune:

- ✓ instalație și aparat de clorinare
- ✓ 2 electropompe Grundfos pentru ridicare presiune
- ✓ dispozitive pentru măsurarea debitelor tranzitate - apometre 60 buc

Din totalul de 2645 racorduri la rețeaua de distribuție a apei potabile în cartierul de blocuri și în satele componente, la persoane fizice, persoane juridice și instituții, în prezent sunt realizate în orașul Berbești un număr de 2592 racorduri, respectiv 98.00 % racordare la sistemul de distribuție a apei.

Problemele întâmpinate cu racordarea la sistemul de distribuție a apei vizează locuințele situate în cătul Amzulești, aflat în apropierea carierei Panga, la o distanță de aproximativ 5 km de rețeaua principală de distribuție a apei și la o diferență de nivel față de rețeaua principală,

elemente care îngreunează aplicarea unei măsuri fiabile și rentabile pentru alimentare și racordare la sistemul de alimentare cu apă a locuințelor din această zonă.

Tabel - Tipuri de utilizatori ai serviciilor de alimentare cu apă

TIPURI DE UTILIZATORI		Nr. racordate la rețea alimentare cu apă
POPULAȚIE	Locuințe particulare	1292
	Unități individuale la blocuri	1156
UNITĂȚI	Agenți Economici	113
	UNITĂȚI SOCIALE (școli, grădinițe, cabinete medicină de familie, bibliotecă, primărie, unități de cult)	31
TOTAL		2592

Sursa: operator apă Berbești

Din sintetizarea numărului de racorduri la sistemul de distribuție a apei potabile reiese faptul că majoritatea racordurilor sunt la locuințe individuale în oraș și în satele componente, investițiile ce se vor efectua în viitor vizează în special asigurarea funcționării la parametri normali ai rețelei de distribuție a apei, achiziționarea de pompe pentru ridicarea presiunii, construire bazine de înmagazinare apă.

Consumul de apă potabilă

Tabel - Consumul de apă potabilă în orașul BERBEȘTI în perioada 2015-2020:

ANUL	CONSUM metri cubi / an
2015	85098
2016	84391
2017	87293
2018	90982
2019	86965
2020	102596

Sursa: Operator apă potabilă

Consumul de apă în perioada analizată nu înregistrează fluctuații mari, menținându-se constant, perioadele critice fiind reprezentate de perioada de vară în care consumul este mai mare și datorită utilizării apei din sistem pentru udarea grădinilor.

În anul 2020 se observă o creștere semnificativă a consumului de apă, cu aproximativ 15331 mc mai mult față de anul anterior, respectiv 15650 mc față de media anilor 2015-2019, acest fapt fiind asimilat cu creșterea consumului de apă la instituții și locuințe particulare datorită măsurilor instituite pentru combaterea răspândirii virusului COVID-19, dar și a faptului că în anul 2020 s-au efectuat lucrări la sistemul de alimentare cu apă prin montarea de apometre, acțiune care a diminuat consumul necontorizat de apă potabilă.

În România, Ordinul ministrului sănătății 536/1997 pentru aprobarea Normelor de igienă și a recomandărilor privind mediul de viață al populației, prevede, între altele, cantitatea minimă de apă pe zi pentru un locuitor, care trebuie să fie de minim 50 litri (în scopul acoperirii necesarului fiziologic, igienei individuale și pregătirii hranei).

Surse de poluare a apei în oraș

Poluarea apei subterane se datorează folosirii îngrășămintelor chimice în agricultură, existenței unor fose rudimentare folosite de gospodăriile locale, dar și datorită structurii solului. Elementele cele mai poluante sunt fierul, manganul, nitrații și cei mai periculoși nitriții.

Prețurile și tarifele practicate

Potrivit prevederilor Hotărârii Consiliului Local Berbești nr. 33/27.09.2018 începând cu data de 2018 se aplică următoarele prețuri pentru apa potabilă livrată în orașul Berbești:

- Preț pentru populație – 3,30 lei/mc, TVA în cotă de 9%.

Gestionarea serviciului de captare, alimentare și distribuție a apei potabile, cât și a sistemului de canalizare funcțional se realizează de către operatorul Sc Gospodărire Locală Berbești Srl, conform contractului de delegare a serviciului nr. 2220 din 31.03.2014.

În perioada de vară, datorită consumului mare de apă, consum care nu poate fi asigurat de forajele din zona Dealu Aluniș, se preia și se distribuie în satul Valea Mare, apă de la un distribuitor privat.

În prezent, rețeaua de canalizare este asigurată în zona blocurilor de locuințe, dispunând de o rețea de 2.8 m racordată la 2 decantoare, cu o capacitate de 800 mc/zi, iar la proprietățile private sistemul de canalizare este reprezentat de fose septice individuale.

Potrivit prevederilor Hotărârii Consiliului Local Berbești nr. 33/27.09.2018 începând cu data de 2018 se aplică următoarele prețuri pentru sistemul de canalizare la blocurile de locuințe din zona centrală a orașului Berbești:

- Preț pentru populație – 1,28 lei/mc, TVA în cotă de 9%.

Autoritatea locală are ca obiectiv de investiții în perioada următoare implementarea extinderii sistemului de colectare și epurare a apelor uzate pe o lungime de 29 km, cu execuție de racorduri și branșamente - proiect ce urmează să fie finanțat din surse de finanțare atrase (externe și guvernamentale) sau proprii.

Rețeaua de colectare a apelor pluviale din orașul Berbești este formată din șanțuri și rigolele de scurgere a apelor pluviale, însă acestea sunt parțial colmatate, în situația unor ploi abundente există zone de risc cu privire la inundarea locuințelor particulare dispuse în aceste zone.

Prin lucrările de investiții realizate, în special cele de asfaltare a drumurilor de interes local, drumurilor agricole și a străzilor din satele componente, s-a urmărit și realizarea rigolelor betonate de preluare și dirijare a apelor pluviale.

În perioada 2011-2020 s-au realizat lucrări de investiții prin realizarea de rigole betonate, după cum urmează:

- ✓ Rigole betonate și podețe în satul Roșioara paralel cu partea vestică a DJ 605 A de la limita cu satul Mateești până la Biserica Roșioara, investiție prin proiect ARDDZI și susținut de autoritatea locală;
- ✓ Rigolă betonată în satul Dămteni pentru preluarea și dirijarea apelor pluviale de pe strada Păsărei pe o lungime de 105 m;
- ✓ Rigolă și șanțuri betonate ” La Cornea” – Târgu Gângulești – 300 ml;
- ✓ Rigolă adiacentă DJ 605 A - școală Berbești –Bloc Intervenție - paralel cu partea vestică a DJ 605 A pe o distanță de 800 ml și canal de dirijare a apelor spre Râul Târâia;

De asemenea autoritatea locală desfășoară constant lucrări de curățire și decolmatare a șanțurilor de pământ, în special a celor paralele cu DJ 605 A, în prezent realizându-se o inventariere și o prioritizare a zonelor de risc în cazul ploilor abundente pentru construirea unor rigole de preluare a apelor vizate fiind tronsoanele din amonte de proprietățile cetățenilor.

Energia termică

În Orașul Berbești sistemul de termoficare centralizat în cartierul de blocuri este dezafectat, încălzirea locuințelor fiind asigurată individual de către locatari, în proporție de 98 % cu lemne și cărbuni, iar 2% cu alte surse.

În ceea ce privește instituțiile publice, instituțiile de învățământ, unitățile de cult, cabinetele medicale, punctele de desfășurare a activităților economice și gospodăriile individuale din oraș și satele componente, încălzirea se face prin centrale termice individuale cu combustibil solid –lemne și cărbuni în proporție de 98%, iar 2% cu surse alternative de caldură(energie electrică, peleți).

Pentru eliminarea disconfortului cu privire la acest sistem de încălzire, pentru reducerea poluării mediului înconjurător și în vederea evitării tăierilor de pădure, autoritatea locală a realizat și depus cerere de finanțare pentru proiectul de dezvoltare a sistemelor inteligente de alimentare cu gaze a localității, documentație depusă spre finanțare la Ministerul Fondurilor Europene prin Direcția Generală Programe Europene Infrastructură Mare 2014-2020, axa prioritară 8 ”Sisteme Inteligente și Sustenabile de Transport al Energiei Electrice și Gazelor Naturale”, obiectivul specific 8.2 creșterea gradului de interconectare a Sistemului Național de Transport a Gazelor Naturale cu alte state vecine.

Rețeaua de iluminat public

Iluminatul stradal este un serviciu public esențial furnizat de autoritățile publice la nivel local. Un iluminat bun este esențial pentru siguranța rutieră, siguranța personală și ambianța urbană. Iluminatul stradal asigură vizibilitate în întuneric pentru autovehicule, biciclete și pietoni, reducând astfel numărul accidentelor rutiere. De asemenea, iluminatul stradal facilitează indirect prevenirea infracțiunilor prin sporirea sentimentului de siguranță personală, precum și a securității proprietăților publice și private adiacente. De asemenea, efectele iluminatului stradal pot face mai atrăgătoare orașele și comunitățile, precum și centrele comerciale și culturale, evidențiind reperele locale atractive sau accentuând atmosfera în cursul unor evenimente publice importante

Sistemul de iluminat public reprezintă ansamblul format din puncte de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere, linii electrice de joasă tensiune subterane sau aeriene, fundații, stâlpi, instalații de legare la pământ, console, corpuri de iluminat, accesorii, conductoare, izolatoare, cleme, armături, echipamente de comandă, automatizare și măsurare utilizate pentru iluminatul public.

Rețeaua de iluminat public din orașul Berbești este în proprietatea autorității locale și are o lungime de 38 km. În ceea ce privește rețelele de alimentare, sunt rețele aeriene, cu utilizare comună pentru casnic și iluminat, iar o parte din rețele sunt destinate exclusiv iluminatului. O parte a rețelelor și echipamentelor sunt învechite, au un grad avansat de uzură și necesită un număr mare de intervenții pentru menținerea în funcțiune, ceea ce generează costuri mari și durate mari de nefuncționare a iluminatului public.

Tabel - Infrastructura rețelei de alimentare a iluminatului public

Denumire	An 2016	An 2017	An 2018	An 2019	An 2020
Stâlpi de iluminat	640	660	680	700	720
Corpuri de iluminat	820	830	840	850	860

Sursa: Primăria BERBEȘTI

Din cele 860 corpuri de iluminat, cele pe LED sunt 380 bucăți, pe sodiu 150 bucăți, iar economice – 330 bucăți.

Tabel - Consumuri de energie, pe tipuri de consumatori din oraș BERBEȘTI

Tipuri de utilizatori	Consumuri anuale (kwh)		
	2018	2019	2020
Primărie	18251	10636	17845
Liceu Preda Buzescu	90866	107414	74619
Iluminat Public	123494	122622	131045
TOTAL	232611	240672	223509

Sursa: Primăria BERBEȘTI

În ceea ce privește **consumul de energie**, în perioada de referință 2018 - 2020, pe eșantionul ales reprezentând consum în kwh pentru 3 instituții publice, mari consumatoare de energie, se desprind următoarele concluzii:

- ✓ consumul total de energie pentru iluminatul public înregistrează o tendință de creștere datorată de extinderea sistemului de iluminat în satele componente;
- ✓ consumul de energie la liceul Preda Buzescu, mai mic în anul 2020 reflectă perioada în care cursurile s-au desfășurat exclusiv on - line ca măsură impusă pentru combaterea COVID-19, consumul în kwh fiind mai mic cu 32795 kwh în anul 2020 față de anul 2019, influențând totalul consumului de energie;

Din informațiile oferite privind consumul de energie înregistrat într-un an calendaristic se fundamentează luarea unor măsuri de optimizare a consumurilor energetice, printr-o exploatare rațională a instalațiilor și eliminarea factorilor de consum excesiv din aceste unități, orientarea spre investiții în energie regenerantă și nepoluantă, cât și optimizarea sistemului de iluminat prin montarea de corpuri de iluminat economice.

În acest context autoritatea locală analizează posibilitatea implementării unui proiect în cadrul Programului Iluminat Public finanțat prin Administrația Fondului pentru Mediu, principala instituție care asigură suportul financiar pentru realizarea proiectelor și programelor pentru protecția mediului constituită conform principiilor europene ”poluatorul plătește” și ”responsabilitatea producătorului”.

4.7. Poșta și telecomunicații

Sistemul de poștă pe teritoriul orașului Berbești este asigurat de Oficiul Poștal Berbești subunitate a operatorului național de servicii poștale și de curierat rapid - Prioripost. Orașul este conectat la serviciile de telefonie fixă TELECOM România, serviciile de telefonie mobilă cu acoperire corespunzătoare pentru toate zonele din localitate - VODAFONE, ORANGE, servicii de televiziune prin satelit- DOLCE, FOCUS SAT și ORANGE, televiziune prin cablu SC DIGITAL CABLE SYSTEMS.

Serviciile de telefonie, dar mai ales cele de internet asigură legătura cu principalele dotări de interes public din oraș și interconectare cu celelalte instituții datorită digitalizării și specializării accesului în toate domeniile de interacțiune cu cetățenii.

Datorită dezvoltării administrative și economice a orașului, TELEKOM va cuprinde în planul de dezvoltare pe următorii ani, instalarea unor comutătoare de generație nouă conectate prin cabluri cu fibră optică (F.O.) care vor fi capabile să ofere servicii de bandă largă potențialilor solicitanți de pe raza orașului.

Prin infrastructura ce se va construi, se va oferi în plus posibilitatea conectării directe prin fibră optică a agenților economici mai importanți la solicitarea acestora. Se pot oferi astfel servicii de telefonie vocală clasice, suplimentare, precum și servicii moderne (Internet, transmisii date de mare viteză, circuite închiriate pe fibră optică, servicii X-DSL, videotelefonie, etc.).

Rețeaua de internet este asigurată de operatorul TELEKOM, ORANGE, VODAFONE și SC DIGITAL CABLE SYSTEMS SRL .

În anul 2019 prin Acordul de Grant încheiat prin Mecanismul Interconectarea Europei

MIE s-a accesat proiectul WIFI4EU cu nr. INEA/CEF/WIFI4EU/2-2019 016271-041372 privind ” *Promovarea conectivității la internet în comunitățile locale*” prin care s-a asigurat 11 puncte de acces Wi-Fi în diferite zone publice ale orașului, facilitând astfel accesul la internet al cetățenilor.

Punctele de acces Wi-Fi din Orașul Berbești sunt: primărie, școală, poliție, bibliotecă, poștă, parc, grădiniță blocuri, liceu Preda Buzescu, teren sport, școala profesională, grădinița Peco.

4.8. Infrastructura de sănătate și asistență socială

Serviciile de sănătate

Furnizarea și accesul la serviciile medicale reprezintă o problemă cheie pentru asigurarea unei mai bune calități a vieții în comunități. În România, serviciile medicale sunt văzute ca având un nivel foarte slab, cauza fiind numărul redus al personalului medical specializat, numărul redus de unități sanitare, cabinete medicale în număr foarte mic sau chiar lipsesc, dar și salariile mici din domeniu. Sănătatea populației este determinată, în general, de factori genetici, sociali, economici, culturali și de mediu, acești factori influențând într-un mod negativ dezvoltarea economică și contextul în care evoluează țara. Unitățile medicale dispun de un număr mic de paturi și majoritatea se află în clădiri cu o vechime de peste 50-100 de ani, nu sunt dotate cu echipamente adecvate, iar de multe ori condițiile sunt insalubre. Acestea necesită investiții importante, pentru ca cetățenii să poată beneficia de servicii sanitare calitative. Infrastructura spitalicească precară și repartizarea neechilibrată a echipamentelor la nivel teritorial determină populația să oscileze pentru consultații/ intervenții între localități. O mare parte din populația

țării trăiește în mediul rural, unde puțini medici își desfășoară activitatea la țară. De aici și numărul redus de cabinete medicale în mediul rural. Resursele financiare insuficiente determină nivelul ridicat de sărăcie, care are drept consecință o igienă alimentară deficitară, dar și utilizarea unor spații improprii pentru locuit (fără canalizare sau acces la apă potabilă), cât și consecințe majore asupra stării de sănătate a populației.

Asigurarea sănătății umane, în orașul Berbești se realizează de către medici de familie, în oraș există 2 cabinete medicale pentru medicină de familie și 3 cabinete de specialitate – cabinete medicale stomatologice individuale. Activitatea acestora este susținută de rețeaua de farmacii umane distribuite în zona rezidențială și în satul Târgu Gângulești, astfel pe raza localității funcționează 3 farmacii umane.

În orașul Berbești nu există spital orășenesc, cea mai apropiată unitate de acest fel se află la 30 km, în Orașul Horezu, pe fondul pandemiei de COVID-19, această unitate spitalicească a fost organizată ca spital – suport covid.

Ca urmare a aplicării prevederilor legale privind stoparea răspândirii virusului SARS-Cov 2 și a Hotărârii nr. 1.031 din 27 noiembrie 2020 privind aprobarea Strategiei de vaccinare împotriva COVID-19 în România, în orașul Berbești, s-a organizat și funcționează centrul comunitar de vaccinare, iar autoritatea locală a demarat o colaborarea cu Spitalul Județean Vâlcea și Serviciul de Ambulanță Vâlcea pentru crearea unui punct de ambulanță în zona blocurilor.

Tabel - Furnizori de servicii de sănătate

NR. CRT.	Furnizori de servicii de sănătate	Unitate de stat / Privată
1.	Cabinete medicale familiale -2	Privată
2.	Cabinete stomatologice individuale - 3	Privată
3.	Farmacii (uname si veterinare) - 5	Privată

Sursa: prelucrare informații DSP

Din informațiile furnizate de către Direcția de Sănătate Publică Vâlcea, cu privire la componența cabinetelor medicale de pe teritoriul orașului Berbești, dar și despre modalitatea acestora de administrare publică sau privată, corelată cu indicatorii privind populația pe categorii de vârstă și cu cazuistica locală de asistență socială privind persoanele cu afecțiuni care se încadrează în grad de handicap sau care necesită servicii de îngrijire specializate, rezultă necesitatea construirii unui spital și a unui centru de îngrijire a bătrânilor. Prin existența unor astfel de structuri s-ar reduce semnificativ timpul de intervenție în cazul apariției unei probleme urgente de sănătate pentru oricare din locuitorii orașului și s-ar prelua un flux semnificativ din bolnavii care optează pentru tratament la spitalul județean, aflat la o distanță de 80 de km, sau la cel orașenesc Horezu.

Serviciile de asistență socială

Activitatea de protecție socială se desfășoară conform prevederilor Legii nr. 231 din 5 noiembrie 2020 pentru modificarea Legii asistenței sociale nr. 292 din 2011 și Legii 466/2004 privind statutul asistentului social.

În anii trecuți au fost realizate următoarele categorii de activități în vederea protecției copilului, persoanelor singure, persoanelor cu handicap, pensionarilor (persoanelor vârstnice), familiilor nevoiașe, precum și a oricărei persoane aflate în nevoie:

a. Activități de protecție a persoanelor fără venituri sau cu venituri mici, domiciliat în orașul Berbești, în conformitate cu prevederile Legii nr. 416/2001 completată și modificată de Legea 276/2010 privind venitul minim garantat;

b. Activități de protecție a persoanelor vârstnice în conformitate cu prevederile Legii nr. 281/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice;

c. Activități privind protecția persoanelor cu handicap, în conformitate cu prevederile

Legii nr. 343/2004 pentru modificarea și completarea OUG nr. 102/1999 privind protecția specială și încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap;

d. Acordarea alocației pentru familiile cu copii, conform prevederilor Legii nr. 61/1993, republicată, privind alocația de stat pentru copii și Legii nr. 119/1997, privind alocația suplimentară pentru familiile cu mulți copii;

e. Efectuarea muncii în folosul comunității, în conformitate cu prevederile Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat;

f. Acordarea de ajutor pentru încălzirea locuinței conform prevederilor OUG nr. 81/2003 pentru modificarea unor reglementări privind acordarea de ajutoare pentru încălzirea locuinței și asigurarea fondurilor necesare în vederea furnizării energiei termice și gazelor naturale pentru populație, precum și unele măsuri pentru întărirea disciplinei financiare.

Îngrijirile ce li se acordă pot permite persoanelor bolnave să-și valorifice potențialul fizic, intelectual, spiritual, emoțional și social, în pofida handicapului de care suferă.

În prezent, în cadrul Primăriei orașului Berbești, sunt angajați 35 de asistenți personali ai persoanelor cu handicap, din care 33 persoane sunt asistenți personali pentru adulți, iar 2 asistenți personali pentru minori.

La nivelul orașului Berbești sunt înregistrate 73 de persoane cu handicap cu gradul grav care au optat pentru primirea unei indemnizații lunare în locul angajării unui asistent personal.

Tabel - Bugetul orașului pentru asistență socială în perioada 2015 - 2020

ANUL	BUGETUL (lei)
2015	588.361
2016	934.893
2017	1.099.975
2018	1.391.079
2019	1.838.500
2020	2.478.840

Sursa: Primăria BERBEȘTI

Bugetul alocat de către instituție, pentru asigurarea plăților cu salariile asistenților personali ai persoanelor cu handicap, cât și a indemnizațiilor lunare a persoanelor cu handicap, a

înregistrat de la an la an o fluctuație valorică, determinată de modificarea cuantumului salariului de bază a asistenților personali, respectiv a indemnizației lunare conform prevederilor salariale în vigoare. Numărul persoanelor care solicită asistent personal pentru îngrijirea persoanelor cu handicap a crescut, în perioadă analizată. Dacă în anul 2015 autoritatea locală monitoriza un număr de 25 de asistenți personali, în prezent numărul acestora a crescut la 35 de asistenți personali. De remarcat este faptul că, un număr important din acești beneficiari de drepturi de asistență socială dețin decizii medicale nerevizuibile pentru diverse afecțiuni, cu asistent personal, numărul acestora crescând în fiecare an.

4.9. Infrastructura de învățământ

În prezent, în orașul Berbești își desfășoară activitatea « Liceul Preda Buzescu », în cadrul căruia este inclus învățământ preșcolar, primar și gimnazial și liceal, frecventat de un număr de 889 elevi în anul școlar 2020-2021, de a căror pregătire se ocupă un număr de 82 persoane (profesori, învățători educatori personal didactic auxiliar și personal nedidactic auxiliar).

Tabel - Infrastructura de învățământ din orașul Berbești în anul 2021

Nr. crt.	Unitate de învățământ	Adresa	Personalitate juridică / Arondată	Acreditată / Autorizată	Învățământ public / privat
ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR					
1.	Grădinița cu program normal nr. 1, Oraș Berbești	Berbești, Vâlcea	Structura arondată	Da	Public
2.	Grădinița cu program normal nr. 2, Oraș Berbești	Berbești, Vâlcea	Structura arondată	Da	Public
3.	Grădinița cu program normal nr. 3, Oraș Berbești	Berbești, Vâlcea	Structura arondată	Da	Public
ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ȘI GIMNAZIAL					
	Școala gimnazială, Oraș Berbești	Berbești, Vâlcea	Structura arondată	Da	Public
ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL					
	Liceul “ Preda Buzescu”, Oraș Berbești	Berbești, Vâlcea	Personalitate juridică	Da	Public

Sursa: Hotărârea CL Berbești nr. 16/09.03.2021

Infrastructura de învățământ locală s-a transformat în ultima perioadă, principalul factor care influențează structura școlară locală este numărul de elevi. Autoritatea locală a sprijinit prin proiecte și programe investiții realizarea unei baze materiale care să atragă elevi și să reprezinte o opțiune pentru elevii din localitățile învecinate, dar mai ales pentru specializarea și oferirea unui proces didactic de calitate. Chiar dacă numărul elevilor este în scădere, fapt amplificat de migrația locuitorilor către centre dezvoltate, unitatea locală de învățământ se mândrește cu absolvenții claselor terminale, care prin rezultatele obținute la examenele finale, își continuă studiile la instituții de învățământ superior de prestigiu, în marile centre universitare.

Tabel - Încadrarea personalului didactic în anul școlar 2020 - 2021, pentru învățământul preuniversitar, în orașul Berbești

Nr. crt.	Specialitatea catedrei (postului)	Norme / posturi didactice (număr)	Norme / posturi didactice acoperite cu:	
			Titulari	Suplinitori
1	Educatoare	6	6	-
2	Învățători	11	11	-
3	Profesori	39,07	33,62	5,45
4	Discipline tehnice	7,72	7,28	0,44
TOTAL		63,79	57,90	5,89

Sursa: statistica Liceul "Preda Buzescu" BERBEȘTI

Aprobarea planurilor de școlarizare ale Liceului "Preda Buzescu" din orașul BERBEȘTI s-a realizat conform actelor normative în vigoare, astfel, în anul școlar 2020 - 2021 au fost înscriși un număr total de 889 elevi, din care preșcolari 136.

Tabel - Evoluția numărului de elevi, pe anii școlari 2015-2020

Tip instituție / Nr. înscriși	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Grădinițe	141	131	108	112	108
Școli generale (învățământ primar + gimnazial)	447	420	417	389	358
Licee (învățământ liceal)	678	649	603	543	454
Învățământ profesional	-	-	-	-	23
TOTAL	1266	1200	1128	1044	943

Sursa: statistica Liceul "Preda Buzescu" Berbești

Din datele furnizate de Liceul "Preda Buzescu" cu privire la numărul de elevi în perioada analizată se observă o descreștere a numărului total de elevi, pe fiecare categorie, drept urmare unitatea de învățământ și-a specializat oferta educațională prin introducerea în anul școlar 2019-2020 a unei clase cu profil profesional tehnic care să răspundă cerințelor de pe piața muncii prin oferirea de personal calificat.

Tabel - Situația elevilor înscriși în anul școlar 2019 – 2020

Unitatea de învățământ	Nr. înscriși	Clasa	Nr. promovați	Repetenți	Abandon școlar	Rata promovabilității
Liceul Preda Buzescu – Școala Generală	358	Pregătitoare	30	-	-	100%
		I	42	-	-	100%
		II	49	-	-	100%
		III	41	-	-	100%
		IV	44	-	-	100%
		V	35	-	-	100%
		VI	39	-	-	100%
		VII	35	-	-	100%
		VIII	37	2	-	94,87 %
Învățământ liceal	454	IX	81	2	-	97,59%
		X	102	-	-	100%
		XI	128	-	-	100%
		XII ZI	127	1	-	99,21%
Învățământ profesional	23	XII FR	20	3	-	86,95%

Sursa: statistica Liceul " Preda Buzescu" Berbești

Conform statisticii Liceului Preda Buzescu, rata promovabilității este de 100% pentru majoritatea claselor în anul școlar analizat 2019-2020, de remarcat este faptul că nu s-au înregistrat cazuri de abandon școlar, interesul pentru urmarea cursurilor manifestându-se la toate categoriile de învățământ și demonstrând abordarea corectă a rolului educației în tematica zilelor noastre. Dictonul "ai carte, ai parte" a fost înțeles și s-a aplicat cu succes în instituția subordonată autorității locale.

Tabel - Situația examenelor naționale

An școlar	Nr. elevi care nu participă la Evaluarea Națională (corigenți, repetenți, sit. sc. neîncheiată)	Nr. elevi înscriși la Evaluarea Națională	Nr. elevi prezenți la Evaluarea Națională	Nr. elevi reușiți cu medii:		Procent promovabilitate în vederea admiterii în cls. a IX –a liceu
				Sub 5	Peste 5	
2015/2016	8	62	62	19	43	100%
2016/2017	5	49	49	10	39	100%
2017/2018	7	52	52	9	43	100%
2018/2019	7	59	59	22	37	100%
2019/2020	3	36	35	10	25	100%

Sursa: Statistică Examenului de Evaluare Națională

Nivelul cunoștințelor acumulate, dar mai ales interesul pentru noțiunile predate de către cadrele didactice se transpune în situația rezultatelor obținute la examenul național de către absolvenții Liceului Preda Buzescu, fapt remarcat prin procentul maximal de promovabilitate, dar mai ales de numărul de elevi care obțin note peste pragul notei 5.

Tabel - Situația Examenului de Bacalaureat

An școlar	Nr. absolvenți clasa a XII-a	Nr. elevi prezenți	Nr. elevi reușiți	Procent Promovabilitate
2015/2016	153	123	90	73,17%
2016/2017	172	155	91	58,70%
2017/2018	151	126	81	64,28%
2018/2019	160	131	82	62,59%
2019/2020	127	120	91	75,83%

Sursa: statistica Liceul " Preda Buzescu" BERBEȘTI

În ceea ce privește situația promovabilității examenului de bacalaureat se poate observa o creșterea a acestuia începând cu anul școlar 2016/2017, indicator care în corelație cu specializarea claselor de liceu indică gradul de pregătire a absolvenților care optează la finalizarea studiilor liceale pentru programe universitare în centre de elită și la specializări de succes: medicină, științe ingineresti și economice, științe socio umane.

Burse acordate elevilor

Elevii de la cursurile de zi din învățământul de stat pot beneficia de burse de merit, de studiu și de ajutor social. Acordarea de burse de la bugetul de local reprezintă o formă de sprijin material, vizând atât protecția socială, cât și stimularea elevilor care obțin rezultate foarte bune la învățătură și disciplină.

Bursele pe care le pot primi elevii pot fi de tipul:

- Burse de ajutor social
- Burse de merit
- Burse de studiu
- Burse de performanță

Tabel - Situația statistică privind acordarea burselor școlare

Nr. Crt.	Denumire unitate de învățământ	Ani școlari	Burse de performanță	Burse de merit	Burse sociale și medicale
1.	Liceul “Preda Buzescu”	2015-2016	-	-	-
		2016-2017	-	-	-
		2017-2018	-	-	-
		2018-2019	-	-	-
		2019-2020	-	-	-
2.	Școala gimnazială	2015-2016	-	-	-
		2016-2017	-	-	-
		2017-2018	-	-	-
		2018-2019	-	-	-
		2019-2020	2	111	36
	TOTAL		2	111	36

Sursa: statistica Liceul " Preda Buzescu" BERBEȘTI

În funcție de posibilitățile financiare, autoritatea locală a asigurat cheltuielile suplimentare necesare finanțării activității școlare, iar în anul școlar 2019/2020 a asigurat și fondurile necesare acordării unor burselor pentru elevi.

4.10. Cultură, Culte, Agrement

Manifestările culturale sunt slab reprezentate la nivelul orașului, infrastructura de cultură fiind reprezentată de biblioteca orășenească amplasată într-un bloc de locuințe din zona rezidențială care dispune de un număr de 11400 de volume fiind dotată cu calculatoare și dispunând de acces la internet. De asemenea instituția de învățământ dispune de o bibliotecă proprie, de sală de festivități și de o cantină club unde se pot organiza manifestări culturale pentru elevi.

Standardele referitoare la suprafața aferentă spațiilor verzi prevăd obligația autorităților publice locale de a asigura o suprafață de 26 m² spații verzi/ locuitor, conform OUG 114/2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului.

În orașul Berbești, prin proiectul ”Înființare spații verzi”, derulat prin Administrația Fondului de Mediu s-au realizat lucrări la parcul de joacă din zona rezidențială și la cel de la Dispensarul veterinar, iar autoritatea locală intenționează să amenajeze unu nou spațiu de relaxare în zona adiacentă primăriei.

Conform informațiilor furnizate de site-ul listainstitutii.ro, la nivelul orașului activează mai multe asociații non profit și Organizații Neguvernamentale, așa cum sunt definite de Legea nr. 246/2005 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, se precizează că organizațiile neguvernamentale sunt persoane juridice constituite de persoane fizice sau persoane juridice care urmăresc desfășurarea unor activități în interes general sau în interesul unor colectivități locale ori, după caz, în interesul lor personal nepatrimonial, după cum urmează:

- ✓ Asociația Club Femina Berbești
- ✓ Asociația Crescătorilor de Bovine pentru vaci de lapte
- ✓ Asociația Crescătorilor de Taurine
- ✓ Asociația Sfânta Varvara
- ✓ Asociația Culturală Sfântul Ioan Botezătorul Berbești
- ✓ Asociația Club Sportiv Minerul Berbești
- ✓ Asociația Sportivă Clubul Școlar de Fotbal Coșerea Berbești
- ✓ Federația Sindicatelor Miniere Berbești
- ✓ Asociația Grup de Acțiune Locală Cerna Olteț
- ✓ Cooperativa Agricolă Albiapi Berbești

Autoritatea locală a susținut inițiativele materializate ale acestor asociații, în vederea realizării unor premize privind activități culturale, recreative, activități de susținerea și dezvoltarea sportului, de realizare a unor întreceri sportive, de petrecere a timpului liber pentru tinerii și adolescenții din localitate.

Pentru realizarea acestor obiective a încheiat și oferit cu titlu gratuit spațiul necesar pentru declararea sediului și desfășurarea activității Asociației Club Femina Berbești și

Asociației Grup de Acțiune Locală Cerna Olteț, a oferit susținere financiară pentru participarea la evenimente sportive de fotbal, cât și pentru menținerea bazei materiale pentru echipa locală de fotbal.

Asociația Grup de Acțiune Locală Cerna- Olteț a fost înființată în 8 August 2014 fiind înscrisă sub nr. 6 din 08.08.2014 în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor aflat la grefa Judecătoriei Horezu, obținând de la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale Autorizația de Funcționare cu nr. 147 în 21.09.2016.

Asociația Grup de Acțiune Locală Cerna Olteț este persoană juridică, fără scop lucrativ, nonprofit, independentă, neguvernamentală, autonomă și apolitică înființată în temeiul OG nr. 26/2000, cu modificările și completările ulterioare, care deservește prin acțiunile întreprinse localitățile din spațiul grupului, urmărind valorificarea punctelor forte sau „atuurilor” sociale, de mediu și economice ale comunității, vizând o abordare integrată și punând în prim plan acțiunile de valorificare a resurselor locale și de promovare a specificității locale, combinând soluții pentru problemele existente la nivelul comunităților locale reflectate în acțiuni specifice acestor nevoi.

ASOCIAȚIA GAL “CERNA-OLTEȚ” este situat în spațiul eligibil LEADER România, acoperind un teritoriu coerent și omogen, realizat prin parteneriatul a 18 localități din județul Vâlcea: orașul Berbești, comunele: Cernișoara, Copăcenii, Fântânești, Glăvile, Lădești, Lăpușata, Livezi, Mateești, Pesceana, Popești, Roești, Roșiile, Stănești, Scundu, Comuna Sinești, Tetoiu și Zătrești.

Teritoriul GAL cuprinde o populație de 46.948 locuitori, conform Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011, o suprafață de 922,33 kmp și o densitate a populației de 50,90 loc/kmp, populația urbană având o pondere de 10,30% din numărul total de locuitori. Teritoriul este omogen din punct de vedere economic, localitățile componente având o structură economică asemănătoare, desfășurând aceleași tipuri de activități, dispunând de resurse similare și confruntându-se cu aceleași tipuri de probleme.

Atragerea tinerilor și îndrumarea lor spre sport și desfășurarea de activități sportive s-a materializat în anul 2020 prin construirea a două terenuri multisport cu gazon sintetic la Școala Gimnazială Berbești și în Târgu Gângulești. De asemenea, în orașul nostru mai există o sală de sport aflată în administrarea Liceului Preda Buzescu care este utilizată la orele de sport și pentru sporturi în timpul iernii.

Foto:Teren de sport cu gazon sintetic Școala Berbești

Autoritatea locală a obținut finanțarea prin Compania Națională de Investiții pentru construirea unui stadion modern de Liga a III –a, cu suprafață de joc sintetică, vestiare și o tribună de 320 de locuri pe scaune.

La nivel local, din inițiativa Asociației Socio Culturale Sfântul Ioan Botezătorul Berbești se urmărește implementarea unui proiect privind înființarea unui centru de zi pentru bătrâni, care să ofere un cadru de întâlnire și socializare pentru persoanele vârstnice, o masă caldă și asistență medicală la nevoie.

Prin organizarea târgului săptămânal și a celor 2 târguri anuale de Florii și de Sfântul Dumitru se asigură o valorificare a produselor locale, dar și păstrarea unor sărbători și tradiții cu specific local.

4.11. Economia

Economia este o știință socială ce studiază producția și desfacerea, comerțul și consumul de bunuri și servicii.

Potrivit definiției date de Lionel Robbins în 1932, economia este știința care studiază modul de alocare a unor resurse rare în scopuri alternative. Deoarece are ca obiect de studiu activitatea umană, economia este o știință socială.

Economia a cunoscut câteva faze succesive:

- ✓ Economia antică: aceasta se baza pe o agricultură de subzistență.
- ✓ Revoluția industrială, care a micșorat rolul agriculturii de subzistență, schimbând agricultura în ultimele trei secole într-una bazată pe monoculturi și agricultură extensivă. Creșterea economică a avut loc cu precădere în minerit, construcții și industria manufacturieră.
- ✓ În economia modernă a societății de consum un rol tot mai important îl joacă serviciile, finanțele și tehnologia.

În economia modernă există trei sectoare principale de activitate:

- ✓ Sectorul primar, agricultura, implică extragerea și producerea de materii prime cum ar fi cărbunele, lemnul, fierul etc.
- ✓ Sectorul secundar, industria, implică transformarea materiilor prime în bunuri.
- ✓ Sectorul terțiar, servicii, implică prestarea de servicii pentru consumatori sau companii, de exemplu baby-sitting, cinematografele etc.

Economia reprezintă ansamblul activităților umane desfășurate în sfera producției, distribuției și consumului bunurilor materiale și serviciilor.

Agent economic - denumire generică prin care, în economia de piață, se desemnează comercianții persoane fizice, comercianții persoane juridice, precum și regiile autonome, ca participanți la raporturile economice și juridice care în totalitatea lor concretizează procesele economice în desfășurarea acestora.

În orașul Berbești își desfășoară activitatea un număr de 282 de agenți economici, conform informațiilor furnizate de Oficiul Național Registrul Comerțului Vâlcea, reprezentând 1.02% din totalul agenților economici din Județul Vâlcea. Aceștia au realizat în anul 2020 o cifră de afaceri de 100 milioane lei, respectiv 0,75% din cifra de afaceri a județului, au încadrat un număr de 450 de angajați, respectiv 0,90% din totalul de angajați din județ și au obținut un profit de 6,8 milioane de lei, respectiv 0,67% din profitul net realizat în județ.

Ca factor de influență a indicatorilor privind numărul de angajați, cifră de afaceri și profit, principalul agent economic al orașului nostru este Cet Govora SA, dar datorită apartenenței și subordonării acestuia către consiliul județean, vom extrapola activitatea acestuia și vom prezenta structura agenților economici cu sediul declarat în orașul nostru, grupați pe criterii de domeniul de activitate conform cod CAEN declarat la Oficiul Național Registrul Comerțului, repartizați în funcție de criteriul cifrei de afaceri înregistrată în anul 2020 și corelată cu numărul de angajați, într-un clasament al primelor 20 de poziții.

Tabel - Structura agenților economici din orașul Berbești, în funcție de domeniul lor de activitate, cifra de afaceri și numărul de angajați

Nr crt	Domeniul de activitate	Cifra de afaceri	Nr de angajați
1	Comert cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	47.500.000	137
2	Comerțul cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate	19.600.000	57
3	Transporturi rutiere de mărfuri	12.500.000	60
4	Colectarea plantelor și fructelor din flora spontană	4.300.000	2
5	Activități generale (nespecializate) de curățenie interioară a clădirilor	3.700.000	99
6	Comerțul cu amănuntul de piese și accesorii pentru autovehicule	2.500.000	7
7	Fabricarea articolelor din material plastic pentru construcții	2.100.000	10
8	Baruri și alte activități de servire a băuturilor	1.400.000	8
9	Captarea, tratarea și distribuția apei	1.200.000	17
10	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	811.113	15
11	Comerțul cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse nealimentare	709.287	3
12	Restaurante	571.968	2
13	Activități ale agenților și broker-ilor de asigurări	537.736	3
14	Extracția pietrișului și nisipului, extracția argilei și caolinului	404.926	3
15	Alte activități de alimentație n.c.a.	395.697	6
16	Comerțul cu amănuntul al altor bunuri noi, în magazine specializate	257.643	2
17	Comerțul cu ridicata al cerealelor, semnelor, firajelor și tutunului neprelucrat	249.854	-
18	Închirierea și subînchirierea bunurilor imobiliare proprii sau închiriate	226.472	-
19	Servicii de furnizare și management a forței de muncă	218.729	2
20	Activități de testare și analize tehnice	217.520	3

Sursa: prelucrare personală informații listaфирme.ro

Din informațiile prezentate în tabelul privind "Structura agenților economici din orașul Berbești, în funcție de domeniul lor de activitate, cifra de afaceri și numărul de angajați", se

observă că nivelul cel mai mare al vânzărilor în anul de referință 2020, este înregistrat de agenții economici care desfășoară activității cod CAEN 4711 "Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun" în această activitate fiind inclus un număr mare de agenți datorită faptului că în această clasă este ofertantă privind activitatea desfășurată de vânzarea cu amănuntul a unei largi palete de produse, din care predominante sunt produsele alimentare, băuturile sau tutunul și alte câteva tipuri de mărfuri cum ar fi îmbrăcăminte, mobilă, articole electrocasnice. Această activitate grupează și cel mai mare număr de salariați, fiind urmată în clasamentul angajaților de activitatea cod CAEN 8121 "Activități generale (nespecializate) de curățenie interioară a clădirilor" cu un număr de 99 de salariați, această categorie fiind influențată de agentul economic SC Cetprest Srl, care desfășoară activitate conexă la SC Cet Govora SA.

Agenții economici care își desfășoară activitatea în orașul Berbești au obținut un profit de 6,8 milioane lei reprezentând 1,5 milioane euro, aproximativ 0,67% din profitul net realizat în Județul Vâlcea, principalii agenți economici sunt prezentați în tabelul de mai jos, după criteriul profitului obținut.

Tabel - Principalii agenți economici de pe raza orașului Berbești, grupați după profit

Nr. crt.	Denumire societate	Localitatea	Profit
1	Sc Tăria 94 SRL	Berbești, Valcea	1.200.000
2.	Farmacia Florina SRL	Berbești, Valcea	1.200.000
3.	Ridavim Invest SRL	Berbești, Valcea	589.252
4.	SC Olimpic SRL	Berbești, Valcea	573.792
5.	MaxiMaxi SRL	Berbești, Valcea	488.012
6.	SC Regata SRL	Berbești, Valcea	455.949
7.	Sendasig Consulting SRL	Berbești, Valcea	380.159
8	Silvicola Impex SRL	Berbești, Valcea	245.015
9	Transalbina SRL	Berbești, Valcea	183.109
10	Bysflor Trans SRL	Berbești, Valcea	76.784
11	Cetprest SRL	Berbești, Valcea	73.274
12	Silviu Ștefan SRL	Berbești, Valcea	66.054
13	Biadar ASIG SRL	Berbești, Valcea	53.661
14	Drăghici Consult SRL	Berbești, Valcea	48.702
15	Ady și Sorina SRL	Berbești, Valcea	47.054

Sursa: prelucrare personală informații listaфирme.ro

Din informațiile structurate în tabelul privind ” **Principalii agenții economici de pe raza orașului Berbești, grupați după profit**” observăm că primele două poziții sunt deținute de agenții economici care desfășoară activitate economica de peste 20 de ani în orașul nostru și sunt prestatoare de servicii necesare populației, respectiv: vânzarea mărfurilor cu amănuntul și criteriul profitului realizat, ne prezintă a imagine diversă a obiectului de activitate a acestor agenți, cuprinzând servicii diverse pe care le prestează: de la societăți de asigurare și reasigurare, societăți de transport rutier, depozite pentru materiale de construcții, societăți prestatoare de servicii de pază și curățenie,etc.

Tabel - Principalii agenții economici ai orașului Berbești, grupați după numărul de angajați

Nr. crt.	Denumire societate	Localitatea	Număr de angajați
1.	Cetprest SRL	Berbești, Valcea	99
2.	Sc Tariia 94 SRL	Berbești, Valcea	75
3.	Farmacia Florina SRL	Berbești, Valcea	56
4.	Sc Olimpic SRL	Berbești, Valcea	37
5.	Sc Regata SRL	Berbești, Valcea	13
6.	Sc Gospodărire Locală Berbești SRL	Berbești, Valcea	13
7.	Nizarom Construct SRL	Berbești, Valcea	10
8.	Anelis Stil 2000 SRL	Berbești, Valcea	8
9.	Ridavim Invest SRL	Berbești, Valcea	8
10.	Corbeanu Ady SRL-D	Berbești, Valcea	8
11.	Cazare Cantine Berbești SA	Berbești, Valcea	6
12.	Transalbina SRL	Berbești, Valcea	6
13.	Fair Play SRL	Berbești, Valcea	5
14.	Feel Travel SRL	Berbești, Valcea	5
15.	Trans Jupînu SRL	Berbești, Valcea	5
16.	Gik Ionut Spedition SRL	Berbești, Valcea	5
17.	Maximaxi SRL	Berbești, Valcea	5

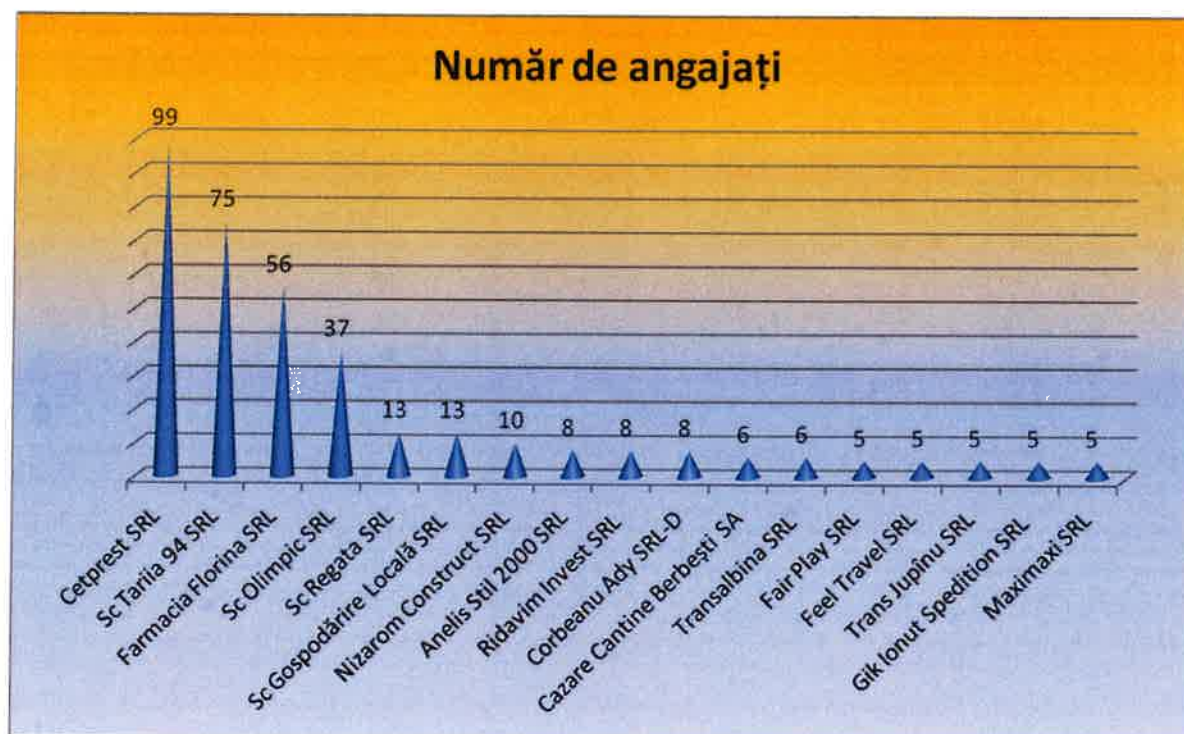
Sursa: prelucrare personală informații listaфирme.ro

Forța de muncă locală este preluată de către agenții economici din oraș, prin excluderea din analiză a principalului angajator CET Govora Sa, și ținând cont de faptul că analiza datelor grupate în tabelul ” **Principalii agenții economici ai orașului Berbești, grupați după numărul de angajați**” oferă informații cu privire la numărul total al angajaților, dar aceștia nu sunt în

mod obligatoriu locuitori ai orașului, iar informațiile structurate prezintă imaginea extinderii de activitate a agenților economici și beneficiile pe care le prezintă activitatea desfășurată.

4.12. Mediul înconjurător

Calitatea mediului (apă, aer, sol)

Aerul reprezintă factorul de mediu care constituie cel mai rapid suport ce favorizează transportul poluanților în mediu. Poluarea aerului are multe și semnificative efecte adverse asupra sănătății umane și poate provoca daune florei și faunei în general. Emisiile din aer provenite de la sursele staționare și sursele mobile (traficul rutier), cu âpreponderență în marile orașe, precum și de transportul pe distanțe lungi a poluanților atmosferici sunt determinate de calitatea aerului.

Conform art. 1. al Ordinului nr. 1552 din 03/12/2008 pentru aprobarea listei localităților pe județe, unde există surse de nitrați din activități agricole, județul Valcea este cuprins în anexa acestui ordin cu 40 de localități declarate ca zone vulnerabile la poluarea cu nitrați. Berbești nu este în această listă, cu toate că agricultura se practică la o scară intensivă la nivelul localității, nivelul de poluare cu nitrați se încadrează în limitele admise.

O sursă de poluare a solului o constituie depozitarea necontrolată sau necorespunzătoare a deșeurilor.

Solul este definit ca stratul de la suprafața scoarței terestre. Este format din particule minerale, materii organice, apă, aer și organisme vii. Este un sistem foarte dinamic care îndeplinește multe funcții și este vital pentru activitățile umane și pentru supraviețuirea ecosistemelor. Ca interfață dintre pământ, aer și apă, solul este o resursă neregenerabilă care îndeplinește mai multe funcții vitale: producerea de hrană/biomasă, depozitarea, filtrarea și transformarea multor substanțe, sursă de biodiversitate, habitate, specii și gene, servește drept platformă/mediu fizic pentru oameni și activitățile umane, sursă de materii prime, bazin carbonifer, patrimoniu geologic și arheologic.

Principalele opt procese de degradare a solului cu care se confruntă județul sunt: eroziunea, degradarea materiei organice, contaminarea, salinizarea, compactizarea, pierderea biodiversității solului, scoaterea din circuitul agricol, alunecările de teren și inundațiile.

Radioactivitatea mediului

Rețeaua Națională de Supraveghere a Radioactivității Mediului (RNSRM) a fost înființată în anul 1962, cu scopul de a supraveghea și controla respectarea prevederilor legale privind radioprotecția mediului.

La nivelul anului 2010, RNSRM a cuprins un număr de 37 de stații din cadrul Agențiilor pentru protecția mediului, coordonarea științifică și metodologică fiind asigurată de Laboratorul Național de referință pentru radioactivitatea mediului din cadrul ANPM.

Managementul deșeurilor

Serviciul public de salubritate face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice și se desfășoară sub controlul, conducerea sau coordonarea autorităților administrației publice locale ori asociațiilor de dezvoltare comunitară, în scopul salubrității localităților.

Gestionarea deșeurilor cuprinde toate activitățile de colectare, transport, tratare, valorificare și eliminare a deșeurilor, inclusiv monitorizarea acestor operații și monitorizarea depozitelor de deșeuri după închiderea lor. Deșeurile reprezintă ultima etapă din ciclul de viață al unui produs (intervalul de timp între data de fabricație a produsului și data când acesta devine deșeu). Prin Hotărârea Consiliului Local Berbești nr. 24 din 30.04.2020 a fost aprobată delegarea gestiunii prin concesiune a Serviciului de salubritate al orașului Berbești, fiind stabilită ca formă de gestiune - gestiunea delegată. Ca urmare a îndeplinirii procedurii de achiziție publică, prin Hotărârea Consiliului Local Berbești a fost atribuit contractul de gestiune către SC BCA VIO Service SRL, pe o perioadă de 5 ani, cu posibilitatea prelungirii.

În acest moment SC BCA VIO Service SRL desfășoară activități de colectare și transport deșeuri menajere, deșeurile colectate de la populația din Berbești, fiind transportate, selectate și valorificate. Autoritățile locale din orașul Berbești fac eforturi în ceea ce privește aplicarea legislației privind protecția mediului, precum și oferirea unei educații ecologice tuturor locuitorilor orașului, pentru îndeplinirea acestor prerogative s-au încheiat contracte cadru/protocoale/acorduri cu organizații care implementează răspunderea extinsă a producătorilor denumite (OIREF), respectiv : SC Clean Recycle SA, SC Financiar Recycling SA, Eco Synergy SA, Enviropack Consult SA, Societatea Eco-X SA, Greenpoint Management SA și Ecosmart Union SA.

Sursele de deșeuri din Berbești sunt: deșeuri menajere provenite de la populație și agenții economici, deșeuri stradale, deșeuri grădini, spații verzi, parcuri.

Compoziția deșeurilor menajere din orașul Berbești :

- ✓ material organic cu umiditate ridicată - 2 %.
- ✓ hârtie - 6 %
- ✓ metale - 1 %
- ✓ sticlă - 5 %

- ✓ cenușă - 25 %

- ✓ diverse alte reziduuri - 61 %

Cantitatea de deșeuri menajere colectate anual în perioada 2019-2020 este de cca 600 mc/an.

Prin implementarea proiectului *"Sistem integrat de management al deșeurilor solide în județul Vâlcea"* de către Consiliul Județean Vâlcea, instituției noastre i-au fost repartizate echipamente de colectare selectivă a deșeurilor (containere și pubele), pe care instituția le-a utilizat pentru colectarea deșeurilor pe raza localității.

Situații de urgență

Situația de urgență reprezintă un eveniment excepțional, cu caracter non militar, care prin amploare și intensitate amenință viața și sănătatea populației, mediul înconjurător, valorile materiale și culturale importante, iar pentru restabilirea stării de normalitate sunt necesare adoptarea de măsuri și acțiuni urgente, alocarea de resurse suplimentare și managementul unitar al forțelor și mijloacelor implicate.

În Orașul Berbești funcționează servicii de urgență profesioniste, punctul de comandă al Primăriei Berbești în situații de urgență se află la sediul primăriei Berbești, str. principală, acest punct de comandă fiind prins în toate planurile de apărare la dezastre ale localității Berbești :

1. **Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență (SVSU)**, organizat pe cele două activități principale:

- ✓ informare publică și prevenire;
- ✓ intervenție operativă directă sau ca forță de sprijin a formațiunilor profesioniste specializate.

Serviciile de deszăpezire - este asigurat de către SC Gospodărire Locală Berbești Srl, cu următoarele utilaje:

- ✓ autogreder - 1 buc
- ✓ tractoare - 1 buc
- ✓ buldoexcavator - 1 buc

Alarmarea populației se face prin intermediul sirenelor amplasate pe principalele clădiri ale localității, iar pentru localitățile componente mai îndepărtate de centru prin clopotele de la biserici.

2. **Poliția locală** exercită atribuții privind apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, a proprietății private și publice, prevenirea și descoperirea infracțiunilor, în următoarele domenii:

- ✓ ordinea și liniștea publică, precum și paza bunurilor;
- ✓ circulația pe drumurile publice;
- ✓ disciplina în construcții și afișajul stradal;

- ✓ protecția mediului;
- ✓ activitatea comercială;
- ✓ evidența persoanelor;
- ✓ alte domenii stabilite prin lege.

Poliția locală își desfășoară activitatea pe baza principiilor: legalității, încrederii, previzibilității, proximității și proportionalității, deschiderii și transparenței, eficienței și eficacității, răspunderii și responsabilității, imparțialității și nediscriminării.

În orașul Berbești nu există constituită o structură a poliției locale, asigurarea ordinii și liniștii publice se realizează de către structura Ministrului de Interne, dar autoritatea locală face demersurile pentru înființarea unei structuri de poliție locală și a unei divizii de jandarmi.

4.13. Administrația locală

Administrația publică în orașul Berbești este organizată și funcționează potrivit prevederilor OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ și în conformitate cu hotărârile Consiliului Local.

Administrația publică din oraș se organizează și funcționează în temeiul principiilor autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și al consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit.

Primarul, viceprimarul și secretarul, împreună cu aparatul de specialitate al primarului, constituie o structură funcțională cu activitate permanentă, denumită Primăria, care duce la îndeplinire hotărârile Consiliului Local și dispozițiile Primarului, soluționând problemele curente ale colectivității locale. Misiunea sau scopul Primăriei rezidă deci în soluționarea și gestionarea, în numele și în interesul colectivității locale pe care o reprezintă, a treburilor publice, în condițiile legii.

În administrația publică locală primarul îndeplinește o funcție de autoritate publică. El este șeful administrației publice locale și al aparatului de specialitate al autorității administrației publice locale, pe care îl conduce și îl controlează. Primarul răspunde de buna funcționare a administrației publice locale, în condițiile legii și reprezintă unitatea administrativ - teritorială în

relațiile cu alte autorități publice, cu persoanele fizice sau juridice române sau străine, precum și în justiție.

Consiliul Local al orașului Berbești este compus din 15 consilieri locali pe perioada 2020-2024, aleși prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, în condițiile stabilite de legea pentru alegerea autorităților administrației publice locale. Potrivit legislației, numărul membrilor fiecărui consiliu local se stabilește prin ordin al prefectului, în funcție de populația orașului, raportată de Institutul Național de Statistică și Studii Economice la data de 1 ianuarie a anului în care se fac alegerile sau, după caz, la data de 1 iulie a anului care precedă alegerile.

Aparatul de specialitate al Primăriei orașului Berbești cuprinde 42 de posturi, structurate pe departamente de specialitate, astfel:

- ✓ Demnitari - 2 (primar și viceprimar);
- ✓ Funcții publice - 28 (din care 3 funcții publice de conducere și 25 funcții publice de execuție);
- ✓ Contractuali – 12 din care : conducere 0, execuție 12);

Din totalul de 42 de posturi, 29 sunt ocupate, iar 13 sunt declarate vacante.

În subordinea Primarului funcționează următoarele servicii și compartimente:

- Administrator public - 1 post ;
- Arhitect șef - 1 post conducere;
- Auditor -2 post;
- Consilier primar – 2 post;
- Secretar general U.A.T. Oraș-1 post conducere;
- Serviciul buget finanțe, taxe și impozite locale – 9 posturi din care 1 de conducere;
- Compartiment achiziții publice – 3 posturi;

În subordinea Secretarului general al orașului funcționează:

- Compartiment juridic, relații cu publicul, resurse umane – 5 posturi;
- Compartiment cadastru agricultură – 4 posturi ;

În subordinea Viceprimarului funcționează:

- Compartimentul implementare proiecte europene – 3 posturi;
- Compartiment transport – 3 posturi;
- Compartiment administrativ și spații verzi – 1 posturi;

În subordinea Arhitectului Șef funcționează:

- Serviciul urbanism, protecția mediului și protecție civilă - 7 post;

În subordinea Consiliului Local al Orașului Berbești funcționează:

- Direcția asistență socială și autoritate tutelară
- Serviciul voluntar pentru situații de urgență – 2 posturi;
- Serviciul public comunitar de evidența persoanelor – 3 posturi;
- Biblioteca orașenească – 1 post;

Analiză actori interni

Actorul	Ce așteaptă actorul de la noi?	Ce trebuie făcut pentru a îndeplini așteptările lui ?	Ce se va întâmpla dacă așteptările lui nu vor fi îndeplinite ?	Cum ne influențează el pe noi ?	Ce dorim de la el, de ce avem nevoie de el ?	Cât de important este el pentru noi ?
APL	Implicarea tuturor actorilor interni în rezolvarea problemelor locale, activism, susținere	Să fie create condiții pentru toți actorii locali în posibilitatea de a se implica în rezolvarea problemelor locale	Activitate neefectivă, pierderea încrederii, pasivitate.	Prin decizii, asigurând rezolvarea problemelor.	Transparentă, activism, rezolvarea eficientă a problemelor locale.	Foarte important
Agenții economici	Să fim clienți	Să procurăm serviciile oferite și producția realizată	Nu va avea loc dezvoltarea	Prin calitate și prețuri	Servicii de calitate și prețuri optime	Foarte important
Profesori	Asigurarea condițiilor optime de activitate	Ridicarea nivelului de trai majorarea salariilor, îmbunătățirea bazei didactico- materiale	Indiferenta activitate inefficientă, plecarea la muncă peste hotare	Prin promovarea cunoștințelor	Instruirea si formarea specialiștilor calificați, educarea elevilor.	Foarte important
Elevi	Colaborarea, susținere, implicarea în viața comunitatii	Crearea condițiilor favorabile de studio, recunoașterea opiniilor	Pasivitate, scăderea nivelului de însușire a materiei de studiu	Interes față de viața comunității, prin participarea la diferite concursuri și competiții	Disciplina, să învețe bine, educație, implicarea în rezolvarea problemelor comunității	Foarte important
E.M. Berbești	Forța de muncă, colaborare la	Să fim receptivi și cooperanți	Vor rămâne nerezolvate problemele comunității	Oferirea locurilor de muncă	Activitate eficientă, achitarea impozitelor	Foarte important

	rezolvarea problemelor comunității		fără implicarea U.M.C. Berbești		
Grupuri religioase	Împărtășirea convingerilor religioase	Să respectăm credința, să frecventăm serviciile religioase	Decăderea morală	Prin valori morale și spirituale	Foarte important
Tineret	Condiții pentru studii, muncă și petrecerea timpului liber	Să susținem inițiativele	Nerealizarea ideilor prin comportament	Activități benefice comunității	Foarte important
Instituții medicale	Sustinerea, credibilitate	Încredere, asigurarea condițiilor favorabile de activitate	Creșterea morbidității și mortalității	Calitatea serviciilor	Foarte important
Gospodăria locală	Plata serviciilor la timp	Să respectăm prevederile contractuale	Prin serviciile prestate să mențină starea de sănătate și de mediu a localității	Prin serviciile oferite	Foarte important

1. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT este o metodologie de analiză a unui proiect. Numele este descriptiv:

- **S**trengths (puncte tari)
- **W**eaknesses (puncte slabe)
- **O**pportunities (oportunități)
- **T**hreats (riscuri)

Aspectele cheie au fost identificate pe baza concluziilor evaluării premergătoare și prezentate în cadrul unei matrici, sub forma punctelor slabe, punctelor tari, oportunităților și amenințărilor.

Punctele tari se referă la mediul intern și reprezintă resursele și capacitățile de care comunitatea dispune și care sunt superioare celor deținute de alte comunități similare.

Punctele slabe se referă la mediul intern și reprezintă resursele și capacitățile insuficiente sau de o calitate inferioară celor deținute de alte comunități similare.

Oportunitățile se referă la mediul extern și reprezintă suma evoluțiilor favorabile ale mediului de ansamblu al țării, care poate îmbrăca forme extrem de diferite plecând de la schimbările legislative, integrarea europeană și posibilitatea oferită comunității de a se dezvolta într-o formă superioară pe ansamblu sau pe domenii de interes.

Amenințările se referă la mediul extern și reprezintă evoluții defavorabile ale acestuia privite în ansamblu, care pot îmbrăca forme extrem de diferite, plecând de la schimbările de

mentalitate, lacunele legislative și evoluții economice negative sau instabile care afectează capacitatea comunității de a atinge obiectivele strategice pe care și le-a propus.

Analiza SWOT are o deosebită utilitate în procesul de stabilire a direcțiilor de dezvoltare a comunității, permițând o mai bună gestionare a resurselor și relațiilor de intercondiționare. Totodată, prezentând în mod sintetic atât problemele, cât și realizările comunității analiza SWOT permite înțelegerea rapidă, simultană și integrată a legăturilor dintre elementele pozitive și negative ale comunității. Unele "oportunități" și "amenințări" vor apărea din "punctele tari" și "punctele slabe" ale comunității, iar amenințările pot fi concrete sau potențiale.

5.1 POZIȚIONAREA GEOGRAFICĂ ȘI DEZVOLTAREA URBANĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Poziționarea în partea central-vestică a județului Vâlcea la distanța aproximativ egală de municipiile Rm Vâlcea-78 km, Tg Jiu -72 km, Craiova-88 km, Drăgășani-73 km - Suprafața intravilană a crescut cu 5 hectare față de PUG-ul aprobat în anul 1999 datorita stramutarilor de locuinte afectate de exploatarea lignitului; - Fondul de locuințe a crescut de la an la an; - A fost aprobat PUG;	- Populația orașului a scăzut continuu în ultimii ani, pe fondul reducerii natalității și a migrației externe a populației; - Gradul de îmbătrânire a populației este ridicat; - Lipsă cadastru; - Distanța mare și accesibilitatea redusă față de polii de dezvoltare de importanță națională și regională contribuie la creșterea migrației populației active și îmbătrânirea demografică;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Accesarea de programe de dezvoltare urbană în perioada 2021-2027 - Construcția de locuințe în parteneriat public-privat sau prin ANL	- Întârzierea conectării orașului la rețeaua policentrică națională și regională; - Întârzierea implementării proiectelor economice, care să stabilizeze populația activă atrasă de polii de dezvoltare naționali și regionali; - Capacitatea redusă de implementare a proiectelor de dezvoltare; - Perpetuarea unui climat macroeconomic național și regional dificil

5.2. INFRASTRUCTURA ȘI ECHIPAREA EDILITARĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Orașul este străbătut de la nord la sud de DJ 605 A Milostea-Balș pe o lungime de 9 km, realizând legătura dintre Microregiunea turistică Horezu și sudul județului ; - Rețea de alimentare cu apă existentă - Existența rețelei de alimentare cu energie electrică; - Servicii de telecomunicații existente (poștă, telefonie, televiziune). - Orașul face parte din asociația de dezvoltare intercomunitară ADI „SALUBRIZARE VALCEA”, cu scopul de a îmbunătăți calitatea serviciului de salubritate; - Orașul a înființat împreună cu localitățile adiacente GAL CERNA OLTEȚ în vederea accesării de fonduri structurale; - Lucrări în derulare privind reabilitarea sistemului de iluminat public; - Apa potabilă este furnizată în regim continuu, cu excepția perioadelor de secetă, fiind asigurat de puțuri forate; - Existența de cale ferată Băbeni – Alunu, cât și linie industrială care face legătură cu depozitele de cărbune;	- Dispariția unor drumuri vicinale și sătești în localitățile Roșioara, Valea Mare ca urmare a exploatarei lignitului prin cariere de suprafață Panga și Vest; - Lipsa rețelei de canalizare și a unei stații de epurare ape uzate; - Lipsă rețea de gaze naturale la nivelul localității; - Sistemul de alimentare cu apă nu asigură necesarul de apă potabilă în timp de vară; - Lipsă legatura cale ferată, către cea mai apropiată și importantă linie Craiova – Filași- Tg Cărbunești- Tg Jiu; - Lipsă rețea de canalizare ape pluviale - șanțurile și rigolele de scurgere a apelor pluviale în special pe tronsonul de 9 KM paralel cu DJ 605 A (artera principală ce străbate localitatea). - Lipsa unui parc industrial care să atragă investiții, în vederea valorificării materiilor prime locale; - Lipsa unui drum expres către Craiova; - Lipsa lucrări de modernizare Gara Berbești; - Lipsa lucrări de întreținere a DJ 605 A care străbate orașul de la nord la sud; - Lipsa unor măsuri privind stabilizare halda steril versant estic, care amenință blocarea Râului Târșia, în satul Roșioara;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Dezvoltarea unor culturi agricole pe terenuri redede circuitului agricol în urma exploatarei lignitului, comasare terenuri, asociere; - Tehnologiile noi existente, privind captarea/ tratarea/ distribuția apei; - Tehnologii noi pentru modernizarea infrastructurii	- Degradarea infrastructurii existente. - Epuizarea resurselor de apă subterană - Poluarea pânzei freatice prin infiltrarea în sol a apelor uzate, având în vedere că locuințele nu sunt racordate la sisteme de colectare și epurare a apelor uzate

serviciilor de iluminat public, inclusiv cu implementarea de surse nepoluante (fotovoltaice, biogaz); - Dezvoltarea unui parc industrial prin proiecte cu finanțare nerambursabilă;	- Costul ridicat al documentațiilor preliminare (studiu de fezabilitate, proiect tehnic, etc.) și necesitatea cofinanțării proiectelor, poate împiedica accesarea fondurilor europene.
--	--

5.3. SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Infrastructură sanitară existentă: 2 cabinete medicale familiale, 3 cabinete de specialitate, 3 farmacii; - Valoarea indicatorului număr de locuitori/medic de familie este bună; - Existența Direcției Publice de Asistență Socială, cu personal calificat și o activitate conștientizată; - Accesibilitate bună la serviciile medicale; - Bugetul alocat pentru asistență socială a crescut de la an la an în perioada 2014-2020 - Asistență veterinară existentă; - Derularea unor programe de educare și conștientizare în rândul elevilor, cu privire la un stil de viață sănătos, igienă, viață sexuală, droguri, etc.	- Lipsa unui spital orașenesc - cea mai apropiată locație de acest fel aflându-se la 30 km în Orașul Horezu; - Lipsa unui spațiu adecvat pentru asigurarea serviciilor de medicină de familie la standarde de calitate în vigoare, actualele cabinete medicale funcționează la parterul unui bloc de locuințe; - Lipsa locuințelor sociale pentru persoane sărace/ familii tinere care nu au posibilități financiare pentru achiziționarea de locuințe; - Lipsa unui centru social (azil) pentru persoane vârstnice, cea mai apropiată unitate de acest fel se află la 10 km; - Apariția de boli oncologice, cardio-vasculare, pulmonare în rândul populației tinere; - Accesibilitate și adresabilitate la serviciile medicale scăzută pentru pacienții care nu au asigurare de sănătate;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Programe de dezvoltare resurse umane 2021-2027 pentru formare și recrutare asistenți și lucrători sociali - Alte programe cu finanțare nerambursabilă pentru dezvoltare/modernizare infrastructură de sănătate și asistență socială	- Degradarea excesivă a infrastructurii existente; - Creșterea numărului de îmbolnăviri (boli oncologice, cardio-vasculare, pulmonare) în rândul populației tinere

5.4. ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI CULTURĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Spații școlare suficiente pentru activitatea de formare - 1 liceu teoretic ce cuprinde învățământ preșcolar, școlar, gimnazial, liceal și seral;	- Lipsa dotări pentru construcțiile realizate prin proiectul aflat în derulare; - Dotări insuficiente și învechite în laboratoare, terenurile de

- Proiecte de investiții în derulare privind reabilitarea energetică a Școlii generale Berbești - Sală de sport modernă construită în 2007 prin CNI; - Bibliotecă școlară cu peste 12500 de volume; - Cadre didactice cu pregătire de specialitate; - Creșterea numărului de elevi care urmează o formă de învățământ gimnazială și liceală; - Preocuparea copiilor și a familiilor acestora pentru educație; - Susținerea activităților din planul anual de activități școlare și extrașcolare, toate cadrele didactice fiind implicate în activitatea de formare continuă la nivel de școală; - Experiența organizării și promovării multor activități culturale școlare și extrașcolare; - Acordarea de burse de merit, de studiu și de ajutor social; - Derularea unor programe de educare și conștientizare în rândul elevilor, cu privire la un stil de viață sănătos, igienă, viață sexuală, droguri, etc. - Implicarea în organizare de evenimente culturale: festivaluri folclorice, expoziții, zilele orașului;	- sport necesită amenajare/modernizare; - Lipsa unei case de Cultură, cât și a unei Săli de festivități (proiecte abandonate din lipsa de fonduri) - Lipsa unei creșe; - Spații insuficiente pentru desfășurarea activităților sportive (a orelor de educație fizică) și recreative, pe timp nefavorabil; - Acces limitat la infrastructura de sport (sală de sport); - Lipsa unui Club Sportiv în regim public; - Lipsa unui afterschool; - Lipsă grădinițe cu program prelungit; - Patrimoniul natural, cultural și imaterial insuficient cunoscut și promovat; - Lipsa fondurilor pentru achiziționare de volume noi la fondul de carte;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Asigurarea formării continue a cadrelor didactice prin cursurile CCD sau a universităților din țară; - Reorganizarea structurilor de învățământ de la nivelul localității; - Identificarea de surse noi de finanțare și gestionarea celor existente cât mai eficient; - Posibilitatea accesării Programelor naționale pentru modernizarea sistemului de învățământ în general și a învățământului agricol;	- Degradarea excesivă a infrastructurii existente; - Scăderea nivelului de trai (elevi, profesori, părinți); - Creșterea numărului de șomeri în rândul părinților; - Nealocarea fondurilor de la buget în timp util și la valoarea necesară (solicitată) pentru realizarea obiectivelor propuse;

5.5. MEDIUL ÎNCONJURĂTOR

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Suprafața ocupată cu păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră reprezintă 30% din totalul suprafeței administrative, generând efecte pozitive asupra calității mediului înconjurător; - Orașul este stăbătut de râul Târlia de la nord la sud, luciul de apă totalizând 40 ha; - Construirea și reabilitarea a 2 parcuri – zone verzi- în zona cartierelor de blocuri ca urmare a unui proiect finanțat de Administrația Fondului de Mediu în anul 2011 - Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență este operațional și	- Lipsa unui sistem de canalizare, de colectare a apelor uzate și a unei stații de epurare; - Fondul forestier de pe teritoriul localității a fost afectat de exploatarea minieră; - Lipsa modalității de producere a energiei alternative; - Lipsa unor amenajări ambientale (parcuri și zone de agrement); - Principala sursă de poluare a aerului este praful provenit din lucrările de excavare a lignitului, cât și a traficul auto în creștere; - Depozitarea necontrolată sau a deșeurilor menajere poluează

dotat corespunzător;	solurile;
	- Insuficiența suprafețelor cu perdele de protecție; - Terenurile agricole redat circuitului economic de către exploatarea minieră devin productive în circa 4 ani;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Utilizarea programelor destinate protejării mediului înconjurător (împădurirea terenurilor degradate, înființare perdele de protecție, eliminarea eroziunii, curățirea cursurilor de apă, conservarea biodiversității, gestionarea deșeurilor reciclabile); - Derulare campaniilor de conștientizare a populației cu privire la protecția mediului; - Creșterea interesului pentru energia verde și valorificarea potențialului de producere a energiei regenerabile.	- Schimbarea toponimiei pe suprafețele afectate de exploatarea lignitului în satele Roșioara, Valea Mare și Dămțeni goluri imense lăsate de carieră, halde de steril pe care nu s-au executat lucrări de stabilizare și statificare corespunzătoare și care amenință blocarea cursului râului Târția în cazul unei alunecări; - Alunecări de terenuri adiacente carierelor, cu distrugerea drumului de acces la locuințe în cătunul Amzulești, sat Valea Mare; - Poluarea fonică și a aerului de către benzile transportoare a lignitului din cariera Panga la depozitul central; - Menținerea mentalității de indiferență față de protecția mediului (mai ales la nivelul populației adulte); - Nerealizarea rețelei de canalizare a apelor uzate și pluviale; - Exploatarea forestieră necontrolată cu consecințe grave asupra eroziunii solului și alunecărilor de teren etc.; - Lipsa măsurilor de reducere a riscurilor de deșertificare a zonei;

5.6. ECONOMIA LOCALĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Existența pe teritoriul Orașului Berbești a Exploatării Miniere Berbești, preluată în anul 2015 de către Consiliul Județean Vâlcea, respectiv OLTCHIM - singura întreprindere cu capital de stat – care se ocupă cu exploatarea resurselor minerale de lignit; - Dezvoltarea la nivelul orașului a transportului feroviar de mărfuri (cărbone) și călători, cât și a unei linii industriale care face legătura cu depozitele de cărbune; - Orașul face parte din asociația GAL-CERNA OLTEȚ cu scopul de a dezvolta durabil economia zonei; - Dezvoltarea la nivelul orașului a ramurii agricole privind creșterea altor animale – albine, orașul nostru ocupând primul loc la nivelul județului în creșterea albinelor, crescătorii asociindu-se într-o cooperativă agricolă în vederea valorificării produselor obținute - miere, ceară; - Dezvoltarea firmelor de prelucrare a fructelor de pădure și ciupercilor;	- Trecerea de la exploatarea în subteran la exploatarea în carieră a lignitului a dus la scăderea drastică a locurilor de muncă, orașul oferind loc de muncă pentru persoane cu domiciliul în localități limitrofe acestuia; - Locuri de muncă insuficiente; - La nivelul orașului există o cooperativă agricolă care s-a implicat în special în activități privind creșterea albinelor; - Activitățile zootehnice sunt slab dezvoltate; - Numărul de bovine s-a înjumătățit față de perioada anterioară - Suprafețele ocupate de livezi de pomi fructiferi au scăzut în ultimii ani, înainte de 1989 la nivelul localității își desfășura activitatea un CAP care valorifica producția obținută din livezile înființate, cât și din ferma zootehnică de creștere a animalelor; - Lipsa infrastructurii de valorificare a producției agricole locale; - Lipsa cursurilor de management destinate întreprinzătorilor autohtoni și a cursurilor de formare și perfecționare profesională. - Interes scăzut al localnicilor în realizarea de asociații care ar putea

- Dezvoltarea unei brutării moderne și atelier de produse de panificație, prin accesarea de fonduri europene; - Creșterea numărului de agenți economici de la an la an; - Existența structuri de cazare pe teritoriul orașului provenită din preluarea de către un agent economic a fostelor locații de cazare a inginerilor și specialiștilor implicați în sectorul minier;	- să le reprezinte interesele și să-i sprijine în valorificarea producției; - Lipsa activităților economice care să valorifice materiile prime locale; - Cultura antreprenorială redusă;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Promovarea/ stimularea înființării asociațiilor agricole în scopul exploatării terenurilor de interes pentru mica industrie de prelucrare a fructelor și legumelor și a unui centru specializat pentru producerea răsadurilor altoite; - Interes crescut pentru agroturism; - Implementarea de proiecte de energie verde;	- Creșterea, în maxim 10 ani, a numărului de șomeri ca urmare a restrângerii activității exploatării miniere; - Fenomenul de îmbătrânire a populației și migrația populației active; - Scăderea bonității terenurilor agricole, în cazul în care nu sunt utilizate rațional și durabil; - Capacitate redusă de susținere financiară a modernizării; - Menținerea orașului necunoscut, în afara circuitelor turistice;

5.7. CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ ȘI GUVERNANȚĂ LOCALĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Susținerea de către autoritățile publice locale a activităților în domeniul economico-social-cultural, inclusiv cooperările și schimburile de experiență cu alte țări (orașul este înfrățit cu o localitate din Belgia). - Proiecte de investiții în derulare. - Existența unui spațiu adecvat pentru buna desfășurare a activităților APL și pentru implementarea proiectelor cu finanțare de diverse tipuri; - Deschiderea administrației publice locale actuale către investiții și experiența în managementul proiectelor cu finanțare; - Planul Urbanistic General este aprobat începând cu anul 2021; - Orașul face parte din diferite asociații de dezvoltare: asociația de dezvoltare intercomunitară ADI „SALUBRIZARE VALCEA”, GAL-CERNA OLTEȚ	- Veniturile scăzute la bugetul local în raport cu nevoile de dezvoltare ale orașului; - Diversificare scăzută a surselor de venit necesare pentru bugetul Primăriei; - Lipsa resursei umane specializată în implementarea proiectelor de dezvoltare; - Capacitatea redusă a administrației locale de a implementa proiecte mari de dezvoltare;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- În perioada 2021-2027 se intenționează realizarea mai multor investiții cu fonduri guvernamentale și europene; - Posibilitatea accesării de fonduri guvernamentale și europene în perioada 2021-2027 pentru organizarea de sesiuni de instruire pe diverse domenii de activitate utile în administrație publică; - Creșterea numărului de inițiative de tip parteneriat public-privat. - Încheierea de parteneriate cu autorități publice locale din țară și străinătate	- Legislație insuficient cunoscută de către personalul din instituțiile publice, ca urmare a numărului mare de schimbări legislative; - Conflicte de interese între diferitele nivele decizionale (local, județean, național). - Accentuarea fenomenului de sărăcie;

6. STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A ORAȘULUI BERBEȘTI

Obiectivele de dezvoltare se pot realiza numai în condițiile unei strategii care să stabilească cu claritate alternativele de dezvoltare ale orașului și, în funcție de aceasta, să se stabilească structura cursurilor de calificare.

Strategiile pe termen lung trebuie evaluate cu atenție mai ales cu privire la viitoarele rezultate. Trebuie luat în vedere și faptul că rezultatul real nu poate fi prevăzut deoarece situațiile neprevăzute pot și ele să exercite o influență importantă asupra lor.

Principiile strategiei de dezvoltare durabilă:

- ✓ **durabilitate** – condiții mai bune de trai pentru populația defavorizată precum și un minim de condiții necesare pentru un trai decent, sănătatea și bunăstarea tuturor;
- ✓ **competitivitate** - permite dezvoltarea economiei proprii în context regional, național și chiar internațional, promovarea unui sector privat productiv și competitiv;
- ✓ **sprijin financiar** - facilitarea accesului la o varietate de surse financiare pentru a satisface nevoile de investiții și dezvoltare;
- ✓ **buna administrare** – reacția eficientă și efectivă la problemele comunității prin responsabilizarea autorităților locale și parteneriatul cu societatea civilă.

6.1. Obiectivele strategiei de dezvoltare durabilă ale orașului Berbești

1. să direcționeze orașul spre dezvoltare economică cu scopul de a crea mai multe locuri de muncă;
2. să dezvolte un proces comun de organizare pentru a stabili prioritățile comunității, strategia și acțiunile sale;
3. să sprijine autoritățile publice locale în prezentarea strategiilor financiare și de investiții;
4. să determine eficientizarea managementului.

Strategia de dezvoltare durabilă este caracterizată de cel puțin șapte trăsături care se recomandă managerilor de la nivel local responsabili cu acest domeniu.

Cele șapte caracteristici ale strategiei sunt: imagine asupra viitorului, creativitate, flexibilitate, activitate, create pentru acțiune, orientate spre schimbare, orientate spre câștig viabil.

Principalele obiective ale dezvoltării durabile ale Orașului Berbești constau în:

1. dezvoltarea infrastructurii de bază a orașului;
2. protecția mediului;
3. întărirea coeziunii sociale și reducerea sărăciei;
4. regenerare urbană.

Formularea strategiei pornește de la următoarele premise:

- să îmbunătățească condițiile de viață ale populației orașului (locuințe și locuri de muncă la standarde europene);
- să ridice standardul calitativ al designului orașului, al construcțiilor, serviciilor și al imaginii în general;
- să ofere oportunități pentru intervenția sectorului privat în operațiunile orașului, fie sub forma investițiilor directe în proiecte izolate, fie sub forma parteneriatelor sau consultărilor permanente între parteneri;
- să permită o anumită flexibilitate de adaptare la inevitabilele schimbări ce au loc în oraș.

De aceea, procesul de planificare trebuie să fie creativ, participativ și anticipativ. Conform premiselor de formulare a strategiei și a perspectivelor de dezvoltare a orașului Berbești, conceptul

strategic trebuie formulat astfel încât transpunerea sa într-un plan strategic să asigure un pachet de acțiuni care vor conduce la creșterea economică, creșterea bazei de impozitare, crearea de locuri de muncă și îmbunătățirea calității mediului de viață al comunității.

Conceptul strategic de dezvoltare se traduce astfel printr-o dezvoltare economică datorată poziției geostrategice a orașului, determinată de atragerea de firme/activități economice/investiții.

În acest sens, trebuie urmate două puncte prioritare: creșterea gradului de atractivitate a orașului (prin îmbunătățirea imaginii, a calității vieții, prin revitalizare urbană) și facilități de atragere a firmelor private (prin investiții în infrastructură, ofertă de terenuri și clădiri, servicii strategice, facilități fiscale, etc.)

Având în vedere că o așezare urbană nu este un sistem închis, iar realizarea celor cinci obiective generale se întemeiază pe aplicarea unui management care să conducă la dezvoltare și/sau regenerare urbană, politicile, planificarea strategică urbană, precum și realizarea programelor și proiectelor se vor face cu respectarea următoarelor principii:

- dezvoltarea durabilă, astfel încât pe termen lung să se producă schimbări majore de cultură și atitudine în ceea ce privește utilizarea resurselor de către populație și operatorii de piață;
- întărirea capacității instituționale: prin management eficient, definirea serviciilor- publice în raport cu resursele financiare actuale, cu obiectivele dezvoltării durabile, precum și cu cerințele populației;
- twining rural (rețea/network) în scopul schimbului de informații între localități cu- privire la utilizarea celor mai bune practici (în managementul urban sau managementul de proiect);
- realizarea programelor și proiectelor prin parteneriat public-privat;
- realizarea acelor programe și proiecte pe care sectorul privat nu le poate realiza;
- integrarea politicilor atât pe orizontală, pentru a se realiza un efect sinergic simultan între sectoare, cât și pe verticală, având în vedere corelarea și integrarea politicilor de dezvoltare a orașului cu politicile de dezvoltare ale județului și ale regiunii din care face parte;
- managementul resurselor, ce presupune integrarea fluxurilor de resurse energetice, materiale, financiare și umane, precum și integrarea fluxurilor de resurse energetice și materiale într-un ciclu natural;
- utilizarea mecanismelor de piață pentru a atinge ținta durabilității, respectiv emiterea de reglementări pentru eco-taxa și funcționarea utilităților publice în sistem de piață, evaluarea

investițiilor după criterii de mediu, luarea în considerare a problemelor de mediu la întocmirea bugetului local;

- descentralizarea managementului în sectorul energetic;
- design-ul durabil arhitectonic în temeiul căruia se stabilesc reguli privitoare la materialele de construcții, design-ul unei clădiri, bioclimatul, densitatea clădirilor într-un areal, orientarea spațială a clădirilor, „structuri verzi” în jurul clădirilor, microclimat, eficiență energetică;
- realizarea unui program sau proiect fără a afecta cultura unei comunități, ori pentru a recupera moștenirea culturală a unei comunități și/sau tradițiile întregii comunități locale;
- interzicerea multiplicării serviciilor publice, dacă acestea nu servesc unei nevoi locale;
- fixarea regulilor de utilizare rațională a terenurilor pentru toate proiectele de dezvoltare în baza planului de urbanism general, ca instrument de planificare spațială;
- analiza capacității tehnice de execuție;
- evaluarea eficienței utilizării resurselor financiare și umane;
- evaluarea viabilității financiare a unui program sau proiect prin prisma veniturilor fiscale obținute;
- identificarea nevoilor comunității locale și a priorităților acesteia;
- corespondență între lansarea unui program sau proiect și nevoile comunității;
- evaluarea nevoilor comunităților sărace și a capacității municipalității de a asigura accesul acestora la locuință, locuri de muncă și serviciile publice de bază;
- protecția mediului;
- realizarea unui program sau proiect în parteneriat cu sectorul privat, ori realizarea unui program sau proiect de către sectorul privat, pentru a transfera costurile unei investiții, dacă există oportunitatea de a obține profituri viitoare;
- asigurarea publicității informațiilor cu impact în investiții (informații topografice, informații statistice privind economia locală și regională, regulamentul de urbanism, planul de urbanism general și planurile de urbanism zonal).

6.2. *Viziunea strategică*

Încotro? Ca să cunoști destinația, ai nevoie de viziune

Viziunea și obiectivele de dezvoltare la nivel local trebuie să reflecte cât mai bine nevoile reale ale comunității și să definească direcțiile de acțiune pe termen mediu și lung - așa-zisa „stare dorită”, în modul în care este reprezentat și imaginat de către aceasta.

În procesul de stabilire a direcțiilor și obiectivelor strategiei, precum și a intervențiilor și măsurilor corespunzătoare au fost luate în considerare mai multe surse.

Printre acestea, se numără în primul rând, datele și informațiile privind starea actuală a orașului din punct de vedere demografic, economic, social și de mediu, dar și alte elemente care contribuie la crearea profilului general al orașului, cum ar fi situarea geografică sau conexiunile de infrastructură existente cu alte unități administrativ teritoriale limitrofe.

În al doilea rând, au fost luate în considerare proiectele aflate deja în derulare la nivelul orașului, fie că acestea aparțin administrației publice, fie sectorului privat. Proiectele care aparțin administrației publice și care s-au dovedit fezabile și consistente în raport cu obiectivele strategice, au fost luate în considerare pentru continuarea implementării.

În al treilea rând au fost luate în considerare preferințele cetățenilor, respectiv ai celor potențial afectați de măsurile inițiate de primărie, respectiv locuitorii orașului, reprezentanți ai mediului de afaceri sau angajați ai altor instituții publice care funcționează pe raza orașului.

Obiectivul general propus, conceptul strategic, care sintetizează viziunea de dezvoltare a orașului Berbești este următorul:

Orașul Berbești – un oraș dinamic economic, cu condiții de viață atractive.

Direcții strategice și obiective de dezvoltare orașului

Pornind de la trecut și continuând spre viitor

Pentru continuitatea versiunilor precedente ale strategiilor integrate de dezvoltare urbană, este important pentru coordonatorii documentului să pornească această secțiune acordând o reflexie asupra viziunii de dezvoltare anterioară, pentru a lua decizia dacă se poate continua pe aceeași direcție.

Pentru ca viziunea propusă să fie transformată în realitate, sunt urmărite în principal două „direcții strategice”, cărora le sunt asociate două „obiective de dezvoltare comune”, transpuse în practică printr-o serie de „măsuri și intervenții”. Direcțiile strategice și obiectivele de dezvoltare comune, pe lângă urmărirea propriilor ținte, trebuie să susțină atingerea obiectivului general. Pentru implementarea direcțiilor și obiectivelor au fost identificate o serie de măsuri concrete de acțiune care vor contribui în mod direct la atingerea viziunii de dezvoltare locală a Orașului Berbești.

Direcțiile strategice și obiectivele de dezvoltare comune urmărite sunt:

- DD1 Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățeni
- DD2 Susținerea dezvoltării economice durabile și a antreprenoratului
- ODC3 Îmbunătățirea serviciilor publice furnizate de administrația publică locală
- ODC4 Dezvoltare durabilă a teritoriului.

Cum ajungi la destinație?

Ca structură, graficul de mai jos evidențiază fluxul acestui capitol, plecând de la viziune, continuând cu obiectivele generale, seria de obiective specifice, finalizând cu obiectivele transversale și proiectele prioritare pentru fiecare dintre acestea.

Direcțiile strategice și obiectivele de dezvoltare comune urmăresc în egală măsură progresul socio – economic, al mediului și nivelului de echipare tehnică și socială a teritoriului administrativ al orașului.

Soluțiile de dezvoltare durabilă

DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului

Direcția strategică vizează domenii diverse precum: servicii publice de utilități, mobilitate urbană, regenerare urbană, educație și sănătate, asistență socială, infrastructura de agrement și siguranța locuitorilor.

Pentru îndeplinirea acestui deziderat, se impune inițierea unor intervenții ale administrației publice locale, legate de creșterea calității vieții, atât pentru actualii locuitori, cât și în vederea atragerii de potențiali locuitori ai orașului.

Intervenții și măsuri indicative grupate în axe prioritare:

1.1. Accelerarea dezvoltării infrastructurii edilitare:

- continuarea și finalizarea lucrărilor de modernizare a rețelei de alimentare cu apă și înființarea rețelei de canalizare și rețelei de alimentare cu gaze;

1.2. Îmbunătățirea mobilității în oraș și pentru asigurarea unei bune conexiuni atât cu drumurile județene care urmează a fi reabilitate cât și pentru asigurarea accesibilității cu transport public a zonelor urbane cu concentrare mare de locuri de muncă, existente :

- îmbunătățirea infrastructurii de drumuri din interiorul orașului, amenajarea trotuarelor;
- înființarea pistelor de biciclete, înființarea de spații cu destinația de parcare;

1.3. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale, sociale și de sănătate:

- proiecte de modernizare, reabilitare a clădirilor și corpurilor de clădiri ale unităților școlare, dotare cu materiale și echipamente, microbuze școlare, sprijin pentru înființarea unui centru de consiliere și orientare profesională pentru elevi;
- modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de acordare a serviciilor de asistență socială ;

1.4. Creșterea siguranței cetățenilor

- identificarea și strângerea câinilor fără stăpân de pe raza orașului și înființarea unui adăpost pentru aceștia;
- îmbunătățirea iluminatului stradal;
- înființarea unui sistem de supraveghere video pentru îmbunătățirea siguranței locuitorilor.

DS2: Susținerea dezvoltării economice durabile și a antreprenoriatului

Această direcție strategică se referă la o serie de inițiative care vizează adaptarea dezvoltării economice a orașului. Din analiza situației existente reiese faptul că principalele sectoare

economice de dezvoltare la nivelul orașului cunoscute cele ale comerțului, agriculturii și construcțiilor. Dezvoltarea acestor sectoare are inevitabil o limită de dezvoltare care ar putea fi atinsă la nivelul orașului. Acest fapt conduce la necesitatea diversificării în cadrul orașului a profilului economic al operatorilor economici care să corespundă noilor condiții impuse de dezvoltarea durabilă a orașului.

Intervenții și măsuri indicative grupate în axe prioritare:

2.1. Încurajarea antreprenorilor locali în domeniul agroalimentar:

- înființarea unei piețe pe raza orașului;
- implementarea de măsuri de sprijin pentru micii producători locali: promovarea produselor locale, încurajarea asocierii, sprijin pentru accesarea de fonduri pentru agricultură, informare pentru accesarea schemelor de finanțare destinate grupurilor de producători agricoli;

ODC3: Îmbunătățirea serviciilor publice furnizate de administrația publică locală

În această categorie intră serviciile de tip administrativ: plata taxelor, emiterea de certificate, aprobări sau facilitarea participării cetățenilor la actul guvernării locale, reorganizarea sau restructurarea serviciilor publice etc. Luând în considerare toate aceste elemente, cel de-al treilea obiectiv strategic, cu caracter transversal, se referă la creșterea calității serviciilor publice existente, dar și adaptarea acestora nevoii populației;

Rezultatele obținute ca urmare a atingerii acestui obiectiv sunt legate și contribuie la direcția strategică 1 aferentă creșterii calității condițiilor de viață pentru cetățenii.

Intervenții și măsuri indicative grupate în axe prioritare:

- Creșterea capacității administrative – înființarea de noi servicii în raport cu nevoile comunității, creșterea capacității serviciului existent existent în cadrul primăriei însărcinat cu inițierea și implementarea proiectelor finanțate din fonduri structurale sau al celor finanțate din alte surse bugetare, creșterea competențelor personalului primăriei prin participarea la cursuri de formare.
- Creșterea participării cetățenilor la guvernarea locală – adoptarea unei abordări pro-active în procesul de consultare publică, implicarea cetățenilor în guvernarea locală (dezvoltarea de aplicații pentru colectarea de sesizări venite din partea cetățenilor privind problemele din oraș;

ODC4. Dezvoltare durabilă a teritoriului

Acest obiectiv corespunde inițierii unor măsuri care pot conduce la dezvoltarea unei economii verzi, dar și la o îmbunătățire a furnizării serviciilor către cetățeni. Chiar dacă toate celelalte măsuri propuse se înscriu în direcția unei dezvoltări durabile și sustenabile, acest obiectiv le cuprinde pe cele care au fost considerate în mod special ca fiind corespunzătoare unei abordări durabile și sustenabile a procesului de dezvoltare a orașului.

Măsurile propuse se referă la introducerea unor măsuri, precum și dezvoltarea unui câmp de panouri fotovoltaice.

Intervenții și măsuri indicative grupate în axe prioritare:

- Îmbunătățirea sistemului de management al deșeurilor – accelerarea măsurilor de dezvoltare a colectării selective a gunoaielor pe raza orașului prin îmbunătățirea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor; monitorizarea calității serviciului de colectare a deșeurilor și eficientizarea furnizării acestuia la nivelul întregii oraș; îmbunătățirea serviciilor de curățenie/ salubritate de pe raza orașului.
- Îmbunătățirea eficienței energetice la nivelul orașului - promovarea soluțiilor verzi de furnizare a energiei pentru locuințele particulare; utilizarea sistemelor de furnizare a energiei neconvențională pentru clădirile publice; sprijinirea utilizării de mijloace de transport nepoluante inclusiv prin dezvoltarea infrastructurii aferente utilizării acestora – ex. stații alimentare vehicule electrice; dezvoltarea de soluții de producere a energiei alternative (ex. utilizarea panourilor fotovoltaice).
- Măsuri de protecție a mediului și promovarea gospodăririi durabile a teritoriului - inițierea sau intensificarea măsurilor administrative de sancționare a poluatorilor din zonă; inițierea unor programe de educație privind reducerea poluării în zonă; amenajarea de perdele forestiere, plantare de arbori; monitorizarea permanentă a calității apei și aerului.

6.3. Finanțarea Proiectelor

Cadrul programatic european 2021-2027

Pentru următorii ani, România are oportunitatea istorică de a putea beneficia de fonduri din partea Comisiei Europene în cuantum de 79,9 miliarde de euro, defalcate astfel:

- ✓ **46,4 miliarde de euro din Bugetul multianual 2021-2027;**
- ✓ **33,5 miliarde de euro din Pachetul de relansare economică**

(dintre care 16,8 miliarde de euro sub formă de granturi și 16,7 miliarde de euro împrumuturi).

Propunerile de arhitectură pentru Programele Operaționale 2021-2027 Programul Operațional Regional (POR) 2021-2027 succede Programul Operațional Regional 2014-2020 și este unul dintre programele prin care România va putea accesa fondurile europene structurale și de investiții provenite din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), în perioada actuală de programare.

- 1. Programul Operațional Tranziție Justă (POTJ)**
- 2. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)**
- 3. Programul Operațional Transport (POT)**
- 4. Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)**
- 5. Programul Operațional Sănătate (POS)**
- 6. Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)**
- 7. Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)**
- 8. Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT).**

Planul Național de Redresare și Reziliență

În completarea bugetului european pentru perioada 2021-2027, UE a lansat Mecanismul de Redresare și Reziliență, instrument financiar temporar sub forma unor împrumuturi și grant-uri disponibile pentru sprijinirea reformelor și investițiilor la nivel național. Scopul este de a atenua impactul economic și social al pandemiei cauzate de coronavirus și de a face economiile și societățile europene mai durabile, mai reziliente și mai bine pregătite pentru provocările și oportunitățile tranzițiilor verzi și digitale.

Investițiile și reformele finanțate prin fondurile PNRR trebuie să contribuie la realizarea obiectivului de digitalizare în proporție de 20%, alături de îndeplinirea obiectivului privind schimbările climatice, în proporție de 37%. Astfel, componenta digitală a proiectelor, ce stă la baza conceptului smart city, precum și cea verde vor constitui avantaje pentru eligibilitatea proiectelor formulate în Strategiile Integrate de Dezvoltare Urbană.

Programe naționale de finanțare conform obiectivelor Politicii Urbane

Orașe verzi și reziliente

Orașele ar trebui să fie verzi în domeniul producției, nu numai în domeniul consumului.

- 1. Asigurarea de evaluări periodice ale tipurilor și gradelor de poluare legate de patrimoniul industrial, dar și de haldele de deșeuri.*
- 2. Stabilirea unui program de sănătate național subvenționat de controale medicale anuale pentru boli potențial legate de poluare*
- 3. Limitarea traficului rutier*
- 4. Asigurarea de mijloace alternative de transport verzi*
- 5. Promovarea conceptului de casă pasivă pentru construcția și reabilitarea fondului de locuințe publice și private.*
- 6. Promovarea conceptului de grădini verticale*
- 7. Asigurarea unei rețele extinse și accesibile de cișmele publice de apă*

- ✓ Programe finanțate prin Fondul Mediu - Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMA)
- ✓ Programe pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale - MDLPA
- ✓ Programe de Management al Riscului de Dezastru (DRM) – MDLPA
- ✓ Programul Național de Construcții de Interes Public sau Social (PNCIPS) - MDLPA

✓ Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL) – MDLPA

Orașe competitive și productive

1. *Municipalitățile ar trebui să pună în aplicare politici de sprijinire a locurilor de muncă verzi, minimizarea deșeurilor și scurtarea lanțurilor de mărfuri.*
2. *O mai bună integrare a zonelor urbane cu zonele periurbane.*
3. *Promovarea angajării salariaților în agricultură.*
4. *Reducerea șomajului în rândul tinerilor.*
5. *Furnizarea de servicii subvenționate pentru evaluarea și certificarea abilităților dobândite în sistemul informal și non-formal.*
6. *În colaborare cu Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă, promovarea programelor de ucenicie în special pentru tinerii aflați în afara sistemelor de educație, ocupare și formare profesională (NEET).*
7. *Oferirea de sprijin financiar nerambursabil, precum și servicii de consiliere, mentorat și asistență pentru începerea unei activități independente sau inițierea unei afaceri, pentru creșterea gradului de angajare.*
8. *Oferirea de sprijin financiar nerambursabil pentru inițiativele de economie socială, precum și subvenții pentru sustenabilitatea pe termen lung a întreprinderilor din economia socială*

✓ Programul Național de Construcții de Interes Public sau Social (PNCIPS)

✓ Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL)

Orașe echitabile și inclusive

1. *Asigurarea capacității administrative adecvate pentru a sprijini persoanele vulnerabile și cu venituri mici și familiile care solicită prestații sociale.*
2. *Aplicarea Legii nr. 116/2002*
3. *Luarea în considerare a formării profesionale sau a programului educațional „A doua șansă” ca echivalente ale muncii comunitare conform Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat (VMG).*

4. Organizarea de lucrări comunitare pentru restaurarea, repararea sau dezvoltarea infrastructurii în zonele marginalizate.
5. Încurajarea consiliilor locale să compenseze serviciile comunitare cerute de VMG cu alte forme de activități utile social.
6. Acordarea de premii financiare anuale medicilor de familie care au pe listele lor cel puțin 10% din pacienții luați în evidență persoane care trăiesc în comunități marginalizate și sărace.
7. Acordarea de subvenții farmaciilor și cabinetelor medicale situate în apropierea zonelor sărace și marginalizate.
8. În colaborare cu Oficiul de Sănătate Publică, extinderea și consolidarea rețelei de mediacți sanitari.
9. Oferirea de servicii de asistență socială și consiliere parentală pentru părinții care cresc copii cu cerințe educaționale speciale (CES).
10. Consolidarea rețelei de mediacți școlari prin sprijinirea activă a școlilor și inspectoratelor școlare pentru angajarea de personal specializat.
11. Organizarea de programe educaționale extra-curriculare non-formale privind combaterea discriminării și a prejudecăților.
12. Oferirea de consiliere juridică gratuită persoanelor din comunitățile defavorizate și marginalizate.
13. Sprijinirea familiilor cu copii prin prestații și servicii sociale în natură și financiare pentru a preveni separarea copiilor de familiile lor.

- ✓ Programele de locuințe administrate prin Agenția Națională pentru Locuințe (Locuințe pentru tineri, pentru închiriere, Program de construcție a locuințelor de serviciu pentru funcționarii publici și personalul instituțiilor publice centrale și locale, Locuințe sociale pentru comunitățile de romi) – MDLPA
- ✓ Alte programe referitoare la locuire (locuințe sociale, locuințe pentru persoanele evacuate din locuințe naționalizate) - MDLPA
- ✓ Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL)

Redefinirea rolului Biroului Arhitectului Șef de a crea programe de locuințe la prețuri accesibile utilizând piața imobiliară, abordând divergențele majore.

1. *Creșterea fondului de locuințe sociale*
2. *Creșterea fondului funciar public în scopuri agricole*
3. *Implicarea grupurilor țintă.*
4. *Alocarea de finanțare pentru sustenabilitatea programelor bazate pe proiecte finanțate prin granturi europene sau SEE norvegiene/elvețiene.*
5. *Consultarea cu comunitățile de romi cu privire la punerea în aplicare a legii privind reglementarea așezărilor informale pentru a preveni evacuările potențiale sau alte consecințe negative sau efecte secundare ale legii care sunt dificil de anticipat.*
6. *Microfinanțarea nevoilor de urgență ale comunităților marginalizate pe baza consultărilor din cadrul comunității extinse și nu numai pe baza părerilor liderilor comunității locale.*

✓ Elaborarea și/sau actualizarea Planurilor Urbanistice Generale și a Regulamentelor Locale de Urbanism - MDLPA

Nr. crt.	Direcții strategice și obiective de dezvoltare	Axa Prioritară	Proiect/Acțiune	Indicator de realizare	Sursa de finanțare
1.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Accelerarea infrastructurii edilitare	Înființare rețea de canalizare și stație de epurare în orașul Berbești Extindere și modernizare sistem de alimentare cu apă - foraj, bazine captare apa și înlocuire coloana sistem de distribuție apa	Nr. km rețea infrastructură utilități	Buget local; PO DD, AP 2; PNRR; alte surse legal constituite ;
2.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Accelerarea infrastructurii edilitare		Nr. km rețea infrastructură utilități	Buget local; PO DD, AP 2; PNRR; alte surse legal constituite ;
3.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Accelerarea infrastructurii edilitare	Înființare rețelei de alimentare cu gaze naturale	Nr. km rețea infrastructură utilități	POIM 8.2; alte surse legal constituite ;
4.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Îmbunătățirea mobilității	Modernizarea și asfaltarea infrastructurii rutiere	Nr. km drum modernizați	Buget local; PODE; PNRR; alte surse legal constituite ;
5.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Îmbunătățirea mobilității	Modernizare drumuri de exploatare agricolă în orașul Berbești	Nr. km drum modernizați	Buget local; PNDR Submăsura 4.3; alte surse legal constituite;
6.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Îmbunătățirea mobilității	Amenajare si dalare canale de evacuare ape pluviale în Orașul Berbești	Nr. km rețea infrastructură utilități	Buget local; PODE; PNRR; alte surse legal constituite;
7.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Îmbunătățirea mobilității	Amenajare și dezvoltare infrastructură VELO(pentru biciclete)	Nr. km piste biciclete	Buget local, POR, PNRR; alte surse legal constituite;

8.	DS1.: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Îmbunătățirea mobilității	Amenajare spații de parcare în orașul Berbești	Suprafață (număr) parcări	Buget local, AFM, alte surse legal constituite;
9.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Îmbunătățirea mobilității	Amenajare și reabilitare trotuare	Suprafață trotuare reabilitate (mp)	Buget local; PDD; PNRR; alte surse legal constituite;
10.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Îmbunătățirea mobilității	Anvelopare termică ansambluri de locuințe (blocuri)	Nr. blocuri reabilitate	Buget local/național, PNRR; alte surse legal constituite;
11.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Îmbunătățirea mobilității	Reabilitare termică și eficientizarea energetică a clădirilor publice din Orașul Berbești	Nr. clădiri reabilitate	Buget local/național, PNRR; alte surse legal constituite;
12.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Dezvoltarea infrastructurii de agrement și creșterea ofertei de petrecere a timpului liber	Înființare locuri de joacă pentru copii și dotare parcuri cu mobilier stradal-bănci, coșuri de gunoi/plantare de pomi	Nr. locuri de joacă înființare și dotate	Buget local, PNRR; alte surse legal constituite;
13.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Dezvoltarea infrastructurii de agrement și creșterea ofertei de petrecere a timpului liber	Amenajare de spații de recreere în cartierul de blocuri	Nr. locuri de joacă înființare și dotate	Buget local, AFM, alte surse legal constituite;
14.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Dezvoltarea infrastructurii de agrement și creșterea ofertei de petrecere a timpului liber	Creșterea coeziunii sociale între membrii comunității, prin valorificarea tradițiilor și a obiceiurilor culturale locale și sărbătorirea evenimentelor locale	Nr. locuitori	Buget local, AFIR PNRR, Alte surse legal constituite;

16.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Măsurile de protecție a mediului	Crearea, extinderea și menținerea spațiilor verzi în mediul urban	Suprafața spații verzi urbane (mp)	AFM, Alte surse legal constituite;
17.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Măsurile de protecție a mediului	Realizare infrastructură de alimentare verde/parcări	Nr. locuitori	AFM, AFIR, Alte surse legal constituite;
18.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Măsurile de protecție a mediului	Dezvoltarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor la nivel local pentru deschiderea unei platforme temporare de gunoi	Nr. locuitori	AFM, MMAP, AFIR alte surse legal constituite;
19.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Măsurile de protecție a mediului	Construirea de platformă de gunoi pentru ferme mici și mijlocii	Nr. locuitori	AFM, MMAP, AFIR alte surse legal constituite;
20.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Măsurile de protecție a mediului	Platformă periorășenească – Insulă de colectare selectivă a deșeurilor reciclabile de la populație	Nr. locuitori	AFM, MMAP, AFIR alte surse legal constituite;
21.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Reconversia și refuncționalizarea terenurilor și suprafețelor degradate, vacante sau neutilizate	Reconstrucția ecologică a habitatelor de pajiști / împădurire și crearea de suprafețe împădurite	Suprafața de pajiști și suprafețe împădurite	de AFM, Mediu, Alte surse legal constituite ;
22.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Reconversia și refuncționalizarea terenurilor și suprafețelor degradate, vacante sau neutilizate	Modelare, ameliorare soluri halde sterile	Nr. terenurilor și suprafețelor neutilizate valorificate	Buget local/national, PNRR; alte surse legal constituite ;

Nr.	DSI: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Reconversia și refuncționalizarea terenurilor și suprafețelor degradate, vacante sau neutilizate	Lucrări de stabilizare a versanților și stoparea alunecărilor de teren/împădurirea unor terenuri degradate	Nr. terenurilor și suprafețelor degradate	Buget local/național, PNRR; alte surse legal constituite ;
23.	DSI: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale, sociale și de sănătate	Modernizarea energetică Școala Gimnazială Berbești și Grădinița cu program Normal nr.3	Nr. infrastructuri pentru educație și îngrijire modernizate	Buget local/național, POR, AP 6, PNRR; alte surse legal constituite ;
24.	DSI: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale, sociale și de sănătate	Servicii publice de transport școlar	Nr. elevi beneficiari ai serviciilor de transport	Buget local/național, PNRR; POR ;
25.	DSI: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale, sociale și de sănătate	Servicii publice de transport școlar	Nr. elevi beneficiari ai serviciilor de transport	Buget local/național, PNRR; POR ;
26.	DSI: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale, sociale și de sănătate	Servicii publice de transport școlar	Nr. infrastructuri pentru educație și îngrijire înființate	Buget local; PO Educație; alte surse legal constituite;
27.	DSI: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale, sociale și de sănătate	Înființare servicii sociale la domiciliul persoanelor vârstnice; Servicii de asistență comunitară; Centre de zi de consiliere și informare	Nr. infrastructuri pentru îngrijire înființate	Fonduri bugetare, alte surse legal constituite ;
28.	DSI: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii sociale	Construire capelă mortuară	Nr. cimitire	Fonduri bugetare, alte surse legal constituite ;
29.	DSI: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale, sociale și de sănătate	Înființare centru medical de permanență	Nr. infrastructuri pentru sănătate și îngrijire înființate	Fonduri bugetare, alte surse legal constituite

30.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Dezvoltarea infrastructurii de agrement și creșterea ofertei de petrecere a timpului liber	Realizare casă de cultură inclusiv sală de festivități	Nr. facilități agrement înființate	POR ,Buget local, alte surse legal constituite
31.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Creșterea siguranței cetățenilor	Modernizare și extindere sistem supraveghere video stradal	Nr. sisteme supraveghere video instalate și integrate	Buget local, alte surse legal constituite ;
32.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Creșterea siguranței cetățenilor	Modernizarea iluminatului public, inclusiv crearea de rețele inteligente de iluminat public	Nr. sisteme noi și moderne cu tehnologie LED	Buget local/POR , AFM, alte surse legal constituite;
33.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Creșterea siguranței cetățenilor	Dezvoltare sistem de iluminat public ecologic	Nr. sisteme noi și moderne cu tehnologie LED	Buget local/POR/POS, AFM, alte surse legal constituite;
34.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Creșterea siguranței cetățenilor	Sprijin pentru înființare adăpost câini fără stăpân	Nr. facilități siguranță cetățeni create	Buget local; PNRR; alte surse legal constituite;
35.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Creșterea siguranței cetățenilor	Modernizarea serviciilor publice locale;-construcție si subunitate operationalizare pompieri	Nr. facilități siguranță cetățeni create	Buget local; PNRR; alte surse legal constituite ;

36.	DS1: Asigurarea condițiilor pentru creșterea calității condițiilor de viață pentru cetățenii orașului	Creșterea siguranței cetățenilor	Dotare pentru intervenții în caz de situații de urgență	Nr. echipamente achiziționate	Buget local; PNRR; alte surse legal constituite ;
37.	DS2: Susținerea dezvoltării durabile și a antreprenoriatului	economice	Consolidarea mediului de afaceri existent și sprijinirea dezvoltării economice	Nr.structuri sprijinire afaceri înființate	Buget local, POR 2021 – 2027; alte surse legal constituite ;
38.	DS2: Susținerea dezvoltării durabile și a antreprenoriatului	economice	Încurajarea antreprenorilor locali în domeniul agroalimentar	Nr. piețe agroalimentare înființate	Buget local; alte surse legal constituite ;
39.	DS2: Susținerea dezvoltării durabile și a antreprenoriatului	economice	Inițierea unui parteneriat între ONG și Autoritatea Publică Locală	Parteneriat public privat	Buget local; alte surse legal constituite ;
40.	DS2: Susținerea dezvoltării durabile și a antreprenoriatului	economice	Încurajarea dezvoltării de produse și servicii inovatoare	Nr. facilități implementate	Buget local/ național; alte surse legal constituite ;
41.	ODC3: Îmbunătățirea serviciilor publice furnizate de administrația publică locală	publice	Digitalizarea serviciilor administrative	Nr. facilități implementate	Buget local, POR, PNRR, alte surse legal constituite
42.	ODC3: Îmbunătățirea serviciilor publice furnizate de administrația publică locală	publice	Digitalizarea serviciilor administrative	Nr. facilități implementate	Buget local/ național, POR, PNRR;
43.	ODC3: Îmbunătățirea serviciilor publice furnizate de administrația publică locală	publice	Creșterea capacității administrative	Nr. clădiri administrative modernizate	Buget local/național, CNI, PNRR;
Participarea funcționarilor					

44.	ODC3: Îmbunătățirea serviciilor publice furnizate de administrația publică locală	Creșterea administrativă	capacității	Participarea funcționarilor angajați în administrația publică la cursuri/instruiri pentru dezvoltarea competențelor (competențe digitale, de atragere finanțări nerambursabile, comunicare în mediul online etc)	Nr. persoane instruite	Buget local; alte surse legal constituite ;
45.	ODC3: Îmbunătățirea serviciilor publice furnizate de administrația publică locală	Creșterea cetățenilor publice	participării orașului la guvernanța locală	Dezvoltarea de aplicații pentru colectarea de sesizări venite din partea cetățenilor privind problemele din localitate	Nr. facilități implementate	Buget local, alte surse legal constituite ;
46.	ODC3: Îmbunătățirea serviciilor publice furnizate de administrația publică locală	Creșterea cetățenilor publice	participării orașului la guvernanța locală	Achiziționarea de utilaje, echipamente pentru serviciile publice locale-echipamente specializate domeniul public	Nr.utilaje achiziționate	Buget local, alte surse legal constituite ;
47.	ODC3: Îmbunătățirea serviciilor publice furnizate de administrația publică locală	Creșterea cetățenilor publice	participării orașului la guvernanța locală	Lucrări de cadastru și Carte funciară în Orașul Berbești	Nr. locuitori	Buget local, alte surse legal constituite ;
48.	ODC4: Dezvoltare durabilă a teritoriului	Îmbunătățirea sistemului de management al deșeurilor	de curățenie/ salubritate de pe raza localității	Îmbunătățirea serviciilor de curățenie/ salubritate de pe raza localității	Nr. campanii organizate	Buget local, PODD, alte surse legal constituite ;
49.	ODC4: Dezvoltare durabilă a teritoriului	Îmbunătățirea eficienței energetice la nivelul orașului	eficienței	Dotarea cu echipamente care utilizează energii neconvenționale pentru producerea de energie electrică/termică pe clădirile instituțiilor publice	Nr. clădiri administrative modernizate	Buget local, PODD, alte surse legal constituite ;
50.	ODC4: Dezvoltare durabilă a teritoriului	Îmbunătățirea eficienței energetice la nivelul orașului	eficienței	Realizare parc fotovoltaic	Nr. infrastructuri producție energie din surse regenerabile create	POTI, Prioritate 2, alte surse legal constituite ;

Strategia Locală de Dezvoltare Durabilă 2021-2027 Oraș Berbești, județul Vâlcea

PREȘEDINTELE CONSILIULUI LOCAL
AURELIA CĂLĂRĂȘ

SECRETAR GENERAL UAT,
CORNEL - FELIX MOLDOVEANU